

Godina XXIV
Петак, 18. децембра/просинца 2020. године

Број/Број
82

Година XXIV
Петак, 18. децембра 2020. године

ISSN 1512-7486 - bosanski jezik
ISSN 1512-7494 - hrvatski jezik
ISSN 1512-7508 - srpski jezik

**VIJEĆE MINISTARA
BOSNE I HERCEGOVINE**

914

Na osnovu člana 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), člana 40. Aneksa I. Jedinstvenih pravila za izradu pravnih propisa u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 11/05, 58/14, 60/14, 50/17 i 70/17) i člana 57. Poslovnika o radu Vijeća ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 22/03), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 19. sjednici održanoj 29.10.2020. godine, donijelo je

RJEŠENJE

**O IZMJENI I DOPUNI RJEŠENJA O IMENOVANJU
KOORDINATORA PROCJENE UTICAJA PROPISA U
INSTITUCIJAMA BOSNE I HERCEGOVINE**

- U Rješenju o imenovanju koordinатора procjene uticaja propisa u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 50/18), u tački 1. podtačka 2) mijenja se i glasi:
"2) Dragana Kovač, šefica Odsjeka za ostvarivanje prava izbjeglica, raseljenih lica i povratnika u Sektoru za izbjeglice i raseljena lica Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine,".
Iza podtačke 26) dodaje se nova podtačka 27) koja glasi:
"27) Smajil Muhić, načelnik Sektora za administraciju i unutrašnju politiku u Državnoj agenciji za istrage i zaštitu".
- Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 240/20
29. oktobra 2020. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Vijeća ministara BiH
Dr. **Zoran Tegeltija**, s. r.

Na temelju članka 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), članka 40. Aneksa I. Jedinstvenih pravila za izradbu pravnih propisa u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 11/05, 58/14, 60/14, 50/17 i 70/17) i članka 57. Poslovnika o radu Vijeća ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 22/03), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 19. sjednici, održanoj 29.10.2020. godine, donijelo je

RJEŠENJE

**O IZMJENI I DOPUNI RJEŠENJA O IMENOVANJU
KOORDINATORA PROCJENE UČINKA PROPISA U
INSTITUCIJAMA BOSNE I HERCEGOVINE**

- U Rješenju o imenovanju koordinатора procjene učinka propisa u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 50/18), u tački 1. podtočka 2) mijenja se i glasi:
"2) Dragana Kovač, šefica Odsjeka za ostvarivanje prava izbjeglica, raseljenih osoba i povratnika u Sektoru za izbjeglice i raseljene osobe Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine,".
Iza podtočke 26) dodaje se nova podtočka 27) koja glasi:
"27) Smajil Muhić, načelnik Sektora za administraciju i unutarnju politiku u Državnoj agenciji za istrage i zaštitu".
- Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 240/20
29. listopada 2020. godine
Sarajevo

Predsjedatelj
Vijeća ministara BiH
Dr. **Zoran Tegeltija**, v. r.

На основу члана 17. Закона о Савјету министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08), члана 4. Анекса I Јединствених правила за израду правних прописа у институцијама Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 11/05, 58/14, 60/14, 50/17 и 70/17) и члана 57. Пословника о раду Савјета министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 22/03), Савјет министара Босне и Херцеговине, на 19. сједници одржаној 29.10.2020. године, донио је

РЈЕШЕЊЕ

О ИЗМЈЕНИ И ДОПУНИ РЈЕШЕЊА О ИМЕНОВАЊУ КООРДИНАТОРА ПРОЦЈЕНЕ УТИЦАЈА ПРОПИСА У ИНСТИТУЦИЈАМА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

- У Рјешењу о именовању координатора процјене утицаја прописа у институцијама Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 50/18), у тачки 1. подтачка 2) мијења се и гласи:
"2) Драгана Ковач, шефица Одјека за остваривање права избјеглица, расељених лица и повратника у Сектору за избјеглице и расељена лица Министарства за људска права и избјеглице Босне и Херцеговине."
Иза подтачке 26) додаје се нова подтачка 27) која гласи:
"27) Смајил Мухић, начелник Сектора за администрацију и унутрашњу политику у Државној агенцији за истраге и заштиту".
- Ово рјешење ступа на снагу даном доношења и објавиће се у "Службеном гласнику БиХ".

СМ број 240/20 Председавајући
29. октобра 2020. године Савјета министара БиХ
Сарајево Др Зоран Тегелтија, с. р.

MINISTARSTVO CIVILNIH POSLOVA BOSNE I HERCEGOVINE

915

На основу члана 61. Закона о управи ("Службени гласник БиХ", бр. 32/02 и 102/09), а у веzi са чланом 7. став (2) Правилника о категоризацији спортиста на нивоу Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 52/16 и 87/16), министrica цивилних послова Босне и Херцеговине, на приједлог Комисије за категоризацију спортиста на нивоу Босне и Херцеговине за 2020. годину, донијела је

ОДЛУКУ

О ДОДЈЕЛИ ЗВАНЈА ЗАСЛУЖНОГ СПОРТИСТЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ И ВРХУНСКОГ СПОРТИСТЕ МЕЂУНАРОДНОГ РАЗРЕДА ЗА 2020. ГОДИНУ

Члан 1.

(Предмет)

Овом одлуком додјелује се звање заслужног спортисте Босне и Херцеговине и врхунског спортисте међународног разреда у складу са оствареним спорским резултатима који је спортиста остварио на званичним међународним такмичењима у спорским дисциплинама које су на званичном програму Олимпијских игара у организацији Међународног олимпијског комитета (IOC), Параолимпијских игара у организацији Интернационалног параолимпијског комитета (IPC) и Специјалне олимпијаде у организацији Међународне специјалне олимпијаде, односно пласманом за ућеће на наведеним такмичењима на начин и под увјетима прописаним чланом 3. Правилника о категоризацији спортиста на нивоу Босне и Херцеговине.

Члан 2.

(Додјела звања)

- Звање заслужног спортисте Босне и Херцеговине за 2020. годину додјелује се:
a) Ђурђица Шишљ Рајхер
b) Мемнун Хаџић
c) Јасмин Мрконја
d) Самир Авдић
e) Фикрет Чаушевић
f) Есад Дурмишевић
g) Недžad Салкић
h) Ејуб Мехмедовић
i) Зикрет Махмић
j) Реџија Окић
k) Шевко Нућановић
l) Мехмед Чолић
m) Тима Джебо
- Звање врхунског спортисте међународног разреда за 2020. годину додјелује се:
a) Лариса Ђерић
b) Санја Кусмук
c) Кемал Мешић
d) Марко Шљивић
e) Емир Локмић
f) Амељ Тука
g) Милош Чолић
h) Ервин Бејдић
i) Месуд Пеџер
j) Јелена Арнаутковић
k) Дамир Џумхур
l) Џеџад Панджић
m) Зерина Скоморач
n) Елведина Музаџерија

Члан 3.

(Рјешење о категоризацији)

- Категорисани спортисти остварују право на једнократну новчану награду под увјетима утврђеним посебним рјешењем о категоризацији Министарства цивилних послова Босне и Херцеговине и то:
a) Заслужни спортисти остварују право на једнократну новчану награду на годишњем нивоу након што испуне увјет за одлазак у пензију у складу са одредбама Закона о пензијско-инвалидском осигурању.
b) Врхунски спортисти међународног разреда остварују право на једнократну новчану награду, а која се исплаћује у првој наредној години након оствареног резултата који је био основ за категоризацију. Висина једнократне новчане награде зависи од постигнутог резултата на такмичењу на којима је спортиста учествовао. Врхунски спортисти међународног разреда могу уживати наведена права само ако се активно баве спортом у наведеном периоду, а исто тако врхунски спортисти међународног разреда који су категорисани на основу испуњене А норме за Олимпијске игре или Свјетско првенство, не могу по истом основу бити категорисани и награђени наредне године.

Члан 4.

(Висина једнократне новчане награде)

- Одлуку о висини једнократне новчане награде за заслужног спортисту Босне и Херцеговине, као и врхунског спортисту међународног разреда за 2020. годину, доноси Вјеће министара Босне и Херцеговине на приједлог Министарства цивилних послова Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Министарство).

- (2) Sredstva za isplatu jednokratne novčane nagrade iz stava (1) ovog člana obezbjeđuju se u budžetu Ministarstva, za svaku tekuću godinu.
- (3) Maksimalan iznos jednokratne novčane nagrade koji može ostvariti zaslužni ili vrhunski sportista međunarodnog razreda ne može biti veći od 15.000 KM, a maksimalan iznos "Granta za dodjelu novčanih nagrada za zaslužne i vrhunske sportiste međunarodnog razreda" ne može biti veći od 150.000 KM.
- (4) Protiv odluke iz stava (1) ovog člana nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Član 5.

(Stupanje na snagu)

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

Broj 11-35-10-1986-VR/20

1. decembra 2020. godine

Sarajevo

Ministrica

Ankica Gudeljević, s. r.

Na temelju članka 61. Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", br. 32/02 i 102/09), a u svezi s člankom 7. stavak (2) Pravilnika o kategorizaciji sportaša na razini Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 52/16 i 87/16), ministrica civilnih poslova Bosne i Hercegovine, na prijedlog Povjerenstva za kategorizaciju sportaša na razini Bosne i Hercegovine za 2020. godinu, donijela je

ODLUKU

O DODJELI ZVANJA ZASLUŽNOG SPORTAŠA BOSNE I HERCEGOVINE I VRHUNSKOG SPORTAŠA MEĐUNARODNOG RAZREDA ZA 2020. GODINU

Članak 1.

(Predmet)

Ovom Odlukom dodjeljuje se zvanje zaslužnog sportaša Bosne i Hercegovine i vrhunskog sportaša međunarodnog razreda sukladno ostvarenim sportskim rezultatima koji je sportaš ostvario na zvaničnim međunarodnim natjecanjima u sportskim disciplinama koje su na zvaničnom programu Olimpijskih igara u organizaciji Međunarodnog olimpijskog odbora (IOC), Paraolimpijskih igara u organizaciji Internacionalnog paraolimpijskog odbora (IPC) i Specijalne olimpijade u organizaciji Međunarodne specijalne olimpijade, odnosno plasmanom za sudjelovanje na navedenim natjecanjima na način i pod uvjetima propisanim člankom 3. Pravilnika o kategorizaciji sportaša na razini Bosne i Hercegovine.

Članak 2.

(Dodjela zvanja)

- (1) Zvanje zaslužnog sportaša Bosne i Hercegovine za 2020. godinu dodjeljuje se:
 - a) Đurđica Šišul Rajher
 - b) Memnun Hadžić
 - c) Jasmin Mrkonja
 - d) Samir Avdić
 - e) Fikret Čaušević
 - f) Esad Durmišević
 - g) Nedžad Salkić
 - h) Ejub Mehmedović
 - i) Zikret Mahmić
 - j) Refija Okić
 - k) Ševko Nuhanović
 - l) Mehmed Čolić
 - m) Tima Džebo
- (2) Zvanje vrhunskog sportaša međunarodnog razreda za 2020. godinu dodjeljuje se:

- a) Larisa Cerić
- b) Sanja Kusmuk
- c) Kemal Mešić
- d) Marko Šljivić
- e) Emir Lokmić
- f) Amel Tuka
- g) Miloš Čolić
- h) Ervin Bejdić
- i) Mesud Pezer
- j) Jelena Arnautović
- k) Damir Džumhur
- l) Dževad Pandžić
- m) Zerina Skomorac
- n) Elvedina Muzaferija

Članak 3.

(Rješenje o kategorizaciji)

- (1) Kategorizirani sportaši ostvaruju pravo na jednokratnu novčanu nagradu pod uvjetima utvrđenim posebnim rješenjem o kategorizaciji Ministarstva civilnih poslova Bosne i Hercegovine i to:
 - a) Zaslužni sportaši ostvaruju pravo na jednokratnu novčanu nagradu na godišnjoj razini nakon što ispune uvjet za odlazak u mirovinu, sukladno odredbama Zakona o mirovinsko invalidskom osiguranju.
 - b) Vrhunski sportaši međunarodnog razreda ostvaruju pravo na jednokratnu novčanu nagradu, a koja se isplaćuje u prvoj narednoj godini nakon ostvarenog rezultata koji je bio osnova za kategorizaciju. Visina jednokratne novčane nagrade ovisi od postignutog rezultata na natjecanju na kojima je sportaš sudjelovao. Vrhunski sportaši međunarodnog razreda mogu uživati navedena prava samo ako se aktivno bave sportom u navedenom razdoblju, a isto tako vrhunski sportaši međunarodnog razreda koji su kategorizirani na temelju ispunjene A norme za Olimpijske igre ili Svjetsko prvenstvo, ne mogu po istoj osnovi biti kategorizirani i nagrađeni naredne godine.

Članak 4.

(Visina jednokratne novčane nagrade)

- (1) Odluku o visini jednokratne novčane nagrade za zaslužnog sportaša Bosne i Hercegovine, kao i vrhunskog sportaša međunarodnog razreda za 2020. godinu, donosi Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na prijedlog Ministarstva civilnih poslova Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ministarstvo).
- (2) Sredstva za isplatu jednokratne novčane nagrade iz stavka (1) ovog članka osiguravaju se u proračunu Ministarstva, za svaku tekuću godinu.
- (3) Maksimalan iznos jednokratne novčane nagrade koji može ostvariti zaslužni ili vrhunski sportaš međunarodnog razreda ne može biti veći od 15.000 KM, a maksimalan iznos "Granta za dodjelu novčanih nagrada za zaslužne i vrhunske sportaše međunarodnog razreda" ne može biti veći od 150.000 KM.
- (4) Protiv Odluke iz stavka (1) ovog članka nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Članak 5.

(Stupanje na snagu)

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

Broj 11-35-10-1986-VR/20

01. prosinca 2020. godine

Sarajevo

Ministrica

Ankica Gudeljević, v. r.

На основу члана 61. Закона о управи ("Службени гласник БиХ", бр. 32/02 и 102/09), а у вези са чланом 7. став (2) Правилника о категоризацији спортиста на нивоу Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 52/16 и 87/16), министарка цивилних послова Босне и Херцеговине, на приједлог Комисије за категоризацију спортиста на нивоу Босне и Херцеговине за 2020. годину, донијела је

**ОДЛУКУ
О ДОДЈЕЛИ ЗВАЊА ЗАСЛУЖНОГ СПОРТИСТЕ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ И ВРХУНСКОГ
СПОРТИСТЕ МЕЂУНАРОДНОГ РАЗРЕДА
ЗА 2020. ГОДИНУ**

Члан 1.

(Предмет)

Овом одлуком додјељује се звање заслужног спортисте Босне и Херцеговине и врхунског спортисте међународног разреда у складу са оствареним спортским резултатима који је спортиста остварио на званичним међународним такмичењима у спортским дисциплинама које су на званичном програму Олимпијских игара у организацији Међународног олимпијског комитета (ИОЦ), Параолимпијских игара у организацији Интернационалног параолимпијског комитета (ИПЦ) и Специјалне олимпијаде у организацији Међународне специјалне олимпијаде, односно пласманом за учешће на наведеним такмичењима на начин и под условима прописаним чланом 3. Правилника о категоризацији спортиста на нивоу Босне и Херцеговине.

Члан 2.

(Додјела звања)

- (1) Звање заслужног спортисте Босне и Херцеговине за 2020. годину додјељује се:
 - a) Ђурђица Шишкул Рајхер
 - b) Мемнун Хаџић
 - c) Јасмин Мркоња
 - d) Самир Авдић
 - e) Фикрет Чаушевић
 - f) Есад Дурмишевић
 - g) Неџад Салкић
 - h) Ејуб Мехмедовић
 - i) Зикрет Махмић
 - j) Рефија Окић
 - k) Шевко Нухановић
 - l) Мехмед Чолић
 - m) Тима Џебо
- (2) Звање врхунског спортисте међународног разреда за 2020. годину додјељује се:
 - a) Лариса Џерић
 - b) Сања Кусмук
 - c) Кемал Меших
 - d) Марко Шљивић
 - e) Емир Локмић
 - f) Амел Тука
 - g) Милош Чолић
 - h) Ервин Бејдић
 - i) Месуд Пезер
 - j) Јелена Арнаутовић
 - k) Дамир Џумхур
 - l) Џевад Панџић
 - m) Зерина Скоморац
 - n) Елвџина Музаферија

Члан 3.

(Рјешење о категоризацији)

- (1) Категорисани спортисти остварују право на једнократну новчану награду под условима утврђеним посебним рјешењем о категоризацији Министарства цивилних послова Босне и Херцеговине и то:
 - a) Заслужни спортисти остварују право на једнократну новчану награду на годишњем нивоу након што испуне услов за одлазак у пензију у складу са одредбама Закона о пензионо инвалидском осигурању.
 - b) Врхунски спортисти међународног разреда остварују право на једнократну новчану награду, а која се исплаћује у првој наредној години након оствареног резултата који је био основ за категоризацију. Висина једнократне новчане награде зависи од постигнутог резултата на такмичењу на којима је спортиста учествовао. Врхунски спортисти међународног разреда могу уживати наведена права само уколико се активно баве спортом у наведеном периоду, а исто тако врхунски спортисти међународног разреда који су категорисани на основу испуњене А норме за Олимпијске игре или Свјетско првенство, не могу по истом основу бити категорисани и награђени наредне године.

Члан 4.

(Висина једнократне новчане награде)

- (1) Одлуку о висини једнократне новчане награде за заслужног спортисту Босне и Херцеговине, као и врхунског спортисту међународног разреда за 2020. годину, доноси Савјет министара Босне и Херцеговине на приједлог Министарства цивилних послова Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Министарство).
- (2) Средства за исплату једнократне новчане награде из става (1) овог члана обезбјеђују се у буџету Министарства, за сваку текућу годину.
- (3) Максималан износ једнократне новчане награде који може остварити заслужни или врхунски спортиста међународног разреда не може бити већи од 15.000 КМ а максималан износ "Гранта за додјелу новчаних награда за заслужне и врхунске спортисте међународног разреда" не може бити већи од 150.000 КМ.
- (4) Против одлуке из става (1) овог члана није дозвољена жалба, али се може покренути управни спор.

Члан 5.

(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

Број 11-35-10-1986-ВР/20

1. децембра 2020. године

Сарајево

Министарка

Анкица Гудељевић, с. р.

**CENTRALNA IZBORNA KOMISIJA
BOSNE I HERCEGOVINE**

916

Na osnovu člana 3.14 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14, 31/16 i 41/20), a u vezi sa članom 19. i 20. Pravilnika o upotrebi i izradi izvoda iz Centralnog biračkog spiska ("Službeni glasnik BiH", broj 25/20), Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine je na 96. sjednici, održanoj 08.12.2020. godine, donijela

**ODLUKU
O UTVRĐIVANJU IZVODA IZ CENTRALNOG
BIRAČKOG SPISKA ZA BIRAČE KOJI ĆE GLASATI
PUTEM MOBILNOG TIMA ZA LOKALNE IZBORE
2020. GODINE ZA GRAD MOSTAR**

Član 1.

Utvrđuje se da će se na izvodu iz Centralnog biračkog spiska za birače koji će glasati putem mobilnog tima za Lokalne izbore 2020. godine za Grad Mostar naći ukupno **873** birača.

Član 2.

Sastavni dio ove odluke su izvodi iz Centralnog biračkog spiska u elektronskom obliku, za birače koji će glasati putem mobilnog tima za Grad Mostar.

Član 3.

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u "Službenom glasniku BiH", "Službenim novinama Federacije BiH", "Službenom glasniku RS", "Službenom glasniku Brčko distrikta BiH" i na internet-stranici Centralne izborne komisije BiH www.izbori.ba.

Broj 06-1-07-2-2059-1/20
08. decembra 2020. godine
Sarajevo

Predsjednik
Željko Bakalar, s. r.

Na temelju članka 3.14 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14, 31/16 i 41/20), a u svezi s člankom 19. i 20. Pravilnika o uporabi i izradi izvada iz Središnjeg biračkog popisa ("Službeni glasnik BiH", broj 25/20), Središnje izborno povjerenstvo Bosne i Hercegovine je na 96. sjednici, održanoj 08.12.2020. godine, donijelo

**ODLUKU
O UTVRĐIVANJU IZVATKA IZ SREDIŠNJEG
BIRAČKOG POPISA ZA BIRAČE KOJI ĆE GLASOVATI
PUTEM MOBILNOG TIMA ZA LOKALNE IZBORE
2020. GODINE ZA GRAD MOSTAR**

Članak 1.

Utvrđuje se da će se na izvratku iz Središnjeg biračkog popisa za birače koji će glasovati putem mobilnog tima za Lokalne izbore 2020. godine za Grad Mostar naći ukupno **873** birača.

Članak 2.

Sastavni dio ove odluke su izvadci iz Središnjeg biračkog popisa u elektronskom obliku, za birače koji će glasovati putem mobilnog tima za Grad Mostar.

Članak 3.

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u "Službenom glasniku BiH", "Službenim novinama Federacije BiH", "Službenom glasniku RS", "Službenom glasniku Brčko distrikta BiH" i na internet-stranici Središnjeg izbornog povjerenstva BiH www.izbori.ba.

Broj 06-1-07-2-2059-1/20
08. prosinca 2020. godine
Sarajevo

Predsjednik
Željko Bakalar, v. r.

Na osnovu člana 3.14 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14, 31/16 i 41/20), a u vezi s članom 19. i 20. Pravilnika o uporabi i izradi izvoda iz Centralnog biračkog spiska ("Službeni glasnik BiH", broj 25/20), Centralna izborna komisija

Bosne i Hercegovine je na 96. sjednici, održanoj 08.12.2020. godine, donijela

**ODLUKU
O UTVRĐIVANJU IZVODA IZ CENTRALNOG
BIRAČKOG SPISKA ZA BIRAČE KOJI ĆE
GLASATI PUTEM MOBILNOG TIMA ZA LOKALNE
IZBORE 2020. GODINE ZA GRAD MOSTAR**

Član 1.

Utvrđuje se da će se na izvodu iz Centralnog biračkog spiska za birače koji će glasati putem mobilnog tima za Lokalne izbore 2020. godine za Grad Mostar naći ukupno **873** birača.

Član 2.

Sastavni dio ove odluke su izvodi iz Centralnog biračkog spiska u elektronskom obliku, za birače koji će glasati putem mobilnog tima za Grad Mostar.

Član 3.

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja, a objaviće se u "Službenom glasniku BiH", "Službenim novinama Federacije BiH", "Službenom glasniku RS", "Službenom glasniku Brčko distrikta BiH" i na internet-stranici Centralne izborne komisije BiH www.izbori.ba.

Broj 06-1-07-2-2059-1/20
08. decembra 2020. godine
Sarajevo

Predsjednik
Željko Bakalar, s. r.

**KOMISIJA ZA IZBJEGLICE I RASELJENA
LICA BiH**

917

Na osnovu člana 23. Zakona o izbjeglicama iz BiH i raseljenim osobama u BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 23/99, 21/03 i 33/03), člana 2. Odluke o raspoređivanju sredstava po namjenama i iznosu sredstava za 2019. i 2020. godinu ("Službeni glasnik BiH", broj 70/20) i Odluke o načinu i procedurama odobravanja sredstava udruženih u Fond za povratak BiH namijenjenih za realizaciju prava iz Aneksa VII Dejtonskog mirovnog sporazuma ("Službeni glasnik BiH", broj 70/20), Komisija za izbjeglice i raseljene osobe Bosne i Hercegovine, na svojoj 2. sjednici održanoj 24.11.2020. godine, donosi

**ODLUKU
O IZBORU PROJEKATA OBNOVE I IZGRADNJE
KOMUNALNE I SOCIJALNE INFRASTRUKTURE I
ELEKTRIFIKACIJE NA PROSTORIMA GDJE ŽIVE
RASELJENE OSOBE I POV RATNICI
ZA 2019. I 2020. GODINU**

Član 1.

Članom 2. Odluke o raspoređivanju sredstava po namjenama i iznosu sredstava za 2019. i 2020. godinu, sredstva u iznosu od **4.402.000,00 KM** raspoređena su za finansiranje projekata obnove i izgradnje komunalne i socijalne infrastrukture i elektrifikacije na prostorima gdje žive raseljene osobe i povratnici.

Član 2.

Na osnovu Javnog poziva Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH za dostavljanje projektnih prijedloga za obnovu i izgradnju komunalne i socijalne infrastrukture i elektrifikacije stambenih jedinica na prostorima gdje žive raseljene osobe i povratnici iz sredstava za 2019. i 2020. godinu, općine, gradovi i crkve i vjerske zajednice u BiH su dostavile projekte u svrhu dodjele pomoći iz oblasti saniranja putne infrastrukture, vodosnabdjevanja, kanalizacije, saniranja socijalne infrastrukture i elektrifikacije.

Član 3.

- (1) Sredstva iz člana 1. ove odluke raspoređena su za finansiranje prioriteta projekata obnove i izgradnje komunalne i socijalne infrastrukture i elektrifikacije stambenih jedinica na prostorima gdje žive raseljene osobe i povratnici.
- (2) Lista prioriteta projekata po Javnom pozivu za obnovu i izgradnju komunalne i socijalne infrastrukture i elektrifikacije, koju je odobrila Komisija za izbjeglice i raseljene osobe BiH, je sastavni dio ove odluke.

Član 4.

- (1) Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH će obavijestiti općine, gradove i crkve i vjerske zajednice u BiH, čiji su projekti odabrani, o odabranim projektima, iznosima i namjenama sredstava iz člana 3. ove odluke.
- (2) Nakon obavještanja o dodjeli finansijskih sredstava, predsjednik Komisije za izbjeglice i raseljene osobe BiH, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH i Fond za povratak BiH će sa nosiocima implementacije, izuzev

crkava i vjerskih zajednica, potpisati Sporazum o saradnji, na osnovu kojeg će se provoditi realizacija dodijeljenih sredstava, u skladu sa važećim procedurama.

- (3) Finansijska realizacija projekata vjerske infrastrukture realizovat će se zaključivanjem posebnog sporazuma o prenosu finansijskih sredstava, koji će potpisati predsjednik Komisije za izbjeglice i raseljena lica BiH, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH, Fond za povratak BiH i crkve i vjerske zajednice.
- (4) Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH će, u skladu sa važećim procedurama, na osnovu potpisanih sporazuma, vršiti monitoring procesa implementacije projekata.

Član 5.

Odluka će biti objavljena u "Službenom glasniku BiH" i stupa na snagu danom donošenja.

Broj 01-41-1-2164-3/20
24. decembra 2020. godine
Sarajevo

Predsjednik Komisije
Davor Čordaš, s. r.

Lista projekata po Javnom pozivu iz sredstava za 2019/2020. godinu, za obnovu i izgradnju komunalne, socijalne infrastrukture i elektrifikacije na prostorima gdje žive raseljene osobe i povratnici

Redni broj	Broj prijave	Podnosilac prijave	Općina/Grad	PP	Predmet pomoći (opisno)	Mikrolokalitet	Ukupno
1	2	SPCO Karanovac-B. Luka	Banja Luka	S	Crkvena sala	Karanovac	15,000.00
2	32	SPCO Potkozarje	Banja Luka	S	Uređenje porte (dvorišta) hrama Pokrova Presvete Bogorodice u Potkozarju	Potkozarje	10,000.00
3	59	Župa Svetog Vida Barlovci	Banja Luka	S	Uređenje župne crkve s formiranjem zimske kapelice	Barlovci	35,000.00
4	60	Župa Svetog Vida Barlovci	Banja Luka	S	Sanacija župne kuće	Barlovci	10,000.00
5	74	Franjevački samostan Presvetog Trojstva - Petričevac	Banja Luka	S	Sanacija apartmana i popratnih prostorija unutar samostana	Petričevac	60,000.00
6	279	Grad Banja Luka	Banja Luka	S	Izgradnja vrtića u naselju Vrbanja	Vrbanja	50,000.00
7	295	Grad Bihać	Bihać	S	Sportsko i dječije igralište u MZ Kamenica	MZ Kamenica	50,000.00
8	295	Grad Bihać	Bihać	S	Rekonstrukcija/sanacija objekta ambulante u MZ Ripač	MZ Ripač	50,000.00
9	7	Župa Prečistog srca Marijina Bijeljina	Bijeljina	S	Obnova spomenika kulturne baštine (župna kuća/pastoralni centar)	Vojvode Stepe 3	10,000.00
10	218	SPCO Novi Dvorovi	Bijeljina	S	Objekat za prodaju i paljenje svijeća pri hramu u Novim Dvorovima	Dvorovi	20,000.00
11	333	Grad Bijeljina	Bijeljina	P	Asfaltiranje - rekonstrukcija ulice Braće Lazić	Ulica Braće Lazić	50,000.00
12	107	Općina Bos.Krupa	Bosanska Krupa	P	Rekonstrukcija i asfaltiranje dijela lokalnog puta Gornja Ivanjska	Gornja Ivanjska	50,000.00
13	155	SPCO Kolunić	Bosanski Petrovac	S	Izrada termo fasade na crkveno-parohijskom centru "Petar Mirković" u Koluniću	Kolunić	9,500.00
14	150	Općina Bosansko Grahovo	Bosansko Grahovo	S	Izrada unutrašnje nabače (malterisanje) crkve Sv. Trojice u selu Peći	Peć	10,000.00
15	219	Općina Bosansko Grahovo	Bosansko Grahovo	P	Izgradnja asfaltnog puta selo Marinkovci	Zaselak Gligiči-Zaselak Trkulje	50,000.00
16	302	Općina Bratunac	Bratunac	VIK	Izgradnja vodovodne mreže za selo Zagoni	Zagoni	30,000.00
17	358	Općina Bratunac	Bratunac	P	Izgradnja putne infrastrukture u mjestu Redžići-Mihaljevići, MZ Mihaljevići	Redžići, Mihaljevići	50,000.00
18	358	Općina Bratunac	Bratunac	P	Izgradnja putne infrastrukture u mjestu Karići, Karahasanovići, MZ Suha	Karići, Karahasanovići	50,000.00
19	144	SPCO Lončari, Uprava hrama u Vučilovcu	Brčko	S	Sanacija šteta od poplava na hramu i ogradi porte u Vučilovcu	Vučilovac	20,000.00
20	303	Brčko Distrikt BiH/ Crveni križ/krst	Brčko	S	Kompletno adaptiranje objekta, radi izgradnje smještajnih kapaciteta za interventno zbrinjavanje ranjivih skupina iz kategorije izbjeglica i raseljenih lica	Brčko	50,000.00
21	343	Medžlis IZ Brčko	Brčko	S	Sanacija objekta Ruždija medrese	Brčko	50,000.00
22	355	Brčko Distrikt-Odjeljenje za obrazovanje	Brčko	S	Nabavka opreme za školske sportske sale u povratničkim naseljima	Omerbegovača	17,125.00
23	90	Župa Sv. Mihovila Arkandela Kolibe	Brod	S	Postavljanje ograde oko župnog dvorišta i sanacija župne crkve Sv. Mihovila u D. Kolibama	Donje Kolibe	20,000.00
24	96	Župa Sv. Ilije proroka Brod	Brod	S	Izrada i postavljanje zavjetnog kipa svetog Ilije Proroka i uređenje župnog dvorišta u župi	Brod	50,000.00
25	106	Župa Sv. Ante Padovanskog-Gornja Močila	Brod	S	Izgradnja/obnova župne crkve Svetog Ante u G. Močilima, pripadajućeg dvorišnog platoa te pristupne ceste i platoa mjesnog groblja i grobljanske kapelice	Gornja Močila	65,000.00

26	270	Župa Uznesenja BDM u Koraču	Brod	S	Uređenje dvorišta u sklopu župne crkve	Korače	40,000.00
27	27	Općina Bugojno	Bugojno	VIK	Regulacija otvorenih vodotoka i kanalizacije za naselje Podgaj i MZ Karadžić - Izgradnja dijela kolektora upotrijebljenih voda FK8 za MZ Karadžić	Podgaj i MZ Karadžić	95,000.00
28	326	Općina Čajniče	Čajniče	E	Elektrifikacija MZ Zaborak	Gornji Stopići	43,800.00
29	171	Općina Čelinac	Čelinac	P	Modernizacija dijela lokalnog puta Jasik-Bair, dionica Popovac-Balte	Popovac-Balte	20,000.00
30	94	Župa Bijelo Brdo	Derвента	S	Uređenje dvorišta župne crkve s parkiralištem	Bijelo Brdo	35,000.00
31	111	Samostan Sv. Lujze	Derвента	S	Izrada i zamjena vanjske stolarije	Trg oslobođenja 30	20,000.00
32	180	Općina Derвента	Derвента	P	Rekonstrukcija lok. puta u MZ Bijelo Brdo	Begluci-Vakup-Bijelo Brdo	60,000.00
33	13	Župa sv. Franje Asiškog Žeravac	Derвента	S	Izrada unutrašnje žbuke i spušenog stropa župne crkve	Žeravac	10,000.00
34	142	Franjevački samostan Sv. Marka Evangelista-Plehan	Derвента	S	Izgradnja nove zgrade Franjevačkog samostana	Plehan	30,000.00
35	240	SPCO Kožuhe	Doboj	S	Ograđivanje porte i parohijskog doma u Kožuhama	Kožuhe	20,000.00
36	33	SPCO Podnovlje	Doboj	S	Renoviranje hrama i završetak radova na svetosavskoj Sali	Podnovlje	15,000.00
37	66	SPCO Maglaj	Doboj	S	Izgradnja hrama Sv. Duha u selu Rječica	Rječica	30,000.00
38	288	Grad Doboj	Doboj	P	Asfaltiranje dionice Put kraj Pavlovića -Brzi	Put kraj Pavlovića - Brzi	8,250.00
39	174	Župa Srca Marijina Foča	Doboj	S	Uređenje interijera župne crkve Srca Marijina na Foči, faza I	Foča	20,000.00
40	79	Medžlis IZ D. Vakuf	Donji Vakuf	S	Sanacija medrese i turbeta Hasan Kjačije Prusćaka u Pruscu	Prusac	40,000.00
41	217	SPCO Donji Žabar	Donji Žabar	S	Izgradnja parohijskog doma sa Duhovno-kulturnim centrom	Donji Žabar	28,000.00
42	97	Župa Sv. Josipa Drvar	Drvar	S	Rekonstrukcija i dogradnja pastoralnog centra u Drvaru	Drvar	60,000.00
43	353	Općina Drvar	Drvar	P	Rekonstrukcija puta na dionici raskrsnica Vojinovići do kuće Kecmana Želimira	Vojinovići	50,000.00
44	373	Općina Foča	Foča	P	Sanacija putnih pravaca na području MZ Godijeno	Brusna, Okolišta, Sohe, Bare	8,330.00
45	373	Općina Foča	Foča	P	Asfaltiranje u MZ Gornje Polje	Polje, Tabaci	7,213.00
46	373/1	Općina Foča	Foča	E	Elektrifikacija MZ Kratine	Jasenovo, Crneta	64,000.00
47	118	Općina Fojnica	Fojnica	P	Asfaltiranje pristupnog puta u pov. naselju Lužine	Lužine	34,322.00
48	18	Manastir Zavalala	Gacko	S	Izrada krovne konstrukcije na konaku u metohu manastira Zavalala	Pridvorica	10,000.00
49	364	Srpska pravoslavna crkvena opština Avatovac	Gacko	S	Izgradnja hrama Prenosa moštiju SV. Nikolaja Mirlikijskog Čudotvorca u selu Przine	Selo Przine	10,000.00
50	23	Srpski pravoslavni manastir Veselinje	Glamoč	S	Sanacija manastirskih objekata	Vrba	20,000.00
51	347	Općina Glamoč	Glamoč	P	Magistralni put M15	Centar grada	40,000.00
52	206	Općina Gornji Vakuf-Uskoplje	Gornji Vakuf-Uskoplje	P	Asfaltiranje lok. puta Cvrč-Borova Ravan	Cvrč-Borova Ravan	70,000.00
53	293	Grad Gradiška	Gradiška	P	Izgradnja saobraćajnice na prostoru između ulica 16.Krajiške brigade i Meše Selimovića-krak I	Prostor između ulica 16.Krajiške brigade i Meše Selimovića	45,000.00
54	167	Općina Han Pijesak	Han Pijesak	P	Izgradnja puta Kape-Kape (do groblja)	Kape-Kape(do groblja)	42,965.00
55	87	Općina Ilijaš	Ilijaš	P	Asfaltiranje puteva u selu Sudići	Sudići	50,000.00
56	277	Općina Istočna Ilidža	Istočna Ilidža	P	Rekonstrukcija i modernizacija poprečne ulice "I"	Donje Mladice	80,000.00
57	248	Općina Istočni Drvar	Istočni Drvar	P	Glavni projekat za rekonstrukciju i asfaltiranje lokalnog puta za Škrbiće	Potoci-Škrbići	30,000.00
58	47	Općina I. Stari Grad	Istočni Stari Grad	VIK	Izgradnja rezervoara za vodu na vodovodnom sistemu Hreša	Hreša	50,000.00
59	104	SPCO Novosarajevska	Istočno Novo Sarajevo	S	Izgradnja crkve Svete majke Angeline u MZ Toplik-Tilava	Toplik-Tilava	25,000.00
60	238	Općina Istočno Novo Sarajevo	Istočno Novo Sarajevo	P	Izgradnja ulice u naselju Tešanovo Brdo	Tešanovo Brdo-Lukavica	30,000.00
61	249	SPCO Kasindo	Istočno Novo Sarajevo	S	Izgradnja pomoćnih objekata uz crkvu (parohijski dom, palionica, prodavnica)	Kasindo	10,000.00
62	323	Općina Jezero	Jezero	S	Izrada svlačionice i mokrog čvora u postojećem prostoru OŠ u Jezeru	Jezero	18,860.00
63	323	Općina Jezero	Jezero	S	Opremanje vrtića u sklopu postojećeg objekta zgrade OŠ u Jezeru	Jezero	9,000.00
64	376	Općina Kalinovik	Kalinovik	P	Sanacija lokalnog puta Kalinovik-Golubići-Bukvica	Golubići-Bukvica	30,000.00
65	105	Općina Ključ	Ključ	S	Izgradnja i rekonstrukcija objekta NK "Ključ"	Ključ	48,721.00
66	157	Općina Ključ	Ključ	VIK	Natkrivanje potoka Iznica-II faza	Ključ	50,000.00
67	78	Općina Konjic	Konjic	S	Rekonstrukcija i dogradnja stambeno-poslovnog objekta "Sofin Vakuf" I faza	Konjic	40,000.00

68	8	SPCO Demirovac	Kozarska Dubica	S	Sanacija parohijskog doma u Međedi	Međeda	5,000.00
69	183	Medžlis IZ Bos. Dubica	Kozarska Dubica	S	Renoviranje zgrade Medžlisa	Petrovdanska	3,730.00
70	139	Medžlis IZ Kiseljak	Kreševo	S	Izgradnja ograde na šehidskom groblju Do u Kreševu	Do	10,000.00
71	309	Općina Krupa na Uni	Krupa na Uni	P	Asfaltiranje putnog pravca u MZ M. Dubovik, zaselak Bogdanovići	Bogdanovići	40,000.00
72	161	Općina Kupres	Kupres	P	Rekonstrukcija lok. puta Mlakva	Mlakva	40,000.00
73	199	SPCO u Kriškovcima	Laktaši	S	Uređenje dvorišta oko hrama Preobraženja Gospodnjeg	Kriškovi	20,000.00
74	271	Općina Laktaši	Laktaši	VIK	Izgradnja vodovodne mreže u naseljenom mjestu Slatina-Krčmarice	Krčmarice	90,000.00
75	21	Medžlis IZ Livno	Livno	S	Ograđivanje harema/groblja "Kraj" u Livnu	Livno	4,000.00
76	17	Općina Milići	Milići	P	Asfaltiranje putnog pravca za Joviće -II faza	Rajići-Jovići	57,000.00
77	331	Općina Milići	Milići	S	Zamjena solarije vanjske i unutrašnje FK Jadar	Milići	2,000.00
78	331	Općina Milići	Milići	S	Sanacija unutrašnje ograde oko stadiona	Milići	3,000.00
79	287	SPCO Višnjik-Modriča	Modriča	S	Freske u Crkvi Pokrova Presvete Bogorodice	Višnjik	35,000.00
80	123	Grad Mostar	Mostar	S	Rekonstrukcija sportskog igrališta u naselju Bačevići	Bačevići	24,104.00
81	213	Grad Mostar	Mostar	P	Javna rasvjeta pristupnih saobraćajnica izbjegličkog kampa "Salakovac"	Tunel Salakovac-M17 Benzinska pumpa Petrol	40,000.00
82	285	Župa Sv. Filipa i Jakova	Mrkonjić Grad	S	Postavljanje spomen ploče fra Ivanu Franji Jukiću	Mrkonjić Grad	5,000.00
83	285	Župa Sv. Filipa i Jakova	Mrkonjić Grad	S	Unutarnja sanacija župnog ureda	Mrkonjić Grad	10,000.00
84	327	Općina Mrkonjić Grad	Mrkonjić Grad	S	Obnova objekta škole u MZ Trijebovo	MZ Trijebovo	16,902.00
85	357	Općina Mrkonjić Grad	Mrkonjić Grad	P	Asfaltiranje lokalnog puta u Podrašnici put M-15, Podrašnica-zaselak Pekezi	Podrašnica, Pekezi	11,289.00
86	357	Općina Mrkonjić Grad	Mrkonjić Grad	P	Asfaltiranje lokalnog puta u Podrašnici put M-15, Podrašnica-zaselak Pekezi	Podrašnica, Pekezi	4,967.00
87	138	Župa Uznesenja BDM-Nevesinje	Nevesinje	S	Nastavak (dovršenje) izgradnje i opremanje u ratu porušene crkve sv. Ivana Krstitelja-Seljani	Seljani	20,000.00
88	12	Općina Novi Grad	Novi Grad	P	Asfaltiranje puteva za pov.naselja (Donji Rakani-Gornji Rakani) i (Urije-ulica 1. maja)	D. Rakani-D. Rakani; Urije-ul. 1.maja	50,000.00
89	224	Župa Presvetog Srca Isusova -Pećine	Novi Travnik	S	Unutrašnje uređenje župne crkve	Pećine	10,000.00
90	224	Župa Presvetog Srca Isusova -Pećine	Novi Travnik	S	Uređenje Pastoralnog centra	Pećine	20,000.00
91	368	Općina Novo Goražde	Novo Goražde	P	Sanacija i modernizacija lokalnog puta Entitetska linija-selo Hajradinovići u MZ Oglečeva	Hajradinovići	50,000.00
92	368	Općina Novo Goražde	Novo Goražde	P	Sanacija i modernizacija lokalnog puta Magistralni put M20, kod OŠ Kopači-Borak Brdo u MZ Kopači, MZ Kopači	Borak Brdo	20,000.00
93	65	Župa Imena Marijina, D. Svilaj	Odžak	S	Unutrašnje uređenje župne kuće	Donji Svilaj	25,000.00
94	211	Općina Odžak	Odžak	S	Sanacija krova zgrade Doma zdravlja	Odžak	35,000.00
95	217	SPCO Donji Žabar,Uprava hrama u Orašju	Orašje	S	Obnova i izgradnja porušenog hrama Sv. Vmučenika Georgija u Orašju	Orašje	28,000.00
96	301	Općina Orašje	Orašje	S	Uređenje groblja u naseljenom mjestu Bok	Bok	60,000.00
97	283	Općina Osmaci	Osmaci	P	Dogradnja puta Osmaci-Kalesija u dijelu Alempijovača-Dabravine	Alempijovača-Dabravine	99,941.00
98	289	Općina Pale	Pale	VIK	Vodosnabdijevanje naselja Brezovice	Brezovice	20,000.00
99	156	Župa Gospe od anđela G. Tramošnica	Pelagićevo	S	Uvođenje grijanja toplotne pumpe u kompleksu župe Gospe od anđela u G. Tramošnici	Gornja Tramošnica	30,000.00
100	113	SPCO Petrovo	Petrovo	S	Sanacija vjerskog objekta CO Petrovo	Petrovo	24,000.00
101	140	Medžlis IZ Prijedor	Prijedor	P	Asfaltiranje dionice puta D. Ljubija-Sišino Turbe	D.Ljubija-Sišino Turbe	99,000.00
102	173	Grad Prijedor	Prijedor	S	Asfaltiranje dječijeg igrališta MZ Rizvanovići	Rizvanovići	26,735.00
103	24	SPCO Kulaši	Prnjavor	S	Sala za okupljanje naroda	Kulaši	10,000.00
104	148	Općina Prnjavor	Prnjavor	P	Sanacija lokalnog puta od kraja Banjalučke ulice-Radujevac-Galjipovci-G. Mravice	Kraj Banjalučke ulice- Radujevac-Galjipovci- G. Mravice	50,000.00
105	234	Općina Ravno	Ravno	E	Elektrifikacija MZ Ivanjica	Glavska	25,000.00
106	25	SPCO Previđa	Ribnik	S	Postavljanje ukrasnih behaton kocki u dvorištu hrama "Svetog kneza Lazara" u D. Previji	Donja Previđa	15,000.00
107	127	Općina Rogatica	Rogatica	P	Nastavak modernizacije lok.puta Vran Do-Vragolovi-Karačići	Vran Do-Vragolovi- Karačići	50,000.00
108	250	Općina Rogatica	Rogatica	S	Uređenje igrališta u naselju Borač	Borač	33,000.00
109	379	Općina Šamac	Šamac	S	Izgradnja Doma kulture u MZ Kornica	Kornica	20,000.00
110	73	SPCO Stari Majdan	Sanski Most	S	Obnova parohijskog doma u Starom Majdanu	Stari Majdan	6,000.00
111	35	SPCO Sarajevo	Sarajevo	S	Rekonstrukcija i restauracija dijela ikonostasa u Sabornoj crkvi	Zelenih beretki 1	20,250.00
112	166	SPCO Sokolac	Sokolac	S	Rekonstrukcija krova na Duhovnom centru "Romanjska Lazarica"	Sokolac	10,000.00
113	272	Općina Sokolac	Sokolac	P	Rekonstrukcija dijela reg.puta Kruševci-Išerić Brdo	Kruševci-Išerić Brdo	46,704.55
114	272	Općina Sokolac	Sokolac	P	Rekonstrukcija lok.puta Kadića Brdo-Žulj	Kadića Brdo-Žulj	20,000.00

115	261	Općina Srebrenica	Srebrenica	P	Rekonstrukcija i asfaltiranje priključnog puta za naseljeno mjesto Opetci	Opetci	65,000.00
116	342	SPCO Srebrenica	Srebrenica	S	Izgradnja Srpskog pravoslavnog svetosavskog doma u Srebrenici	Srebrenica	10,000.00
117	319	Općina Srebrenica	Srebrenica	E	Elektrifikacija u MZ Potočari	Bacuta	26,753.10
118	319	Općina Srebrenica	Srebrenica	E	Elektrifikacija u MZ Radoševići	Karačići	13,077.35
119	153	Općina Teslić	Teslić	P	Asfaltiranje nekategorisanog puta u MZ Komušina	Komušina	40,000.00
120	153	Općina Teslić	Teslić	P	Asfaltiranje puta Crna Rijeka-Hatkine njive	Crna Rijeka-Hatkine njive	70,000.00
121	58	Nadbiskupijsko sjemenište "Petar Barbarić"	Travnik	S	Adaptacija prostora vrtića za boravak djece povratnika	Travnik	30,000.00
122	112	SPCO Trnovo	Trnovo	S	Nabavka nove peći za parohijski dom i rekonstrukcija grijanja; nabavka namještaja za sveštenika i prateće tehnike	Trnovo	10,000.00
123	235	Općina Trnovo	Trnovo	P	Sanacija i asfaltiranje puta Umčani-Ostojići	Umčani-Ostojići	20,000.00
124	16	SPCO Tuzla	Tuzla	S	Obnova Sabornog hrama Uspenja Presvete Bogorodice	Tuzla	10,000.00
125	49	Župa Svetog Juraja mučenika Morančani	Tuzla	S	Popravlak i zamjena krova i oluka na župnom uredu	Morančani	6,000.00
126	49	Župa Svetog Juraja mučenika Morančani	Tuzla	S	Ugradnja video nadzora i alarma oko župne crkve i župnog ureda	Morančani	4,000.00
127	198	SPCO Ugljevik-Sjever	Ugljevik	S	Završetak vanjskog i unutrašnjeg hrama u izgradnji Svetih besrebrenika Kozme i Damjana	Ugljevik	20,000.00
128	99	Općina Višegrad	Višegrad	P	Asfaltiranje putnog pravca Mađarevići-Sendići	Mađarevići-Sendići	50,000.00
129	100	Općina Višegrad	Višegrad	P	Asfaltiranje puta Vučine-Babin Potok	Vučine-Babin Potok	31,700.00
130	43	SPCO Visoko	Visoko	S	Konzervacija, restauracija i uređenje enterijera crkve u Visokom	Potklis 4	90,000.00
131	194	Općina Vitez	Vitez	P	Sanacija asfaltnog puta u MZ Večeriska	Zarfino Brdo	42,657.00
132	195	Općina Vitez	Vitez	P	Rekonstrukcija puta u Tolovićima	Tolovići	34,168.00
133	141	Grad Zvornik	Zvornik	P	Asfaltiranje dionice lok. puta Čališmani-Radića put, Klisa	Čališmani-Radića put, Klisa	100,000.00
134	141	Grad Zvornik	Zvornik	P	Sanacija glavnog puta u MZ D. Kamenica	D. Kamenica	32,936.00
135	141	Grad Zvornik	Zvornik	VIK	Izgradnja vodovodnog bunara za naselja Lupe, Hamzići i Ramići	Lupe, Hamzići i Ramići	20,000.00
							4,402,000.00

24. novembra 2020. godine
Sarajevo

Temeljem članka 23. Zakona o izbjeglicama iz BiH i raseljenim osobama u BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 23/99, 21/03 i 33/03), članka 2. Odluke o raspoređivanju sredstava po namjenama i iznosu sredstava za 2019. i 2020. godinu ("Službeni glasnik BiH", broj 70/20) i Odluke o načinu i procedurama odobravanja sredstava udruženih u Fond za povratak BiH namijenjenih za realiziranje prava iz Aneksa VII Daytonskog mirovnog sporazuma ("Službeni glasnik BiH", broj 70/20), Povjerenstvo za izbjeglice i raseljene osobe Bosne i Hercegovine, na svojoj 2. sjednici održanoj 24. 11. 2020. godine, donosi

**ODLUKU
O IZBORU PROJEKATA OBNOVE I IZGRADNJE
KOMUNALNE I SOCIJALNE INFRASTRUKTURE I
ELEKTRIFICIRANJA NA PROSTORIMA GDJE ŽIVE
RASELJENE OSOBE I POVRTNICI
ZA 2019. I 2020. GODINU**

Članak 1.

Člankom 2. Odluke o raspoređivanju sredstava po namjenama i iznosu sredstava za 2019. i 2020. godinu, sredstva u iznosu od **4.402.000,00 KM** raspoređena su za financiranje projekata obnove i izgradnje komunalne i socijalne infrastrukture i elektrificiranja na prostorima gdje žive raseljene osobe i povratnici.

Članak 2.

Temeljem Javnog poziva Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH za dostavljanje projektnih prijedloga za obnovu i izgradnju komunalne i socijalne infrastrukture i elektrificiranja stambenih jedinica na prostorima gdje žive raseljene osobe i

povratnici iz sredstava za 2019. i 2020. godinu, općine, gradovi i crkve i vjerske zajednice u BiH su dostavile projekte u svrhu dodjele pomoći iz oblasti saniranja cestovne infrastrukture, vodoopskrbe, kanalizacije, saniranja socijalne infrastrukture i elektrificiranja.

Članak 3.

- (1) Sredstva iz članka 1. ove odluke raspoređena su za financiranje prioritetnih projekata obnove i izgradnje komunalne i socijalne infrastrukture i elektrificiranja stambenih jedinica na prostorima gdje žive raseljene osobe i povratnici.
- (2) Lista prioritetnih projekata po Javnom pozivu za obnovu i izgradnju komunalne i socijalne infrastrukture i elektrificiranja, koju je odobrilo Povjerenstvo za izbjeglice i raseljene osobe BiH, je sastavni dio ove odluke.

Članak 4.

- (1) Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH će obavijestiti općine, gradove i crkve i vjerske zajednice u BiH, čiji su projekti odabrani, o odabranim projektima, iznosima i namjenama sredstava iz članka 3. ove odluke.
- (2) Nakon obavještanja o dodjeli finansijskih sredstava, predsjednik Povjerenstva za izbjeglice i raseljene osobe BiH, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH i Fond za povratak BiH će sa nositeljima implementiranja, izuzev crkava i vjerskih zajednica, potpisati Sporazum o suradnji, temeljem kojeg će se provoditi realiziranje dodijeljenih sredstava, sukladno važećim procedurama.
- (3) Finansijsko realiziranje projekata vjerske infrastrukture realizovat će se zaključivanjem posebnog sporazuma o prenosu finansijskih sredstava, koji će potpisati predsjednik Povjerenstva za izbjeglice i raseljene osobe BiH,

- Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH, Fond za povratak BiH i crkve i vjerske zajednice.
- (4) Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH će, sukladno važećim procedurama, temeljem potpisanih sporazuma, vršiti monitoring procesa implementiranja projekata.

Članak 5.

Odluka će biti objavljena u "Službenom glasniku BiH" i stupa na snagu danom donošenja.

Broj 01-41-1-2164-3/20
24. studenoga 2020. godine
Sarajevo

Predsjednik Povjerenstva
Davor Čordaš, v. r.

Lista projekata po Javnom pozivu iz sredstava za 2019/2020. godinu, za obnovu i izgradnju komunalne, socijalne infrastrukture i elektrificiranja na prostorima gdje žive raseljene osobe i povratnici

Redni broj	Broj prijave	Podnositelj prijave	Općina/Grad	PP	Predmet pomoći (opisno)	Mikrolokalitet	Ukupno
1	2	SPCO Karanovac-B.Luka	Banja Luka	S	Crkvena sala	Karanovac	15,000.00
2	32	SPCO Potkozarje	Banja Luka	S	Uređenje porte (dvorišta) hrama Pokrova Presvete Bogorodice u Potkozariju	Potkozarje	10,000.00
3	59	Župa Svetog Vida Barlovci	Banja Luka	S	Uređenje župne crkve s formiranjem zimske kapelice	Barlovci	35,000.00
4	60	Župa Svetog Vida Barlovci	Banja Luka	S	Sanacija župne kuće	Barlovci	10,000.00
5	74	Franjevački samostan Presvetog Trojstva - Petričevac	Banja Luka	S	Sanacija apartmana i popratnih prostorija unutar samostana	Petričevac	60,000.00
6	279	Grad Banja Luka	Banja Luka	S	Izgradnja vrtića u naselju Vrbanja	Vrbanja	50,000.00
7	295	Grad Bihać	Bihać	S	Sportsko i dječije igralište u MZ Kamenica	MZ Kamenica	50,000.00
8	295	Grad Bihać	Bihać	S	Rekonstrukcija/sanacija objekta ambulante u MZ Ripač	MZ Ripač	50,000.00
9	7	Župa Prečistog srca Marijina Bijeljina	Bijeljina	S	Obnova spomenika kulturne baštine (župna kuća/pastoralni centar)	Vojvode Stepe 3	10,000.00
10	218	SPCO Novi Dvorovi	Bijeljina	S	Objekat za prodaju i paljenje svijeća pri hramu u Novim Dvorovima	Dvorovi	20,000.00
11	333	Grad Bijeljina	Bijeljina	P	Asfaltiranje - rekonstrukcija ulice Braće Lazić	Ulica Braće Lazić	50,000.00
12	107	Općina Bos. Krupa	Bosanska Krupa	P	Rekonstrukcija i asfaltiranje dijela lokalno puta Gornja Ivanjska	Gornja Ivanjska	50,000.00
13	155	SPCO Kolunić	Bosanski Petrovac	S	Izrada termo fasade na crkveno-parohijskom centru "Petar Mirković" u Koluniću	Kolunić	9,500.00
14	150	Općina Bosansko Grahovo	Bosansko Grahovo	S	Izrada unutrašnje nabače (malterisanje) crkve Sv. Trojice u selu Peći	Peć	10,000.00
15	219	Općina Bosansko Grahovo	Bosansko Grahovo	P	Izgradnja asfaltnog puta selo Marinkovci	Zaseok Glišići-Zaseok Trkulje	50,000.00
16	302	Općina Bratunac	Bratunac	VIK	Izgradnja vodovodne mreže za selo Zagoni	Zagoni	30,000.00
17	358	Općina Bratunac	Bratunac	P	Izgradnja putne infrastrukture u mjestu Redžići-Mihaljevići, MZ Mihaljevići	Redžići, Mihaljevići	50,000.00
18	358	Općina Bratunac	Bratunac	P	Izgradnja putne infrastrukture u mjestu Karići, Karahasanovići, MZ Suha	Karići, Karahasanovići	50,000.00
19	144	SPCO Lončari, Uprava hrama u Vučilovcu	Brčko	S	Sanacija šteta od poplava na hramu i ogradi porte u Vučilovcu	Vučilovac	20,000.00
20	303	Brčko Distrikt BiH/Crveni križ/krst	Brčko	S	Kompletno adaptiranje objekta, radi izgradnje smještajnih kapaciteta za interventno zbrinjavanje ranjivih skupina iz kategorije izbjeglica i raseljenih lica	Brčko	50,000.00
21	343	Medžlis IZ Brčko	Brčko	S	Sanacija objekta Ruždija medrese	Brčko	50,000.00
22	355	Brčko Distrikt-Odjeljenje za obrazovanje	Brčko	S	Nabavka opreme za školske sportske sale u povratničkim naseljima	Omerbegovača	17,125.00
23	90	Župa Sv. Mihovila Arkandela Kolibe	Brod	S	Postavljanje ograde oko župnog dvorišta i sanacija župne crkve Sv. Mihovila u D.Kolibama	Donje Kolibe	20,000.00
24	96	Župa Sv. Ilije proroka Brod	Brod	S	Izrada i postavljanje zavjetnog kipa svetog Ilije Proroka i uređenje župnog dvorišta u župi	Brod	50,000.00
25	106	Župa Sv. Ante Padovanskog -Gornja Močila	Brod	S	Izgradnja/obnova župne crkve Svetog Ante u G.Močilima, pripadajućeg dvorišnog platoa te pristupne ceste i platoa mjesnog groblja i grobljanske kapelice	Gornja Močila	65,000.00
26	270	Župa Uznesenja BDM u Koraću	Brod	S	Uređenje dvorišta u sklopu župne crkve	Koraće	40,000.00
27	27	Općina Bugojno	Bugojno	VIK	Regulacija otvorenih vodotoka i kanalizacije za naselje Podgaj i MZ Karadže - Izgradnja dijela kolektora upotrijebljenih voda FK8 za MZ Karadže	Podgaj i MZ Karadže	95,000.00
28	326	Općina Čajniče	Čajniče	E	Elektrifikacija MZ Zaborak	Gornji Stopići	43,800.00
29	171	Općina Čelinac	Čelinac	P	Modernizacija dijela lokalnog puta Jasik-Bair, dionica Popovac-Balte	Popovac-Balte	20,000.00
30	94	Župa Bijelo Brdo	Derventa	S	Uređenje dvorišta župne crkve s parkiralištem	Bijelo Brdo	35,000.00
31	111	Samostan Sv. Lujze	Derventa	S	Izrada i zamjena vanjske stolarije	Trg oslobođenja 30	20,000.00
32	180	Općina Derventa	Derventa	P	Rekonstrukcija lok.puta u MZ Bijelo Brdo	Begluci-Vakup-Bijelo Brdo	60,000.00

33	13	Župa sv.Franje Asiškog Žeravac	Derventa	S	Izrada unutrašnje žbuke i spušenog stropa župne crkve	Žeravac	10,000.00
34	142	Franjevački samostan Sv. Marka Evanđelista-Plehan	Derventa	S	Izgradnja nove zgrade Franjevačkog samostana	Plehan	30,000.00
35	240	SPCO Kožuhe	Doboj	S	Ograđivanje porte i parohijskog doma u Kožuhama	Kožuhe	20,000.00
36	33	SPCO Podnovlje	Doboj	S	Renoviranje hrama i završetak radova na svetosavskoj Sali	Podnovlje	15,000.00
37	66	SPCO Maglaj	Doboj	S	Izgradnja hrama Sv. Duha u selu Rječica	Rječica	30,000.00
38	288	Grad Doboj	Doboj	P	Asfaltiranje dionice Put kraj Pavlovića -Brzi	Put kraj Pavlovića - Brzi	8,250.00
39	174	Župa Srca Marijina Foča	Doboj	S	Uređenje interijera župne crkve Srca Marijina na Foči, faza I	Foča	20,000.00
40	79	Medžlis IZ D. Vakuf	Donji Vakuf	S	Sanacija medrese i turbeta Hasan Kjačije Pruščaka u Pruscu	Prusac	40,000.00
41	217	SPCO Donji Žabar	Donji Žabar	S	Izgradnja parohijskog doma sa Duhovno-kulturnim centrom	Donji Žabar	28,000.00
42	97	Župa Sv. Josipa Drvar	Drvar	S	Rekonstrukcija i dogradnja pastoralnog centra u Drvaru	Drvar	60,000.00
43	353	Općina Drvar	Drvar	P	Rekonstrukcija puta na dionici raskrsnica Vojinovići do kuće Kecmana Želimira	Vojinovići	50,000.00
44	373	Općina Foča	Foča	P	Sanacija putnih pravaca na području MZ Godijeno	Brusna, Okolišta, Sohe, Bare	8,330.00
45	373	Općina Foča	Foča	P	Asfaltiranje u MZ Gornje Polje	Polje, Tabaci	7,213.00
46	373/1	Općina Foča	Foča	E	Elektrifikacija MZ Kratine	Jasenovo, Crmeta	64,000.00
47	118	Općina Fojnica	Fojnica	P	Asfaltiranje pristupnog puta u pov.naselju Lužine	Lužine	34,322.00
48	18	Manastir Zavalala	Gacko	S	Izrada krovne konstrukcije na konaku u metohu manastira Zavalala	Pridvorica	10,000.00
49	364	Srpska pravoslavna crkvena opština Avatovac	Gacko	S	Izgradnja hrama Prenosa moštiju SV. Nikolaja Mirlikijskog Čudotvorca u selu Przine	Selo Przine	10,000.00
50	23	Srpski pravoslavni manastir Veselinje	Glamoč	S	Sanacija manastirskih objekata	Vrba	20,000.00
51	347	Općina Glamoč	Glamoč	P	Magistralni put M15	Centar grada	40,000.00
52	206	Općina Gornji Vakuf-Uskoplje	Gornji Vakuf-Uskoplje	P	Asfaltiranje lok.puta Cvrče-Borova Ravan	Cvrče-Borova Ravan	70,000.00
53	293	Grad Građiška	Građiška	P	Izgradnja saobraćajnice na prostoru između ulica 16.Krajiške brigade i Meše Selimovića-karak 1	Prostor između ulica 16.Krajiške brigade i Meše Selimovića	45,000.00
54	167	Općina Han Pijesak	Han Pijesak	P	Izgradnja puta Kape-Kape (do groblja)	Kape-Kape (do groblja)	42,965.00
55	87	Općina Ilijaš	Ilijaš	P	Asfaltiranje puteva u selu Sudići	Sudići	50,000.00
56	277	Općina Istočna Ilidža	Istočna Ilidža	P	Rekonstrukcija i modernizacija poprečne ulice "I"	Donje Mladice	80,000.00
57	248	Općina Istočni Drvar	Istočni Drvar	P	Glavni projekat za rekonstrukciju i asfaltiranje lokalnog puta za Škrbiće	Potoci-Škrbići	30,000.00
58	47	Općina I. Stari Grad	Istočni Stari Grad	VIK	Izgradnja rezervoara za vodu na vodovodnom sistemu Hreša	Hreša	50,000.00
59	104	SPCO Novosarajevska	Istočno Novo Sarajevo	S	Izgradnja crkve Svete majke Angeline u MZ Toplik-Tilava	Toplik-Tilava	25,000.00
60	238	Općina Istočno Novo Sarajevo	Istočno Novo Sarajevo	P	Izgradnja ulice u naselju Tešanovo Brdo	Tešanovo Brdo-Lukavica	30,000.00
61	249	SPCO Kasindo	Istočno Novo Sarajevo	S	Izgradnja pomoćnih objekata uz crkvu (parohijski dom, palionica, prodavnica)	Kasindo	10,000.00
62	323	Općina Jezero	Jezero	S	Izrada svlačionice i mokrog čvora u postojećem prostoru OŠ u Jezeru	Jezero	18,860.00
63	323	Općina Jezero	Jezero	S	Opremanje vrtića u sklopu postojećeg objekta zgrade OŠ u Jezeru	Jezero	9,000.00
64	376	Općina Kalinovik	Kalinovik	P	Sanacija lokalnog puta Kalinovik-Golubići-Bukvica	Golubići-Bukvica	30,000.00
65	105	Općina Ključ	Ključ	S	Izgradnja i rekonstrukcija objekta NK "Ključ"	Ključ	48,721.00
66	157	Općina Ključ	Ključ	VIK	Natkrivanje potoka Iznica-II faza	Ključ	50,000.00
67	78	Općina Konjic	Konjic	S	Rekonstrukcija i dogradnja stambeno-poslovnog objekta "Sofin Vakuf" I faza	Konjic	40,000.00
68	8	SPCO Demirovac	Kozarska Dubica	S	Sanacija parohijskog doma u Mededi	Mededa	5,000.00
69	183	Medžlis IZ Bos. Dubica	Kozarska Dubica	S	Renoviranje zgrade Medžlisa	Petrovdanska	3,730.00
70	139	Medžlis IZ Kiseljak	Kreševu	S	Izgradnja ograde na šehidskom groblju Do u Kreševu	Do	10,000.00
71	309	Općina Krupa na Uni	Krupa na Uni	P	Asfaltiranje putnog pravca u MZ M. Dubovik, zaseok Bogdanovići	Bogdanovići	40,000.00
72	161	Općina Kupres	Kupres	P	Rekonstrukcija lok. puta Mlakva	Mlakva	40,000.00
73	199	SPCO u Kriškovcima	Laktaši	S	Uređenje dvorišta oko hrama Preobraženja Gospodnjeg	Kriškovići	20,000.00
74	271	Općina Laktaši	Laktaši	VIK	Izgradnja vodovodne mreže u naseljenom mjestu Slatina-Krčmarice	Krčmarice	90,000.00

75	21	Medžlis IZ Livno	Livno	S	Ograđivanje harema/groblja "Kraj" u Livnu	Livno	4,000.00
76	17	Općina Milići	Milići	P	Asfaltiranje putnog pravca za Joviće -II faza	Rajići-Jovići	57,000.00
77	331	Općina Milići	Milići	S	Zamjena solarije vanjske i unutrašnje FK Jadar	Milići	2,000.00
78	331	Općina Milići	Milići	S	Sanacija unutrašnje ograde oko stadiona	Milići	3,000.00
79	287	SPCO Višnjik-Modriča	Modriča	S	Freske u Crkvi Pokrova Presvete Bogorodice	Višnjik	35,000.00
80	123	Grad Mostar	Mostar	S	Rekonstrukcija sportskog igrališta u naselju Bačevići	Bačevići	24,104.00
81	213	Grad Mostar	Mostar	P	Javna rasvjeta pristupnih saobraćajnica izbjegličkog kampa "Salakovac"	Tunel Salakovac-M17 Benzinska pumpa Petrol	40,000.00
82	285	Župa Sv. Filipa i Jakova	Mrkonjić Grad	S	Postavljanje spomen ploče fra Ivanu Franji Jukiću	Mrkonjić Grad	5,000.00
83	285	Župa Sv. Filipa i Jakova	Mrkonjić Grad	S	Unutarnja sanacija župnog ureda	Mrkonjić Grad	10,000.00
84	327	Općina Mrkonjić Grad	Mrkonjić Grad	S	Obnova objekta škole u MZ Trijebovo	MZ Trijebovo	16,902.00
85	357	Općina Mrkonjić Grad	Mrkonjić Grad	P	Asfaltiranje lokalnog puta u Podrašnici put M-15, Podrašnica-zaselak Pekezi	Podrašnica, Pekezi	11,289.00
86	357	Općina Mrkonjić Grad	Mrkonjić Grad	P	Asfaltiranje lokalnog puta u Podrašnici put M-15, Podrašnica-zaselak Pekezi	Podrašnica, Pekezi	4,967.00
87	138	Župa Uznesenja BDM-Nevesinje	Nevesinje	S	Nastavak (dovršenje) izgradnje i opremanje u ratu porušene crkve sv.Ivana Krstitelja-Seljani	Seljani	20,000.00
88	12	Općina Novi Grad	Novi Grad	P	Asfaltiranje puteva za pov.naselja (Donji Rakani-Gornji Rakani) i (Urije-ulica 1. maja)	D. Rakani-D. Rakani; Urije-ul. 1.maja	50,000.00
89	224	Župa Presvetog Srca Isusova -Pećine	Novi Travnik	S	Unutrašnje uređenje župne crkve	Pećine	10,000.00
90	224	Župa Presvetog Srca Isusova-Pećine	Novi Travnik	S	Uređenje Pastoralnog centra	Pećine	20,000.00
91	368	Općina Novo Goražde	Novo Goražde	P	Sanacija i modernizacija lokalnog puta Entitetska linija-selo Hajradinovići u MZ Oglečeva	Hajradinovići	50,000.00
92	368	Općina Novo Goražde	Novo Goražde	P	Sanacija i modernizacija lokalnog puta Magistralni put M20, kod OŠ Kopači-Borak Brdo u MZ Kopači, MZ Kopači	Borak Brdo	20,000.00
93	65	Župa Imena Marijina, D. Svilaj	Odžak	S	Unutrašnje uređenje župne kuće	Donji Svilaj	25,000.00
94	211	Općina Odžak	Odžak	S	Sanacija krova zgrade Doma zdravlja	Odžak	35,000.00
95	217	SPCO Donji Žabar,Uprava hrama u Orašju	Orašje	S	Obnova i izgradnja porušenog hrama Sv. Vmučenika Georgija u Orašju	Orašje	28,000.00
96	301	Općina Orašje	Orašje	S	Uređenje groblja u naseljenom mjestu Bok	Bok	60,000.00
97	283	Općina Osmaci	Osmaci	P	Dogradnja puta Osmaci-Kalesija u dijelu Alempijovača-Dabravine	Alempijovača-Dabravine	99,941.00
98	289	Općina Pale	Pale	VIK	Vodosnabdijevanje naselja Brezovice	Brezovice	20,000.00
99	156	Župa Gospe od anđela G. Tramošnica	Pelagićevo	S	Uvođenje grijanja toplotne pumpe u kompleksu župe Gospe od anđela u G. Tramošnici	Gornja Tramošnica	30,000.00
100	113	SPCO Petrovo	Petrovo	S	Sanacija vjerskog objekta CO Petrovo	Petrovo	24,000.00
101	140	Medžlis IZ Prijedor	Prijedor	P	Asfaltiranje dionice puta D. Ljubija-Sišino Turbe	D.Ljubija-Sišino Turbe	99,000.00
102	173	Grad Prijedor	Prijedor	S	Asfaltiranje dječijeg igrališta MZ Rizvanovići	Rizvanovići	26,735.00
103	24	SPCO Kulaši	Prnjavor	S	Sala za okupljanje naroda	Kulaši	10,000.00
104	148	Općina Prnjavor	Prnjavor	P	Sanacija lokalnog puta od kraja Banjalučke ulice-Radujevaca-Galjipovci-G. Mravice	Kraj Banjalučke ulice-Radujevaca-Galjipovci-G. Mravice	50,000.00
105	234	Općina Ravno	Ravno	E	Elektrifikacija MZ Ivanjica	Glavska	25,000.00
106	25	SPCO Previja	Ribnik	S	Postavljanje ukrasnih behaton kocki u dvorištu hrama "Svetog kneza Lazara" u D. Previji	Donja Previja	15,000.00
107	127	Općina Rogatica	Rogatica	P	Nastavak modernizacije lok.puta Vran Do-Vragolovi-Karačići	Vran Do-Vragolovi-Karačići	50,000.00
108	250	Općina Rogatica	Rogatica	S	Uređenje igrališta u naselju Borač	Borač	33,000.00
109	379	Općina Šamac	Šamac	S	Izgradnja Doma kulture u MZ Kornica	Kornica	20,000.00
110	73	SPCO Stari Majdan	Sanski Most	S	Obnova parohijskog doma u Starom Majdanu	Stari Majdan	6,000.00
111	35	SPCO Sarajevo	Sarajevo	S	Rekonstrukcija i restauracija dijela ikonostasa u Sabornoj crkvi	Zelenih beretki 1	20,250.00
112	166	SPCO Sokolac	Sokolac	S	Rekonstrukcija krova na Duhovnom centru "Romanijska Lazarica"	Sokolac	10,000.00
113	272	Općina Sokolac	Sokolac	P	Rekonstrukcija dijela reg.puta Kruševci-Išerić Brdo	Kruševci-Išerić Brdo	46,704.55
114	272	Općina Sokolac	Sokolac	P	Rekonstrukcija lok.puta Kadića Brdo-Žulj	Kadića Brdo-Žulj	20,000.00
115	261	Općina Srebrenica	Srebrenica	P	Rekonstrukcija i asfaltiranje priključnog puta za naseljeno mjesto Opetci	Opetci	65,000.00
116	342	SPCO Srebrenica	Srebrenica	S	Izgradnja Srpskog pravoslavnog svetosavskog doma u Srebrenici	Srebrenica	10,000.00
117	319	Općina Srebrenica	Srebrenica	E	Elektrifikacija u MZ Potočari	Bacuta	26,753.10
118	319	Općina Srebrenica	Srebrenica	E	Elektrifikacija u MZ Radoševići	Karačići	13,077.35
119	153	Općina Teslić	Teslić	P	Asfaltiranje nekategorisanog puta u MZ Komušina	Komušina	40,000.00

120	153	Općina Teslić	Teslić	P	Asfaltiranje puta Crna Rijeka-Hatkine njive	Crna Rijeka-Hatkine njive	70,000.00
121	58	Nadbiskupijsko sjemenište "Petar Barbarić"	Travnik	S	Adaptacija prostora vrtića za boravak djece povratnika	Travnik	30,000.00
122	112	SPCO Trnovo	Trnovo	S	Nabavka nove peći za parohijski dom i rekonstrukcija grijanja; nabavka namještaja za sveštenika i prateće tehnike	Trnovo	10,000.00
123	235	Općina Trnovo	Trnovo	P	Sanacija i asfaltiranje puta Umčani-Ostojići	Umčani-Ostojići	20,000.00
124	16	SPCO Tuzla	Tuzla	S	Obnova Sabornog hrama Uspenja Presvete Bogorodice	Tuzla	10,000.00
125	49	Župa Svetog Juraja mučenika Morančani	Tuzla	S	Popravlak i zamjena krova i oluka na župnom uredu	Morančani	6,000.00
126	49	Župa Svetog Juraja mučenika Morančani	Tuzla	S	Ugradnja video nadzora i alarma oko župne crkve i župnog ureda	Morančani	4,000.00
127	198	SPCO Ugljevik-Sjever	Ugljevik	S	Završetak vanjskog i unutrašnjeg hrama u izgradnji Svetih bezsrebrenika Kozme i Damjana	Ugljevik	20,000.00
128	99	Općina Višegrad	Višegrad	P	Asfaltiranje putnog pravca Mađarevići-Sendići	Mađarevići-Sendići	50,000.00
129	100	Općina Višegrad	Višegrad	P	Asfaltiranje puta Vučine-Babin Potok	Vučine-Babin Potok	31,700.00
130	43	SPCO Visoko	Visoko	S	Konzervacija, restauracija i uređenje enterijera crkve u Visokom	Potklis 4	90,000.00
131	194	Općina Vitez	Vitez	P	Sanacija asfaltnog puta u MZ Večeriska	Zarfino Brdo	42,657.00
132	195	Općina Vitez	Vitez	P	Rekonstrukcija puta u Tolovičima	Tolovići	34,168.00
133	141	Grad Zvornik	Zvornik	P	Asfaltiranje dionice lok. puta Čališmani-Radića put, Klisa	Čališmani-Radića put, Klisa	100,000.00
134	141	Grad Zvornik	Zvornik	P	Sanacija glavnog puta u MZ D.Kamenica	D.Kamenica	32,936.00
135	141	Grad Zvornik	Zvornik	VIK	Izgradnja vodovodnog bunara za naselja Lupe, Hamzići i Ramići	Lupe, Hamzići i Ramići	20,000.00
							4,402,000.00

24. studenoga 2020. godine
Sarajevo

На основу члана 23. Закона о избјеглицама из БиХ и расељеним лицима у БиХ ("Службени гласник БиХ", бр. 23/99, 21/03 и 33/03), члана 2. Одлуке о распоређивању средстава по намјенама и износу средстава за 2019. и 2020. годину ("Службени гласник БиХ", број 70/20) и Одлуке о начину и процедурама одобравања средстава удружених у Фонд за повратак БиХ намијењених за реализацију права из Анекса VII Дејтонског мировног споразума ("Службени гласник БиХ", број 70/20), Комисија за избјеглице и расељена лица Босне и Херцеговине, на својој 2. сједници одржаној 24.11.2020. године, доноси

**ОДЛУКУ
О ИЗБОРУ ПРОЈЕКТА ОБНОВЕ И ИЗГРАДЊЕ
КОМУНАЛНЕ И СОЦИЈАЛНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ И
ЕЛЕКТРИФИКАЦИЈЕ НА ПРОСТОРИМА ГДЈЕ
ЖИВЕ РАСЕЉЕНА ЛИЦА И ПОВРАТНИЦИ
ЗА 2019. И 2020. ГОДИНУ**

Члан 1.

Чланом 2. Одлуке о распоређивању средстава по намјенама и износу средстава за 2019. и 2020. годину, средства у износу од **4.402.000,00 КМ** распоређена су за финансирање пројеката обнове и изградње комуналне и социјалне инфраструктуре и електрификације на просторима гдје живе расељена лица и повратници.

Члан 2.

На основу Јавног позива Министарства за људска права и избјеглице БиХ за достављање пројектних приједлога за обнову и изградњу комуналне и социјалне инфраструктуре и електрификације стамбених јединица на просторима гдје живе расељена лица и повратници из средстава за 2019. и 2020. годину, општине, градови и цркве и вјерске заједнице у БиХ су доставиле пројекте у сврху дојеле помоћи из

области санирања путне инфраструктуре, водоснабдијевања, канализације, санирања социјалне инфраструктуре и електрификације.

Члан 3.

- (1) Средства из члана 1. ове одлуке распоређена су за финансирање приоритетних пројеката обнове и изградње комуналне и социјалне инфраструктуре и електрификације стамбених јединица на просторима гдје живе расељена лица и повратници.
- (2) Листа приоритетних пројеката по Јавном позиву за обнову и изградњу комуналне и социјалне инфраструктуре и електрификације, коју је одобрила Комисија за избјеглице и расељена лица БиХ, је саставни дио ове одлуке.

Члан 4.

- (1) Министарство за људска права и избјеглице БиХ ће обавијестити општине, градове и цркве и вјерске заједнице у БиХ, чији су пројекти одабрани, о одабраним пројектима, износивама и намјенама средстава из члана 3. ове одлуке.
- (2) Након обавјештавања о додјели финансијских средстава, предсједник Комисије за избјеглице и расељена лица БиХ, Министарство за људска права и избјеглице БиХ и Фонд за повратак БиХ ће са носиоцима имплементације, изузев црква и вјерских заједница, потписати Споразум о сарадњи, на основу којег ће се проводити реализација додијелих средстава, у складу са важећим процедурама.
- (3) Финансијска реализација пројеката вјерске инфраструктуре реализоваће се закључивањем посебног споразума о преносу финансијских средстава, који ће потписати предсједник Комисије за избјеглице и расељена лица БиХ, Министарство за људска права и избјеглице БиХ, Фонд за повратак БиХ и цркве и вјерске заједнице.

- (4) Министарство за људска права и избјеглице БиХ ће, у складу са важећим процедурама, на основу потписаних споразума, вршити мониторинг процеса имплементације пројеката.

Члан 5.

Одлука ће бити објављена у "Службеном гласнику БиХ" и ступа на снагу даном доношења.

Број 01-41-1-2164-3/20
24. новембра 2020. године
Сарајево

Предсједник Комисије
Давор Чордаш, с. р.

Листа пројеката по Јавном позиву из средстава за 2019/2020. годину, за обнову и изградњу комуналне, социјалне инфраструктуре и електрификације на просторима гдје живе расељена лица и повратници

Редни број	Број пријаве	Подносилац пријаве	Општина/Град	ПП	Предмет помоћи (описно)	Микролокалитет	Укупно
1	2	СПЦО Карановац-Б. Лука	Бања Лука	С	Црквена сала	Карановац	15,000.00
2	32	СПЦО Поткозарје	Бања Лука	С	Уређење порте (дворишта) храма Покрова Пресвете Богородице у Поткозарју	Поткозарје	10,000.00
3	59	Жупа Светог Вида Барловци	Бања Лука	С	Уређење жупне цркве с формирањем зимске капелице	Барловци	35,000.00
4	60	Жупа Светог Вида Барловци	Бања Лука	С	Санација жупне куће	Барловци	10,000.00
5	74	Фрањевачки самостан Пресветог Тројства -Петрићевац	Бања Лука	С	Санација апартмана и попутних просторија унутар самостана	Петрићевац	60,000.00
6	279	Град Бања Лука	Бања Лука	С	Изградња вртића у насељу Врбања	Врбања	50,000.00
7	295	Град Бихаћ	Бихаћ	С	Спортско и дјечије игралиште у МЗ Каменица	МЗ Каменица	50,000.00
8	295	Град Бихаћ	Бихаћ	С	Реконструкција/санација објекта амбуланте у МЗ Рипач	МЗ Рипач	50,000.00
9	7	Жупа Пречистог срца Маријина Бијељина	Бијељина	С	Обнова споменика културне баштине (жупна кућа/пасторални центар)	Војводе Степе 3	10,000.00
10	218	СПЦО Нови Дворови	Бијељина	С	Објекат за продају и паљење свијећа при храму у Новим Дворовима	Дворови	20,000.00
11	333	Град Бијељина	Бијељина	П	Асфалтирање - реконструкција улице Браће Лазић	Улица Браће Лазић	50,000.00
12	107	Општина Бос. Крупа	Босанска Крупа	П	Реконструкција и асфалтирање дијела локалног пута Горња Ивањска	Горња Ивањска	50,000.00
13	155	СПЦО Колунић	Босански Петровац	С	Израда термо фасаде на црквено-парохијском центру "Петар Мирковић" у Колунићу	Колунић	9,500.00
14	150	Општина Босанско Грахово	Босанско Грахово	С	Израда унутрашње набаче (малтерисање) цркве Св. Тројице у селу Пећи	Пећ	10,000.00
15	219	Општина Босанско Грахово	Босанско Грахово	П	Изградња асфалтног пута село Маринковци	Заселак Глигићи-Заселак Труље	50,000.00
16	302	Општина Братунац	Братунац	ВИК	Изградња водоводне мреже за село Загони	Загони	30,000.00
17	358	Општина Братунац	Братунац	П	Изградња путне инфраструктуре у мјесту Рецићи-Михаљевићи, МЗ Михаљевићи	Рецићи, Михаљевићи	50,000.00
18	358	Општина Братунац	Братунац	П	Изградња путне инфраструктуре у мјесту Карићи, Карахасановићи, МЗ Суха	Карићи, Карахасановићи	50,000.00
19	144	СПЦО Лончари, Управа храма у Вучиловцу	Брчко	С	Санација штета од поплава на храму и огради порте у Вучиловцу	Вучиловац	20,000.00
20	303	Брчко Дистрикт БиХ/Црвени криж/крст	Брчко	С	Комплетно адаптирање објекта, ради изградње смјештајних капацитета за интервентно збрињавање рањивих скупина из категорије избјеглица и расељених лица	Брчко	50,000.00
21	343	Мецлис ИЗ Брчко	Брчко	С	Санација објекта Руждија медресе	Брчко	50,000.00
22	355	Брчко Дистрикт-Одјељење за образовање	Брчко	С	Набавка опреме за школске спортске сале у повратничким насељима	Омербеговача	17,125.00
23	90	Жупа Св. Миховила Арканђела Колибе	Брод	С	Постављање ограде око жупног дворишта и санација жупне цркве Св. Миховила у Д. Колибама	Доње Колибе	20,000.00
24	96	Жупа Св. Илије пророка Брод	Брод	С	Израда и постављање завјетног кипа светог Илије Пророка и уређење жупног дворишта у жупи	Брод	50,000.00
25	106	Жупа Св. Анте Падованског - Горња Мочила	Брод	С	Изградња/обнова жупне цркве Светог Анте у Г. Мочилима, припадајућег дворишног платоа те приступне цесте и платоа мјесног гробља и гробљанске капелице	Горња Мочила	65,000.00
26	270	Жупа Узнесења БДМ у Кораћу	Брод	С	Уређење дворишта у склопу жупне цркве	Кораће	40,000.00
27	27	Општина Бугојно	Бугојно	ВИК	Регулација отворених водотока и канализације за насеље Подгај и МЗ Караце - Изградња дијела колектора употребљених вода ФК8 за МЗ Караце	Подгај и МЗ Караце	95,000.00
28	326	Општина Чајниче	Чајниче	Е	Електрификација МЗ Заборак	Горњи Стопићи	43,800.00
29	171	Општина Челинац	Челинац	П	Модернизација дијела локалног пута Јасик-Баир, дионица Поповац-Балте	Поповац-Балте	20,000.00
30	94	Жупа Бијело Брдо	Дервента	С	Уређење дворишта жупне цркве с паркиралиштем	Бијело Брдо	35,000.00
31	111	Самостан Св. Лујзе	Дервента	С	Израда и замјена вањске столарије	Трг ослобођења 30	20,000.00

32	180	Општина Дервента	Дервента	П	Реконструкција лок.пута у МЗ Бијело Брдо	Беглуди-Вакуп-Бијело Брдо	60,000.00
33	13	Жупа св. Фрање Асишког Жеравац	Дервента	С	Израда унутрашње жбуке и спушеног стропа жупне цркве	Жеравац	10,000.00
34	142	Фрањевачки самостан Св. Марка Еванђелиста-Плехан	Дервента	С	Изградња нове зграде Фрањевачког самостана	Плехан	30,000.00
35	240	СПЦО Кожухе	Добој	С	Ограђивање порте и парохиског дома у Кожухама	Кожухе	20,000.00
36	33	СПЦО Подновље	Добој	С	Реновирање храма и завршетак радова на светосавској Сали	Подновље	15,000.00
37	66	СПЦО Маглај	Добој	С	Изградња храма Св. Духа у селу Рјечица	Рјечица	30,000.00
38	288	Град Добој	Добој	П	Асфалтирање дионице Пут крај Павловића - Брзи	Пут крај Павловића -Брзи	8,250.00
39	174	Жупа Срца Маријина Фоча	Добој	С	Уређење интеријера жупне цркве Срца Маријина на Фочи, фаза I	Фоча	20,000.00
40	79	Мецлис ИЗ Д. Вакуф	Доњи Вакуф	С	Санација медресе и турбета Хасан Кјафије Прушчака у Пруцу	Прусац	40,000.00
41	217	СПЦО Доњи Жабар	Доњи Жабар	С	Изградња парохиског дома са Духовно-културним центром	Доњи Жабар	28,000.00
42	97	Жупа Св. Јосипа Дрвар	Дрвар	С	Реконструкција и доградња пасторалног центра у Дрвару	Дрвар	60,000.00
43	353	Општина Дрвар	Дрвар	П	Реконструкција пута на дионици раскрсница Војиновићи до куће Кецмана Желимира	Војиновићи	50,000.00
44	373	Општина Фоча	Фоча	П	Санација путних праваца на подручју МЗ Годијено	Брусна, Околишта, Сохе, Баре	8,330.00
45	373	Општина Фоча	Фоча	П	Асфалтирање у МЗ Горње Поље	Поље, Табаци	7,213.00
46	373/1	Општина Фоча	Фоча	Е	Електрификација МЗ Кратине	Јасеново, Црнета	64,000.00
47	118	Општина Фојница	Фојница	П	Асфалтирање приступног пута у пов.насељу Лужине	Лужине	34,322.00
48	18	Манастир Завала	Гацко	С	Израда кровне конструкције на конаку у метоху манастира Завала	Придворица	10,000.00
49	364	Српска православна црквена општина Аватовац	Гацко	С	Изградња храма Преноса моштију Св. Николаја Мирликијског Чудотворца у селу Прзине	Село Прзине	10,000.00
50	23	Српски православни манастир Веселиње	Гламоч	С	Санација манастирских објеката	Врба	20,000.00
51	347	Општина Гламоч	Гламоч	П	Магистрални пут М15	Центар града	40,000.00
52	206	Општина Горњи Вакуф-Ускопље	Горњи Вакуф-Ускопље	П	Асфалтирање лок.пута Цврче-Борова Раван	Цврче-Борова Раван	70,000.00
53	293	Град Градишка	Градишка	П	Изградња саобраћајнице на простору између улица 16. Крајишке бригаде и Меше Селимовића-крак 1	Простор између улица 16.Крајишке бригаде и Меше Селимовића	45,000.00
54	167	Општина Хан Пијесак	Хан Пијесак	П	Изградња пута Капе-Капе (до гробља)	Капе-Капе(до гробља)	42,965.00
55	87	Општина Илијаш	Илијаш	П	Асфалтирање путева у селу Судићи	Судићи	50,000.00
56	277	Општина Источна Илица	Источна Илица	П	Реконструкција и модернизација попречне улице "I"	Доње Младице	80,000.00
57	248	Општина Источни Дрвар	Источни Дрвар	П	Главни пројекат за реконструкцију и асфалтирање локалног пута за Шкрбиће	Потоци-Шкрбићи	30,000.00
58	47	Општина И. Стари Град	Источни Стари Град	ВИК	Изградња резервоара за воду на водоводном систему Хреша	Хреша	50,000.00
59	104	СПЦО Новосарајевска	Источно Ново Сарајево	С	Изградња цркве Свете мајке Ангелине у МЗ Топлик-Тилава	Топлик-Тилава	25,000.00
60	238	Општина Источно Ново Сарајево	Источно Ново Сарајево	П	Изградња улице у насељу Тешаново Брдо	Тешаново Брдо-Лукавица	30,000.00
61	249	СПЦО Касиндо	Источно Ново Сарајево	С	Изградња помоћних објеката уз цркву (парохиски дом, палионица, продавница)	Касиндо	10,000.00
62	323	Општина Језеро	Језеро	С	Израда свлачионице и мокрог чвора у постојећем простору ОШ у Језеру	Језеро	18,860.00
63	323	Општина Језеро	Језеро	С	Опремање вртића у склопу постојећег објекта зграде ОШ у Језеру	Језеро	9,000.00
64	376	Општина Калиновик	Калиновик	П	Санација локалног пута Калиновик-Голубићи-Буквица	Голубићи-Буквица	30,000.00
65	105	Општина Кључ	Кључ	С	Изградња и реконструкција објекта НК "Кључ"	Кључ	48,721.00
66	157	Општина Кључ	Кључ	ВИК	Наткривање потока Ижница-ИИИ фаза	Кључ	50,000.00
67	78	Општина Коњиц	Коњиц	С	Реконструкција и доградња стамбено-пословног објекта "Софин Вакуф" I фаза	Коњиц	40,000.00
68	8	СПЦО Демировац	Козарска Дубица	С	Санација парохиског дома у Међеђи	Међеђа	5,000.00
69	183	Мецлис ИЗ Бос. Дубица	Козарска Дубица	С	Реновирање зграде Мецлиса	Петровданска	3,730.00
70	139	Мецлис ИЗ Кисељак	Крешево	С	Изградња оградe на шехидском гробљу До у Крешеву	До	10,000.00
71	309	Општина Крупа на Уни	Крупа на Уни	П	Асфалтирање путног правца у МЗ М.Дубовик, заселак Богдановићи	Богдановићи	40,000.00

72	161	Општина Купрес	Купрес	П	Реконструкција лок.пута Млаквa	Млаквa	40,000.00
73	199	СПЦО у Кришковцима	Лакташи	С	Уређење дворишта око храма Преображења Господњег	Кришковци	20,000.00
74	271	Општина Лакташи	Лакташи	ВИК	Изградња водоводне мреже у насељеном мјесту Слатина-Крчмарице	Крчмарице	90,000.00
75	21	Медлис ИЗ Ливно	Ливно	С	Ограђивање харема/гробља "Крај" у Ливну	Ливно	4,000.00
76	17	Општина Милићи	Милићи	П	Асфалтирање путног правца за Јовиће - II фаза	Рајићи-Јовићи	57,000.00
77	331	Општина Милићи	Милићи	С	Замјена соларије вањске и унутрашње ФК Јадар	Милићи	2,000.00
78	331	Општина Милићи	Милићи	С	Санација унутрашње оградe око стадиона	Милићи	3,000.00
79	287	СПЦО Вишњик-Модрича	Модрича	С	Фреске у Цркви Покрова Пресвете Богородице	Вишњик	35,000.00
80	123	Град Мостар	Мостар	С	Реконструкција спортског игралишта у насељу Бањевићи	Бањевићи	24,104.00
81	213	Град Мостар	Мостар	П	Јавна расвјета приступних саобраћајница избјегличког кампа "Салаковац"	Тунел Салаковац-М17 Бензинска пумпа Петрол	40,000.00
82	285	Жупа Св. Филипа и Јакова	Мркоњић Град	С	Постављање спомен плоче фра Ивану Фрањи Јукићу	Мркоњић Град	5,000.00
83	285	Жупа Св. Филипа и Јакова	Мркоњић Град	С	Унутарња санација јупног уреда	Мркоњић Град	10,000.00
84	327	Општина Мркоњић Град	Мркоњић Град	С	Обнова објекта школе у МЗ Тријебово	МЗ Тријебово	16,902.00
85	357	Општина Мркоњић Град	Мркоњић Град	П	Асфалтирање локалног пута у Подрашници пут М-15, Подрашница-заселак Пекези	Подрашница, Пекези	11,289.00
86	357	Општина Мркоњић Град	Мркоњић Град	П	Асфалтирање локалног пута у Подрашници пут М-15, Подрашница-заселак Пекези	Подрашница, Пекези	4,967.00
87	138	Жупа Узнесења БДМ-Невесиње	Невесиње	С	Наставак (довршење) изградње и опремање у рату порушене цркве св. Ивана Крститеља-Селјани	Селјани	20,000.00
88	12	Општина Нови Град	Нови Град	П	Асфалтирање путева за пов.насеља (Доњи Ракани-Горњи Ракани) и (Урије-улица 1. маја)	Д. Ракани-Д. Ракани; Урије-ул. 1.маја	50,000.00
89	224	Жупа Пресветог Срца Исусова - Пећине	Нови Травник	С	Унутрашње уређење жупне цркве	Пећине	10,000.00
90	224	Жупа Пресветог Срца Исусова - Пећине	Нови Травник	С	Уређење Пасторалног центра	Пећине	20,000.00
91	368	Општина Ново Горажде	Ново Горажде	П	Санација и модернизација локалног пута Ентитетска линија-село Хајрадиновићи у МЗ Огледчева	Хајрадиновићи	50,000.00
92	368	Општина Ново Горажде	Ново Горажде	П	Санација и модернизација локалног пута Магистрални пут М20, код ОШ Копачи-Борак Брдо у МЗ Копачи, МЗ Копачи	Борак Брдо	20,000.00
93	65	Жупа Имена Маријина, Д. Свилај	Ошак	С	Унутрашње уређење жупне куће	Доњи Свилај	25,000.00
94	211	Општина Ошак	Ошак	С	Санација крова зграде Дома здравља	Ошак	35,000.00
95	217	СПЦО Доњи Жабар, Управа храма у Орашју	Орашје	С	Обнова и изградња порушеног храма Св. Вмученика Георгија у Орашју	Орашје	28,000.00
96	301	Општина Орашје	Орашје	С	Уређење гробља у насељеном мјесту Бок	Бок	60,000.00
97	283	Општина Осмаци	Осмаци	П	Доградња пута Осмаци-Калесија у дијелу Алемпијовача-Дабравине	Алемпијовача-Дабравине	99,941.00
98	289	Општина Пале	Пале	ВИК	Водоснабдијевање насеља Брезовице	Брезовице	20,000.00
99	156	Жупа Госпе од анђела Г. Трамошница	Пелагићево	С	Увођење гријања топлотне пумпе у комплексу жупе Госпе од анђела у Г. Трамошници	Горња Трамошница	30,000.00
100	113	СПЦО Петрово	Петрово	С	Санација вјерског објекта ЦО Петрово	Петрово	24,000.00
101	140	Медлис ИЗ Приједор	Приједор	П	Асфалтирање дионице пута Д. Љубија-Шишино Турбе	Д.Љубија-Шишино Турбе	99,000.00
102	173	Град Приједор	Приједор	С	Асфалтирање дјечијег игралишта МЗ Ризвановићи	Ризвановићи	26,735.00
103	24	СПЦО Кулаши	Прњавор	С	Сала за окупљање народа	Кулаши	10,000.00
104	148	Општина Прњавор	Прњавор	П	Санација локалног пута од краја Бањалучке улице-Радужевац-Гаљиповци-Г. Мравице	Крај Бањалучке улице-Радужевац-Гаљиповци-Г. Мравице	50,000.00
105	234	Општина Равно	Равно	Е	Електрификација МЗ Ивањица	Главска	25,000.00
106	25	СПЦО Превија	Рибник	С	Постављање украсних бехатон коцки у дворишту храма "Светог кнеза Лазара" у Д. Превији	Доња Превија	15,000.00
107	127	Општина Рогатица	Рогатица	П	Наставак модернизације лок.пута Вран До-Враголови-Карачићи	Вран До-Враголови-Карачићи	50,000.00
108	250	Општина Рогатица	Рогатица	С	Уређење игралишта у насељу Борач	Борач	33,000.00
109	379	Општина Шамац	Шамац	С	Изградња Дома културе у МЗ Корница	Корница	20,000.00
110	73	СПЦО Стари Мајдан	Сански Мост	С	Обнова парохијског дома у Старом Мајдану	Стари Мајдан	6,000.00

111	35	СПЦО Сарајево	Сарајево	С	Реконструкција и рестаурација дијела иконостаса у Саборној цркви	Зелених беретки 1	20,250.00
112	166	СПЦО Соколац	Соколац	С	Реконструкција крова на Духовном центру "Романијска Лазарица"	Соколац	10,000.00
113	272	Општина Соколац	Соколац	П	Реконструкција дијела рег. пута Крушевци-Ишерић Брдо	Крушевици-Ишерић Брдо	46,704.55
114	272	Општина Соколац	Соколац	П	Реконструкција лок. пута Кадића Брдо-Жуљ	Кадића Брдо-Жуљ	20,000.00
115	261	Општина Сребреница	Сребреница	П	Реконструкција и асфалтирање прикључног пута за насељено мјесто Опетци	Опетци	65,000.00
116	342	СПЦО Сребреница	Сребреница	С	Изградња Српског православног светосавског дома у Сребреници	Сребреница	10,000.00
117	319	Општина Сребреница	Сребреница	Е	Електрификација у МЗ Поточари	Бацуца	26,753.10
118	319	Општина Сребреница	Сребреница	Е	Електрификација у МЗ Радошевићи	Карачићи	13,077.35
119	153	Општина Теслић	Теслић	П	Асфалтирање некатегорисаног пута у МЗ Комушина	Комушина	40,000.00
120	153	Општина Теслић	Теслић	П	Асфалтирање пута Црна Ријека-Хаткине њиве	Црна Ријека-Хаткине њиве	70,000.00
121	58	Надбискупско сјемениште "Петар Барбарић"	Травник	С	Адаптација простора вртића за боравак дјеце повратника	Травник	30,000.00
122	112	СПЦО Трново	Трново	С	Набавка нове пећи за парохијски дом и реконструкција гријања; набавка намјештаја за свештеника и пратеће технике	Трново	10,000.00
123	235	Општина Трново	Трново	П	Санација и асфалтирање пута Умчани-Остојићи	Умчани-Остојићи	20,000.00
124	16	СПЦО Тузла	Тузла	С	Обнова Саборног храма Успења Пресвете Богородице	Тузла	10,000.00
125	49	Жупа Светог Јураја мученика Моранчани	Тузла	С	Поправак и замјена крова и олука на жупном уреду	Моранчани	6,000.00
126	49	Жупа Светог Јураја мученика Моранчани	Тузла	С	Уградња видео надзора и аларма око жупне цркве и жупног уреда	Моранчани	4,000.00
127	198	СПЦО Угљевик-Сјевер	Угљевик	С	Завршетак вањског и унутрашњег храма у изградњи Светих безсребреника Козме и Дамјана	Угљевик	20,000.00
128	99	Општина Вишеград	Вишеград	П	Асфалтирање путног правца Мађаревићи-Сендићи	Мађаревићи-Сендићи	50,000.00
129	100	Општина Вишеград	Вишеград	П	Асфалтирање пута Вучине-Бабин Поток	Вучине-Бабин Поток	31,700.00
130	43	СПЦО Високо	Високо	С	Конзервација, рестаурација и уређење ентеријера цркве у Високом	Потклис 4	90,000.00
131	194	Општина Витез	Витез	П	Санација асфалтног пута у МЗ Вечериска	Зарфино Брдо	42,657.00
132	195	Општина Витез	Витез	П	Реконструкција пута у Толовићима	Толовићи	34,168.00
133	141	Град Зворник	Зворник	П	Асфалтирање дионице лок. пута Чалишмани-Радића пут, Клиса	Чалишмани-Радића пут, Клиса	100,000.00
134	141	Град Зворник	Зворник	П	Санација главног пута у МЗ Д. Каменица	Д. Каменица	32,936.00
135	141	Град Зворник	Зворник	ВИК	Изградња водоводног бунара за насеља Луле, Хамзићи и Рамићи	Луле, Хамзићи и Рамићи	20,000.00
							4,402,000.00

24. новембра 2020. године
Сарајево

DRŽAVNA REGULATORNA KOMISIJA ZA ELEKTRICNU ENERGIJU - DERK

918

Na osnovu čl. 4.2, 4.7. i 7. Zakona o prijenosu, regulatoru i operatoru sistema električne energije u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 7/02, 13/03, 76/09 i 1/11), člana 36. Poslovnika o radu Državne regulatorne komisije za električnu energiju ("Službeni glasnik BiH", broj 2/05) i člana 16. Pravilnika o licencama - Prečišćeni tekst ("Službeni glasnik BiH", broj 63/16), rješavajući po zahtjevu "Interenergo" - Privredno društvo za energetske inženjering d.o.o. Sarajevo, broj 05-28-12-269-1/20 od 18. augusta 2020. godine, na sjednici Državne regulatorne komisije za električnu energiju, održanoj 9. decembra 2020. godine, donijeta je

ODLUKA O IZDAVANJU LICENCE ZA DJELATNOST MEĐUNARODNE TRGOVINE ELEKTRIČNOM ENERGIJOM

1. Izdaje se licenca pravnom licu "Interenergo" - Privredno društvo za energetske inženjering d.o.o. Sarajevo, za obavljanje djelatnosti međunarodne trgovine električnom energijom.
2. Licenca iz tačke 1. ove Odluke izdaje se za period od 1. januara 2021. godine do 31. decembra 2025. godine i koristi se u skladu sa Standardnim uvjetima za korištenje licence za obavljanje djelatnosti međunarodne trgovine električnom energijom ("Službeni glasnik BiH", broj 14/16).
3. Licenca za obavljanje djelatnosti međunarodne trgovine električnom energijom sastavni je dio ove Odluke.
4. Vlasnik licence je u obavezi plaćati regulatornu naknadu u periodu važenja licence, na način i u rokovima utvrđenim posebnim aktom.

5. Ова Одлука ступа на снагу даном доношења, а диспозитив Одлуке биће објављен у "Службеном гласнику БиХ" и службеним гласилима ентитета.

Број 05-28-12-269-18/20

9. децембра 2020. године

Тузла

Предсједavajuћи Комисије

Никола Пејић, с. р.

На основу чл. 4.2, 4.7. и 7. Закона о преносу, регулатору и оператору система електричне енергије у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", број 7/02, 13/03, 76/09 и 1/11), члана 36. Пословника о раду Државне регулаторне комисије за електричну енергију ("Службени гласник БиХ", број 2/05) и члана 16. Правилника о лиценцама - Пречишћени текст ("Службени гласник БиХ", број 63/16), рјешавајући по захтјеву "Интеренерго" - Господарско друштво за енергетски инжењеринг д.о.о. Сарајево, број 05-28-12-269-1/20 од 18. колвова 2020. године, на сједници Државне регулаторне комисије за електричну енергију, одржаној 9. просина 2020. године, донијета је

ОДЛУКА

О ИЗДАВАЊУ ЛИЦЕНЦЕ ЗА ДЈЕЛАТНОСТ МЕЂУНАРОДНЕ ТРГОВИНЕ ЕЛЕКТРИЧНОМ ЕНЕРГИЈОМ

1. Издаје се лиценца правној особи "Интеренерго" - Господарско друштво за енергетски инжењеринг д.о.о. Сарајево, за обављање дјелатности међународне трговине електричном енергијом.
2. Лиценца из тоčke 1. ове Одлуке издаје се за раздобље од 1. сijeчња 2021. године до 31. просина 2025. године и користи се у складу са Стандардним увјетима за кориштење лиценце за обављање дјелатности међународне трговине електричном енергијом ("Службени гласник БиХ", број 14/16).
3. Лиценца за обављање дјелатности међународне трговине електричном енергијом саставни је дио ове Одлуке.
4. Власник лиценце је у обавези плаћати регулаторну накнаду у раздобљу важења лиценце, на начин и у роковима утврђеним посебним актом.
5. Ова Одлука ступа на снагу даном доношења, а изрека Одлуке биће објављена у "Службеном гласнику БиХ" и службеним гласилима ентитета.

Број 05-28-12-269-18/20

9. просина 2020. године

Тузла

Предсједатељ Комисије

Никола Пејић, в. р.

На основу чл. 4.2, 4.7. и 7. Закона о преносу, регулатору и оператору система електричне енергије у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", број 7/02, 13/03, 76/09 и 1/11), члана 36. Пословника о раду Државне регулаторне комисије за електричну енергију ("Службени гласник БиХ", број 2/05) и члана 16. Правилника о лиценцама - Пречишћени текст ("Службени гласник БиХ", број 63/16), рјешавајући по захтјеву "Интеренерго" - Привредно друштво за енергетски инжењеринг д.о.о. Сарајево, број 05-28-12-269-1/20 од 18. августа 2020. године, на сједници Државне регулаторне комисије за електричну енергију, одржаној 9. децембра 2020. године, донијета је

ОДЛУКА

О ИЗДАВАЊУ ЛИЦЕНЦЕ ЗА ДЈЕЛАТНОСТ МЕЂУНАРОДНЕ ТРГОВИНЕ ЕЛЕКТРИЧНОМ ЕНЕРГИЈОМ

1. Издаје се лиценца правном лицу "Интеренерго" - Привредно друштво за енергетски инжењеринг д.о.о.

- Сарајево, за обављање дјелатности међународне трговине електричном енергијом.

2. Лиценца из тачке 1. ове Одлуке издаје се за период од 1. јануара 2021. године до 31. децембра 2025. године и користи се у складу са Стандардним условима за кориштење лиценце за обављање дјелатности међународне трговине електричном енергијом ("Службени гласник БиХ", број 14/16).
3. Лиценца за обављање дјелатности међународне трговине електричном енергијом саставни је дио ове Одлуке.
4. Власник лиценце је у обавези плаћати регулаторну накнаду у периоду важења лиценце, на начин и у роковима утврђеним посебним актом.
5. Ова Одлука ступа на снагу даном доношења, а диспозитив Одлуке биће објављен у "Службеном гласнику БиХ" и службеним гласилима ентитета.

Број 05-28-12-269-18/20

9. децембра 2020. године

Тузла

Предсједavajuћи Комисије

Никола Пејић, с. р.

AGENCIJA ZA STATISTIKU BOSNE I HERCEGOVINE

919

На основу члана 7. став 2. Закона о плаћама и накнадама у институцијама Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 50/08) и члана 8. став 2. тачка h) Закона о статистици Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 26/04 и 42/04), Агенција за статистику Босне и Херцеговине објављује

SAOPĆENJE

O PROSJEČNOJ ISPLAĆENOJ MJESEČNOJ NETO PLAĆI ZAPOSLENIH U BOSNI I HERCEGOVINI ZA OKTOBAR 2020. GODINE

1. Просјечна исплаћена мјесечна нето плаћа по запосленом остварена у Босни и Херцеговини за октобар 2020. године износи 961 КМ.

Број 10-43-7-1-926-1-2/20

15. децембра 2020. године

Сарајево

В. д. директора

Vesna Čužić, с. р.

На основу члана 7. ставак 2. Закона о плаћама и накнадама у институцијама Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 50/08) и члана 8. ставак 2. тачка h) Закона о статистици Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 26/04 и 42/04), Агенција за статистику Босне и Херцеговине објављује

PRIOPĆENJE

O PROSJEČNOJ ISPLAĆENOJ MJESEČNOJ NETO PLAĆI ZAPOSLENIH U BOSNI I HERCEGOVINI ZA LISTOPAD 2020. GODINE

1. Просјечна исплаћена мјесечна нето плаћа по запосленом остварена у Босни и Херцеговини за листопад 2020. године износи 961 КМ.

Број 10-43-7-1-926-1-2/20

15. просина 2020. године

Сарајево

В. д. рavnателја

Vesna Čužić, в. р.

На основу члана 7 став 2 Закона о платама и накнадама у институцијама Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 50/08) и члана 8 став 2 тачка х) Закона о

Na osnovu člana 88. stav 1. tačka d) Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 25/04, 93/05, 48/07 i 15/08) i člana 117. Poslovnika Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15, 46/15, 93/16, 48/17, 88/17, 41/18 i 64/18), Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine, na sjednici održanoj 19.11.2020. godine, donijelo je

В. д. директора
Весна Түжић, с. р.

V. d. direktora
Vesna Čužić, s. r.

V. d. ravnateljja
Vesna Čužić, v. r.

В. д. директора
Весна Ћузић, с. р.

Milan Tegeltija

Člankom 88. Zakona o Visokom sudbenom i tužiteljskom vijeću Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Zakon o VSTV

II

Именовани ће обављати послове главног тужиоца почев од 01.12.2020. године до именовања главног тужиоца Окружног јавног тужилаштва у Бања Луци.

III

Ова одлука ступа на снагу даном доношења.

Број 04-07-3-3005-1/2020
19. новембра 2020. године

Предсједник
Милан Тегелтија

923

На основу члана 88. став 1. тачка а) Закона о Високом судском и туžилачком вјећу Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 25/04, 93/05, 48/07 и 15/08) и члана 117. Пословника Високог судског и туžилачког вјећа БиХ ("Службени гласник БиХ", бр. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15, 46/15, 93/16, 48/17, 88/17, 41/18 и 64/18), Високо судско и туžилачко вјеће је, на сједници одржаној 19.11.2020. године, донијело

ОДЛУКУ

О ПРЕСТАНКУ МАНДАТА

Ћелимиру Лепиру, главном тужиоцу и тужиоцу Окружног јавног туžилаштва у Бања Луци, престаје мандат тужиоца тог туžилаштва, са даном 01.12.2020. године, због одласка у пензију.

Ова одлука ће бити објављена у "Службеном гласнику БиХ".

Образложење

На основу службене евиденције Високог судског и туžилачког вјећа Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Вјеће), констатирано је да Ћелимир Лепир, главни туžilac и туžilac Окружног јавног туžилаштва у Бања Луци 01.12.2020. године, навршава старосну доб од седамдесет (70) година живота.

Чланом 88. Закона о Високом судском и туžилачком вјећу Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Закон о VSTV БиХ), прописани су разлози због којих престаје мандат судије или тужиоца, а један од разлога је када наврше старосну доб прописану за обавезан одлазак у пензију. Према члану 90. Закона о VSTV-у БиХ, прописана старосна доб за обавезан одлазак у пензију је навршених седамдесет (70) година живота.

На основу наведеног, утврђено је да су испуњени услови за престанак мандата ради обавезног одласка у пензију, а што је у конкретном случају 01.12.2020. године, те је на основу одредба члана 88. став 1. тачка а) Закона о VSTV-у БиХ, као и члана 117. Пословника Високог судског и туžилачког вјећа Босне и Херцеговине, донесена одлука као у диспозитиву.

Број 04-07-3-3006-1/2020
19. новембра 2020. године

Предсједник
Милан Тегелтија

На основу члана 88. ставак 1. тачка а) Закона о Високом судском и туžителском вјећу Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 25/04, 93/05, 48/07 и 15/08) и члана 117. Пословника Високог судског и туžителског вјећа БиХ ("Службени гласник БиХ", бр. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15, 46/15, 93/16, 48/17, 88/17, 41/18 и 64/18), Високо судско и туžителско вјеће је, на сједници одржаној 19.11.2020. године, донијело

ОДЛУКУ

О ПРЕСТАНКУ МАНДАТА

Ћелимиру Лепиру, главном тужителу и тужителу Окружног јавног туžителства у Бања Луци, престаје мандат туžitелја тог туžителства, са даном 01.12.2020. године, због одласка у mirovinu.

Ова одлука ће бити објављена у "Службеном гласнику БиХ".

Образложење

На основу службене евиденције Високог судског и туžителског вјећа Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Вјеће), констатирано је да Ћелимир Лепир, главни туžitelj и туžitelj

Окружног јавног туžителства у Бања Луци 01.12.2020. године, навршава старосну доб од седамдесет (70) година живота.

Чланом 88. Закона о Високом судском и туžителском вјећу Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Закон о VSTV БиХ), прописани су разлози због којих престаје мандат судије или туžitелја, а један од разлога је када наврше старосну доб прописану за обавезан одлазак у mirovinu. Према члану 90. Закона о VSTV-у БиХ, прописана старосна доб за обавезан одлазак у mirovinu је навршених седамдесет (70) година живота.

На основу наведеног, утврђено је да су испуњени услови за престанак мандата ради обавезног одласка у mirovinu, а што је у конкретном случају 01.12.2020. године, те је на основу одредба члана 88. ставак 1. тачка а) Закона о VSTV-у БиХ, као и члана 117. Пословника Високог судског и туžителског вјећа Босне и Херцеговине, донесена одлука као у диспозитиву.

Број 04-07-3-3006-1/2020
19. студенa 2020. године

Предсједник
Милан Тегелтија

На основу члана 88. став 1. тачка а) Закона о Високом судском и туžилачком савјету Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 25/04, 93/05, 48/07 и 15/08) и члана 117. Пословника Високог судског и туžилачког савјета Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15, 46/15, 93/16, 48/17, 88/17, 41/18 и 64/18), Високи судски и туžилачки савјет Босне и Херцеговине, на сједници одржаној 19.11.2020. године, донио је

ОДЛУКУ

О ПРЕСТАНКУ МАНДАТА

Ћелимиру Лепиру, главном тужиоцу и тужиоцу Окружног јавног туžилаштва у Бања Луци, престаје мандат тужиоца тог туžилаштва, са даном 01.12.2020. године, због одласка у пензију.

Ова одлука ће бити објављена у "Службеном гласнику БиХ".

Образложење

На основу службене евиденције Високог судског и туžилачког савјета Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Савјет) констатирано је да Ћелимир Лепир, главни туžilac и туžilac Окружног јавног туžилаштва у Бања Луци 01.12.2020. године, навршава старосну доб од седамдесет (70) година живота.

Чланом 88. Закона о Високом судском и туžилачком савјету Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Закон о ВСТВ БиХ), прописани су разлози због којих престаје мандат судије или тужиоца, а један од разлога је када наврше старосну доб прописану за обавезан одлазак у пензију. Према члану 90. Закона о ВСТВ-у БиХ, прописана старосна доб за обавезан одлазак у пензију је навршених седамдесет (70) година живота.

На основу наведеног, утврђено је да су испуњени услови за престанак мандата ради обавезног одласка у пензију, а што је у конкретном случају 01.12.2020. године, те је на основу одредаба члана 88. став 1. тачка а) Закона о ВСТВ-у БиХ, као и члана 117. Пословника Високог судског и туžилачког савјета Босне и Херцеговине, донесена одлука као у диспозитиву.

Број 04-07-3-3006-1/2020
19. новембра 2020. године

Предсједник
Милан Тегелтија

924

Na osnovu člana 88. stav 1. tačka a) Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 25/04, 93/05, 48/07 i 15/08) i člana 117. Poslovnika Visokog sudskog i tužilačkog vijeća BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15, 46/15, 93/16, 48/17, 88/17, 41/18 i 64/18), Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine je, na sjednici održanoj 19.11.2020. godine, donijelo

**ODLUKU
O PRESTANKU MANDATA**

Slobodanki Gaćinović, tužiocu Okružnog javnog tužilaštva u Trebinju, prestaje mandat tužioca tog tužilaštva, sa danom 01.12.2020. godine, zbog odlaska u penziju.

Ova odluka će biti objavljena u "Službenom glasniku BiH".

Образложење

Na osnovu službene evidencije Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Vijeće), konstatirano je da Slobodanka Gaćinović, tužilac Okružnog javnog tužilaštva u Trebinju 01.12.2020. godine, navršava starosnu dob od sedamdeset (70) godina života.

Članom 88. Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Zakon o VSTV BiH), propisani su razlozi zbog kojih prestaje mandat sudije ili tužioca, a jedan od razloga je kada navrše starosnu dob propisanu za obavezan odlazak u penziju. Prema članu 90. Zakona o VSTV-u BiH, propisana starosna dob za obavezan odlazak u penziju je navršених sedamdeset (70) godina života.

Na osnovu navedenog, utvrđeno je da su ispunjeni uslovi za prestanak mandata radi obaveznog odlaska u penziju, a što je u konkretnom slučaju 01.12.2020. godine, te je na osnovu odredaba člana 88. stav 1. tačka a) Zakona o VSTV-u BiH, kao i člana 117. Poslovnika Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine, donesena odluka kao u dispozitivu.

Broj 04-07-3-3007-1/2020
19. novembra 2020. godine

Predsjednik
Milan Tegeltija

Na osnovu članka 88. stav 1. tačka a) Zakona o Visokom sudbenom i tužiteljskom vijeću Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 25/04, 93/05, 48/07 i 15/08) i članka 117. Poslovnika Visokog sudbenog i tužiteljskog vijeća BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15, 46/15, 93/16, 48/17, 88/17, 41/18 i 64/18), Visoko sudbeno i tužiteljsko vijeće Bosne i Hercegovine je, na sjednici održanoj 19.11.2020. godine, donijelo

**ODLUKU
O PRESTANKU MANDATA**

Slobodanki Gaćinović, tužiteljju Okružnog javnog tužiteljstva u Trebinju, prestaje mandat tužitelja tog tužiteljstva, sa danom 01.12.2020. godine, zbog odlaska u mirovinu.

Ova odluka će biti objavljena u "Službenom glasniku BiH".

Образложење

Na osnovu službene evidencije Visokog sudbenog i tužiteljskog vijeća Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Vijeće), konstatirano je da Slobodanka Gaćinović, tužitelj Okružnog javnog tužiteljstva u Trebinju 01.12.2020. godine, navršava starosnu dob od sedamdeset (70) godina života.

Članom 88. Zakona o Visokom sudbenom i tužiteljskom vijeću Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Zakon o VSTV BiH), propisani su razlozi zbog kojih prestaje mandat sudije ili tužitelja, a jedan od razloga je kada navrše starosnu dob propisanu za obavezan odlazak u mirovinu. Prema članu 90.

Zakona o VSTV-u BiH, propisana starosna dob za obavezan odlazak u mirovinu je navršених sedamdeset (70) godina života.

Na osnovu navedenog, utvrđeno je da su ispunjeni uslovi za prestanak mandata radi obaveznog odlaska u mirovinu, a što je u konkretnom slučaju 01.12.2020. godine, te je na osnovu odredaba članka 88. stavak 1. tačka a) Zakona o VSTV-u BiH, kao i članka 117. Poslovnika Visokog sudbenog i tužiteljskog vijeća Bosne i Hercegovine, donesena odluka kao u dispozitivu.

Broj 04-07-3-3007-1/2020
19. studenoga 2020. godine

Predsjednik
Milan Tegeltija

Na osnovu člana 88. stav 1. tačka a) Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom savjetu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 25/04, 93/05, 48/07 i 15/08) i člana 117. Poslovnika Viskog sudskog i tužilačkog savjeta Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15, 46/15, 93/16, 48/17, 88/17, 41/18 i 64/18), Visoki sudski i tužilački savjet Bosne i Hercegovine, na sjednici održanoj 19.11.2020. godine, donio je

**ОДЛУКУ
О ПРЕСТАКУ МАНДАТА**

Слободанки Гаћиновић, тужиоцу Окружног јавног тужилаштва у Требињу, престаје мандат тужиоца тог тужилаштва, са даном 01.12.2020. године, због одласка у пензију.

Ова одлука ће бити објављена у "Службеном гласнику БиХ".

Образложење

На основу службене евиденције Високог судског и тужилачког савјета Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Савјет), констатирано је да Слободанка Гаћиновић, тужилац Окружног јавног тужилаштва у Требињу 01.12.2020. године, навршава старосну доб од седамдесет (70) година живота.

Чланом 88. Закона о Високом судском и тужилачком савјету Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Закон о ВСТВ БиХ), прописани су разлози због којих престаје мандат судије или тужиоца, а један од разлога је када наврше старосну доб прописану за обавезан одлазак у пензију. Према члану 90. Закона о ВСТВ-у БиХ, прописана старосна доб за обавезан одлазак у пензију је навршених седамдесет (70) година живота.

На основу наведеног, утврђено је да су испуњени услови за престанак мандата ради обавезног одласка у пензију, а што је у конкретном случају 01.12.2020. године, те је на основу одредаба члана 88. став 1. тачка а) Закона о ВСТВ-у БиХ, као и члана 117. Пословника Високог судског и тужилачког вјећа Босне и Херцеговине, донесена одлука као у диспозитиву.

Broj 04-07-3-3007-1/2020
19. новембра 2020. године

Предсједник
Милан Тегелтија

925

Na osnovu člana 17. stav 1. tačka 2. Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 25/04, 93/05, 48/07 i 15/08), Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine je, na sjednici održanoj 19.11.2020. godine, donijelo

ODLUKU O IMENOVANJU TUŽIOCA U OKRUŽNOM JAVNOM TUŽILAŠTVU U ISTOČNOM SARAJEVU

I

Za tužioca u Okružnom javnom tužilaštvu u Istočnom Sarajevu, imenuje se **Stupar Goran**.

II

Prilikom imenovanja Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine je uzelo u obzir kvalifikacije, znanje i iskustvo imenovanog kandidata. Imenovani kandidat se istakao, između ostalih prijavljenih kandidata, svojim prethodnim stručnim dostignućima, sposobnošću za obavljanje poslova tužioca i mogućnošću analiziranja pravnih problema, po pokazanoj nezavisnosti, nepristrasnosti, integritetu, revnosti i odgovornosti u obavljanju dužnosti, kao i komunikativnosti i zrelosti prilikom odlučivanja. Vijeće smatra da ovaj kandidat u potpunosti ispunjava uslove za imenovanje propisane u članu 43. Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću Bosne i Hercegovine.

III

Imenovani preuzima dužnost 01.12.2020. godine.

IV

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja.

V

Odluka će biti objavljena u "Službenom glasniku BiH" u skladu sa članom 45. Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću Bosne i Hercegovine.

Broj 04-07-3-3010-1/2020
19. novembra 2020. godine

Predsjednik
Milan Tegeltija

Temeljem članka 17. stavak 1. točka 2. Zakona o Visokom sudbenom i tužilačkom vijeću Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 25/04, 93/05, 48/07 i 15/08), Visoko sudbeno i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine je na sjednici održanoj dana 19.11.2020. godine, donijelo

ODLUKU O IMENOVANJU TUŽITELJA U OKRUŽNOM JAVNOM TUŽITELJSTVU U ISTOČNOM SARAJEVU

I

Za tužitelja u Okružnom javnom tužiteljstvu u Istočnom Sarajevu, imenuje se **Stupar Goran**.

II

Prigodom imenovanja Visoko sudbeno i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine je uzelo u obzir kvalifikacije, znanje i iskustvo imenovanog kandidata. Imenovani kandidat se istakao, između ostalih prijavljenih kandidata, svojim prethodnim stručnim dostignućima, sposobnošću za obnašanje poslova tužitelja i mogućnošću analiziranja pravnih problema, po pokazanoj neovisnosti, nepristrasnosti, integritetu, revnosti i odgovornosti u obnašanju dužnosti, kao i komunikativnosti i zrelosti prilikom odlučivanja. Vijeće smatra da ovaj kandidat u potpunosti ispunjava uvjete za imenovanje propisane u članu 43. Zakona o Visokom sudbenom i tužilačkom vijeću Bosne i Hercegovine.

III

Imenovani preuzima dužnost 01.12.2020. godine.

IV

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja.

V

Odluka će biti objavljena u "Službenom glasniku BiH", sukladno članku 45. Zakona o Visokom sudbenom i tužilačkom vijeću Bosne i Hercegovine.

Broj 04-07-3-3010-1/2020
19. studenoga 2020. godine

Predsjednik
Milan Tegeltija

Na osnovu člana 17. stav 1. tačka 2. Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom savjetu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 25/04, 93/05, 48/07 i 15/08), Visoki sudski i tužilački savjet Bosne i Hercegovine je, na sjednici održanoj dana 19.11.2020. godine, donio

ODLUKU O IMENOVANJU TUŽIOCA U OKRUŽNOM JAVNOM TUŽILAŠTVU U ISTOČNOM SARAJEVU

I

Za tužioca u Okružnom javnom tužilaštvu u Istočnom Sarajevu, imenuje se **Stupar Goran**.

II

Prilikom imenovanja Visoki sudski i tužilački savjet Bosne i Hercegovine je uzeo u obzir kvalifikacije, znanje i iskustvo imenovanog kandidata. Imenovani kandidat se istakao, između ostalih prijavljenih kandidata, svojim prethodnim stručnim dostignućima, sposobnošću za obavljanje poslova sudije i mogućnošću analiziranja pravnih problema, po pokazanoj nezavisnosti, nepristrasnosti, integritetu, revnosti i odgovornosti u obavljanju dužnosti, kao i komunikativnosti i zrelosti prilikom odlučivanja. Savjet smatra da ovaj kandidat u potpunosti ispunjava uslove za imenovanje propisane u članu 43. Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom savjetu Bosne i Hercegovine.

III

Imenovani preuzima dužnost 01.12.2020. godine.

IV

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja.

V

Odluka će biti objavljena u "Službenom glasniku BiH" u skladu sa članom 45. Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom savjetu Bosne i Hercegovine.

Broj 04-07-3-3010-1/2020
19. novembra 2020. godine

Predsjednik
Milan Tegeltija

Na osnovu člana 17. stav 1. tačka 2. Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 25/04, 93/05, 48/07 i 15/08), Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine je, na sjednici održanoj 19.11.2020. godine, donijelo

ODLUKU O IMENOVANJU TUŽIOCA REPUBLIČKOG JAVNOG TUŽILAŠTVA REPUBLIKE SRPSKE

I

Za tužioca Republičkog javnog tužilaštva Republike Srpske, imenuje se **Tadić-Stojisavljević Sanja**.

II

Prilikom imenovanja Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine je uzelo u obzir kvalifikacije, znanje i iskustvo imenovane kandidatkinje. Imenovana kandidatkinja se istakla, između ostalih prijavljenih kandidata, svojim prethodnim

926

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja.

V

Odluka će biti objavljena u "Službenom glasniku BiH" u skladu sa članom 45. Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću Bosne i Hercegovine.

Broj 04-07-3-3010-3/2020
19. novembra 2020. godine

Predsjednik
Milan Tegeltija

Temeljem članka 17. stavak 1. točka 2. Zakona o Visokom sudbenom i tužiteljskom vijeću Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 25/04, 93/05, 48/07 i 15/08), Visoko sudbeno i tužiteljsko vijeće Bosne i Hercegovine je, na sjednici održanoj dana 19.11.2020. godine, donijelo

ODLUKU

O IMENOVANJU TUŽITELJA REPUBLIČKOG JAVNOG
TUŽITELJSTVA REPUBLIKE SRPSKE

I

Za tužitelja Republičkog javnog tužiteljstva Republike Srpske, imenuje se **Janković Radenko**.

II

Prigodom imenovanja Visoko sudbeno i tužiteljsko vijeće Bosne i Hercegovine je uzelo u obzir kvalifikacije, znanje i iskustvo imenovane kandidatkinje. Imenovani kandidat se istakao, između ostalih prijavljenih kandidata, svojim prethodnim stručnim dostignućima, sposobnošću za obnašanje poslova tužitelja i mogućnošću analiziranja pravnih problema, po pokazanoj neovisnosti, nepristrasnosti, integritetu, revnosti i odgovornosti u obnašanju dužnosti, kao i komunikativnosti i zrelosti prilikom odlučivanja. Vijeće smatra da ovaj kandidat u potpunosti ispunjava uvjete za imenovanje propisane u članku 43. Zakona o Visokom sudbenom i tužiteljskom vijeću Bosne i Hercegovine.

III

Imenovani preuzima dužnost 01.01.2021. godine.

IV

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja.

V

Odluka će biti objavljena u "Službenom glasniku BiH", sukladno članku 45. Zakona o Visokom sudbenom i tužiteljskom vijeću Bosne i Hercegovine.

Broj 04-07-3-3010-3/2020
19. studenoga 2020. godine

Predsjednik
Milan Tegeltija

Na osnovu člana 17. stav 1. tačka 2. Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom savjetu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 25/04, 93/05, 48/07 i 15/08), Visoki sudski i tužilački savjet Bosne i Hercegovine je, na sjednici održanoj dana 19.11.2020. godine, donio

ODLUKU

O IMENOVANJU TUŽIOCA REPUBLIČKOG
JAVNOG TUŽILAŠTVA REPUBLIKE SRPSKE

I

Za tužioca Republičkog javnog tužilaštva Republike Srpske, imenuje se **Janković Radenko**.

II

Prilikom imenovanja Visoki sudski i tužilački savjet Bosne i Hercegovine je uzео u obzir kvalifikacije, znanje i iskustvo imenovanог кандидата. Именовани кандидат се истакао, између осталих пријављених кандидата, својим претходним стручним достигнућима, способношћу за обављање послова тужиоца и могућношћу анализирања

правних проблема, по показаној независности, непристрасности, интегритету, ревности и одговорности у обављању дужности, као и комуникативности и zrelosti приликом одлучивања. Савјет сматра да овај кандидат у потпуности испуњава услове за именовање прописане у члану 43. Закона о Високом судском и тужилачком савјету Босне и Херцеговине.

III

Именовани преузима дужност 01.01.2021. године.

IV

Ова одлука ступа на снагу даном доношења.

V

Одлука ће бити објављена у "Службеном гласнику БиХ" у складу са чланом 45. Закона о Високом судском и тужилачком савјету Босне и Херцеговине.

Број 04-07-3-3010-3/2020
19. новембра 2020. године

Предсједник
Милан Тегелтија

USTAVNI SUD
BOSNE I HERCEGOVINE

928

Ustavni sud Bosne i Hercegovine u Velikom vijeću, u predmetu broj **AP 3564/20**, rješavajući apelaciju **Valentine Sučić**, na osnovu člana VI/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine, člana 57. stav (2) tačka b) i člana 59. st. (1) i (2) i člana 62. stav (1) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine – prečišćeni tekst ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" broj 94/14), u sastavu:

Zlatko M. Knežević, predsjednik

Mato Tadić, potpredsjednik

Mirsad Čeman, potpredsjednik

Valerija Galić, sutkinja

Miodrag Simović, sudija

Seada Palavrić, sutkinja

na sjednici održanoj 27. novembra 2020. godine donio je

ODLUKU O DOPUSTIVOSTI I MERITUMU

Usvaja se apelacija **Valentine Sučić**.

Utvrđuje se povreda prava na pravično suđenje iz člana II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. stav 1. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda.

Ukida se Presuda Kantonalnog suda u Novom Travniku broj 51 O P 162675 20 Gž od 1. jula 2020. godine u dijelu kojim je potvrđen stav II izreke Presude Općinskog suda u Travniku broj 51 O P 162675 19 P od 11. marta 2020. godine o povjeravanju mlđb. djece I.S. i E.S. na daljnji odgoj i brigu ocu Ivanu Sučiću.

Predmet se vraća Kantonalnom sudu u Novom Travniku, koji je dužan da po hitnom postupku donese novu odluku u odnosu na ukinuti dio presude, u skladu sa članom II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i članom 6. stav 1. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda.

Nalaže se Kantonalnom sudu u Novom Travniku da, u skladu sa članom 72. stav (5) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, u roku od 90 dana od dana dostavljanja ove odluke obavijesti Ustavni sud Bosne i Hercegovine o preduzetim mjerama s ciljem izvršenja ove odluke.

Odluku objaviti u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine", "Službenom glasniku Republike Srpske" i u "Službenom glasniku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine".

OBRAZLOŽENJE**I. Uvod**

1. Valentina Sučić (u daljnjem tekstu: apelantica), koju zastupa Branka Praljak, advokat iz Novog Travnika, podnijela je 2. oktobra 2020. godine apelaciju Ustavnom sudu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ustavni sud) protiv Presude Kantonalnog suda u Novom Travniku (u daljnjem tekstu: Kantonalni sud) broj 51 0 P 162675 20 Gž od 1. jula 2020. godine i Presude Općinskog suda u Travniku (u daljnjem tekstu: Općinski sud) broj 51 0 P 162675 19 P od 11. marta 2020. godine.

2. Podneskom od 10. novembra 2020. godine apelanticin opunomoćenik je dostavio traženi dokument (kompletnu prvostepenu presudu).

II. Postupak pred Ustavnim sudom

3. Na osnovu člana 23. Pravila Ustavnog suda, od Kantonalnog suda, Općinskog suda, tuženog Ivana Sučića (u daljnjem tekstu: tuženi ili apelanticin bivši suprug), te JU Centar za socijalni rad u Travniku i Novom Travniku (u daljnjem tekstu: Centar za socijalni rad Travnika, odnosno Novi Travnika) zatraženo je 26. oktobra 2020. godine da dostave odgovore na apelaciju.

4. Kantonalni sud, Općinski sud, Centar za socijalni rad u Travniku i Centar za socijalni rad u Novom Travniku su dostavili odgovore na apelaciju u periodu od 3. do 16. novembra 2020. godine.

5. Tuženi u ostavljenom roku nije dostavio odgovor na apelaciju.

III. Činjenično stanje

6. Činjenice predmeta koje proizlaze iz apelacionih navoda i dokumenata predloženih Ustavnom sudu mogu se sumirati na sljedeći način:

7. Presudom Općinskog suda broj 51 0 P 162675 19 P od 11. marta 2020. godine, stavom I izreke, razveden je brak između parničnih stranaka, a zajednička malodobna djeca I.S. (16. maj 2009. godine) i E.S. (28. februar 2014. godine) su stavom II izreke povjerena na daljnji odgoj, brigu i čuvanje tuženom uz, kako je precizirano u stavu III izreke, obavezivanje apelantice da za izdržavanje malodobne djece mjesečno doprinosi po 150,00 KM, odnosno 300,00 KM. Istom presudom je stavom IV izreke određen kontakt sa djecom na način da će djeca kod apelantice boraviti svaki drugi vikend, od subote poslijepodne, pa do nedjelje poslijepodne, svaki drugi dan vjerskog, odnosno državnog praznika, a za vrijeme zimskog raspusta djeca će provesti kod apelantice osam dana, a za vrijeme ljetnog raspusta 15 dana neprekidno. Stavom V izreke presude apelantica je obavezana da nadoknadi troškove postupka (sve preciznije navedeno u izreci presude).

8. Tokom postupka među parničnim strankama nije bilo sporno da su bračni odnosi parničnih stranaka teško i trajno poremećeni, te da ne postoji mogućnost da se ponovno uspostavi bračna zajednica, tako da je Općinski sud primjenom člana 41. Porodičnog zakona FBiH (u daljnjem tekstu: Porodični zakon) odlučio kao u stavu I izreke presude. Međutim, među strankama je sporno pitanje kome od stranaka treba povjeriti mlđb. djecu, jer je apelantica u tužbi tražila da se povjere djeca njoj na odgoj i brigu, jer su mlđb. djeca, nakon što je apelantica napustila bračnu zajednicu, ostala sa tuženim u njegovoj kući u Travniku.

9. U vezi sa spornim pitanjem, Općinski sud je, radi donošenja pravilne odluke o povjeravanju malodobne djece na odgoj i brigu, uvažavajući dob malodobne djece i stepen mentalnog razvoja u kojem se nalaze, u skladu sa članom 271. stav 2. Porodičnog zakona a u vezi sa odredbama člana 3. stav 1. i člana 9. stav 1, te člana 12. Konvencije o pravima djeteta (u daljnjem tekstu: Konvencija), obavio neformalni razgovor sa

mlđb. I.S. u prostorijama suda. Iz iskaza mlđb. I.S. proizlazi želja i volja da ne mijenja sredinu u kojoj sada živi i da želi da nastavi da živi sa ocem (tuženim). Općinski sud je naveo da je saslušao samo I.S., kao starije djetete, jer je on, s obzirom na uzrast, sposoban dati iskaz i odgovoriti na postavljena pitanja, a što je sud utvrdio tokom razgovora, jer je djetete emocionalno i socijalno zrelo shodno svom uzrastu i da je u mogućnosti da adekvatno odgovori i opiše situaciju i svoje želje. S druge strane, Općinski sud je naveo da, uvažavajući činjenicu da je drugo djetete E.S. rođeno 2014. godine, odnosno da se radi o djetetu starosti od šest godina, s njim nije obavljen neformalni razgovor, jer je smatrao da, s obzirom na uzrast djeteta, E.S. nije u mogućnosti da iznese ništa bitno u vezi sa odlukom u ovoj pravnoj stvari, pri čemu je sud ocijenio da je osnovne podatke dao stariji brat I.S. Općinski sud je naveo da je, u skladu sa članom 271. stav 2. Porodičnog zakona, radi zaštite djeteta na adekvatan način obavio neformalni razgovor sa mlđb. I.S. i da je uzeo u obzir njegove želje i mišljenje, koje je u skladu sa preporukom i mišljenjem Centra za socijalni rad Travnika, pa je, shodno tome, u pogledu povjeravanja djece odlučio kao u izreci presude.

10. Općinski sud je prilikom odlučivanja imao u vidu da su oba roditelja sposobna da se brinu o djeci na kvalitetan način, a što proizlazi iz kompletne socijalne anamneze oba centra za socijalni rad, imajući u vidu i iskaze parničnih stranaka, te razgovor koji je sud obavio sa mlđb. I.S. prema odredbi člana 271. stav (2) Porodičnog zakona, pri čemu je sud vodio računa o interesima mlđb. djece, te da tuženi, za razliku od apelantice, ima bolje uvjete za brigu i smještaj djece (o čemu se sud detaljno izjasnio u obrazloženju presude).

11. Odlučujući o apelanticinoj žalbi protiv prvostepene presude, Kantonalni sud je Presudom broj 51 0 P 162675 20 Gž od 1. jula 2020. godine žalbu djelomično uvažio i osporenu presudu preinačio u dijelu kontaktiranja apelantice sa mlđb. djecom na način da djeca kod apelantice borave svaki vikend od subote poslijepodne, pa do nedjelje poslijepodne, te u pogledu troškova postupka, tako da svaka stranka snosi svoje troškove postupka, dok je u preostalom dijelu žalba odbijena i prvostepena presuda potvrđena.

12. U navodima žalbe apelantica je istakla da prvostepeni sud nije ispoštovao odredbu člana 271. stav 2. Porodičnog zakona, jer neformalni razgovor sa mlđb. I.S. nije obavljen putem nadležnog Centra za socijalni rad u Travniku. Kantonalni sud je naveo da je tačno da je prvostepeni sud obavio neformalni razgovor sa mlđb. I.S. bez pristustva nadležnog centra za socijalni rad, ali ne zbog toga što je propustio da ih pozove, već zbog toga što se nadležni centar nije odazvao pozivu koji je uredno zaprimio. Potom je Kantonalni sud naveo da prvostepeni sud, uvažavajući činjenicu da je mlđb. E.S. rođen 2014. godine, nije obavio neformalni razgovor sa njim zbog toga što je ocijenio da, s obzirom na dob djeteta, nije u mogućnosti da iznese ništa bitno u vezi sa odlukom u predmetnom slučaju. Stoga je prvostepeni sud, shodno članu 271. stav 2. Porodičnog zakona, obavio neformalni razgovor sa djetetom, te uzeo u obzir želju i mišljenje djeteta koje je u skladu sa preporukom i mišljenjem Centra za socijalni rad u Travniku.

13. Nakon što je Kantonalni sud odbio i ostale apelanticine prigovore kao neosnovane, pa kako je, prema mišljenju tog suda, prvostepeni sud ispitao sve važne okolnosti bitne za donošenje odluke o povjeravanju djece, te kako je na temelju izvedenih dokaza i njihove ocjene, u smislu čl. 8. i 123. Zakona o parničnom postupku (u daljnjem tekstu: ZPP), potpuno i valjano utvrdio činjenično stanje, prigovori koji se odnose i na proizvoljnu ocjenu dokaza su neosnovani. Kantonalni sud je još naveo da žalbenim navodima nisu dovedene u sumnju odlučne činjenice kako ih je utvrdio prvostepeni sud koji je na tako utvrđeno činjenično stanje pravilno primijenio materijalno pravo.

IV. Apelacija**a) Navodi iz apelacije**

14. Apelantica smatra da joj je osporenim odlukama u dijelu odluke o povjeravanju djece na brigu i odgoj tuženom (stav II izreke prvostepene presude) povrijeđeno pravo na pravično suđenje iz člana II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. stav 1. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda (u daljnjem tekstu: Evropska konvencija) i pravo na slobodu izražavanja iz člana II/3.h) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 10. Evropske konvencije. U navodima apelacije se ističe da apelantica nije bila zadovoljna prvostepenom odlukom, jer, prema njenoj ocjeni, prvostepenoj odluci nedostaju jasni razlozi kojima se prvostepeni sud rukovodio prilikom donošenja odluke o povjeravanju mlđb. djece tuženom. U tom pravcu se ističe da je prvostepeni sud prilikom obavljanja "neformalnog" razgovora sa mlđb. I.S. prihvatio odredbu člana 271. stav (2) Porodičnog zakona, te da nisu ispitani apelanticini navodi da je tuženi često bio nasilan prema njoj i djeci, te da zbog toga nije u najboljem interesu djece da se ona povjere tuženom. Sve navedeno apelantica je istakla u žalbi Kantonalnom sudu, koji je preinačio presudu u dijelu koji se odnosi na kontaktiranje apelantice sa djecom i u dijelu troškova postupka, ali je u ključnom dijelu koji se odnosi na povjeravanje djece tuženom prvostepena presuda ostala neizmijenjena, što je za apelanticu neprihvatljivo. Apelantica smatra da su odluke redovnih sudova donesene suprotno Konvenciji o pravima djeteta, i to čl. 3. stav 1, člana 9. stav 1. i člana 12. stav 1. Kršenje odredaba navedene konvencije apelantica vidi u činjenici da je prvostepeni sud prilikom donošenja odluke o povjeravanju mlđb. djece na brigu, odgoj i staranje povrijedio odredbu člana 271. stav 2. Porodičnog zakona, koja propisuje da će sudija obaviti neformalni razgovor sa djetetom na sudu ili van suda uz posredovanje organa starateljstva o čemu će sastaviti zapisnik, kao i stav 1. istog člana. Iako Kantonalni sud po službenoj dužnosti pazi na primjenu materijalnog prava, taj sud je u ovom dijelu odbio žalbu. U vezi s tim, apelantica navodi da se iz zapisnika sa glavne rasprave, održane 5. marta 2020. godine, jasno vidi da u zapisniku nije konstatirano da su na glavnu raspravu uopće pozvani predstavnici organa starateljstva iako je na tom ročištu bilo planirano da se obavi neformalni razgovor sa mlđb. I.S., a koji je obavljen bez posredstva organa starateljstva. Prema apelanticinoj ocjeni, ovakav način razgovora sa djetetom nije pouzdan, jer sudija nije stručno lice koje bi bilo sposobno da na pravi način navede dijete da slobodno izrazi svoju volju i želju. U tom pravcu apelantica ukazuje da je sudu ukazano da je tuženi doveo dijete, da mu je neposredno prije razgovora na hodniku davao upute o tome šta da kaže sudu, ali da sud te primjedbe nije uvažio. Upravo navedeno opravdava sumnju da je mlđb. I.S. sudu iznio svoju volju slobodno. Osim toga, sud uopće nije ni pokušao da obavi razgovor sa mlđb. E.S., koji je, prema apelanticinoj ocjeni, s obzirom na uzrast (punih pet godina), bio sposoban da na odgovarajući način izrazi svoje želje, odnosno da da svoje mišljenje, a što je bio obavezan, shodno članu 271. stav 1. Porodičnog zakona, a na što upućuju navedene odredbe Konvencije. Apelantica smatra da je sud prije donošenja odluke o povjeravanju djece bio obavezan da po službenoj dužnosti pribavi nalaz i stručno mišljenje organa starateljstva ili drugih specijaliziranih ustanova, te odgovarajućih stručnjaka – psihologa ili psihijatera a, u konačnici, i mišljenje mlđb. E.S. vodeći računa da se razgovor obavi na adekvatan način i uz pomoć stručnjaka. Sve navedeno sud nije učinio, već je odluku o povjeravanju djece donio isključivo na osnovu "neformalnog" razgovora sa mlđb. I.S., bez prisustva organa starateljstva ili bilo kojeg stručnog lica. Navedeni stav je usvojio i Ustavni sud u Odluci broj *AP 3012/13*, tačka 27.

15. Apelantica smatra da je sud bio obavezan da obrazloži svoju odluku i navede razloge zbog kojih je utvrdio da je u najboljem interesu djece da budu povjerena na odgoj i staranje tuženom, a što redovni sudovi nisu učinili. Da Kantonalni sud u postupku donošenja osporene odluke nije postupao u skladu sa zakonom, dokazuje činjenica da je u drugim sličnim slučajevima taj sud donosio drugačije odluke o žalbama, pa je u tom pravcu apelantica dostavila presudu Kantonalnog suda od 9. februara 2017. godine u kojoj je iznesen stav da je prvostepeni sud bio obavezan da obavi neformalni razgovor sa djetetom uz posredovanje organa starateljstva, da je odredba Porodičnog zakona obligatornog karaktera i da na pravilnu primjenu te odredbe sud pazi po službenoj dužnosti.

b) Odgovor na apelaciju

16. Kantonalni sud je u odgovoru na apelaciju, između ostalog, naveo da je vijeće tog suda u vezi sa povjeravanjem djece, te u vezi sa primjenom člana 271. stav 2. Porodičnog zakona prihvatilo obrazloženje prvostepenog suda, te da je vijeće odgovorilo na apelanticine žalbene navode i jasno obrazložilo zbog čega ocjenjuje da je pri slobodno izraženoj volji i želji mlđb. I.S. u najboljem interesu djece da se ona povjere na brigu, odgoj i čuvanje tuženom. Predloženo je da se apelacija odbije kao neosnovana.

17. Općinski sud je u odgovoru na apelaciju, između ostalog, naveo da je postupak proveden u skladu sa odredbama Porodičnog zakona, te da je odluku tog suda potvrdio Kantonalni sud. Općinski sud je ponovio razloge koje je dao u prvostepenoj odluci, tvrdeći da je obavio neformalni razgovor za mlđb. I.S. jer je ocijenio da je dovoljno zreo za tu vrstu razgovora, te da je odluka o povjeravanju djece ocu u najboljem interesu djece, kao i to da je odluka u skladu sa preporukom i mišljenjem Centra za socijalni rad koji je nadležan prema prebivalištu mlđb. djece.

18. Centar za socijalni rad u Travniku (koji je nadležan shodno prebivalištu mlđb. djece) u odgovoru na apelaciju naveo je da je taj centar, kao organ starateljstva, bio uključen u postupak razvoda braka parničnih stranaka po zahtjevu Općinskog suda, a da je po zahtjevu suda prikupio i ispitao podatke o ličnim i porodičnim prilikama stranaka u postupku, te da je dao svoj prijedlog u vezi sa povjeravanjem mlđb. djece. U prvobitnom postupku Centar za socijalni rad u Travniku je izašao na teren i obavio razgovor sa tuženim, kako bi se stekao uvid u stanje i potrebe djece. Za apelanticu, koja ima prebivalište u Novom Travniku, anamnezu je dostavio Centar za socijalni rad u Travniku.

19. U vezi sa navodima apelacije da je sud obavio neformalni razgovor sa mlđb. I.S. bez prisustva nadležnog Centra za socijalni rad, navedeno je da predstavnike Centra nije pozvao sud, kao u dosadašnjim slučajevima, kako bi oni pripremili dijete za izjašnjavanje pred sudom u skladu sa njegovim uzrastom, te da je na taj način prekršena odredba člana 271. Porodičnog zakona. U tom pravcu je navedeno da Centar raspolaže stručnim kadrom koji bi na adekvatan način obavio pripremni razgovor sa djecom uz obavezno prisustvo navedenog centra.

20. Još je navedeno da se apelantica u posljednje vrijeme više puta obraćala Centru za socijalni rad u Travniku zbog nezadovoljstva u vezi sa dužinom i načinom kontaktiranja sa djecom, navodeći da su djeca trenutno drugačijeg mišljenja, te da bi više vremena provodila sa njom. U tom pravcu je navedeno da su pozvali tuženog da dovede mlđb. djecu u Centar kako bi stručni radnici kroz rad sa djecom adekvatno prepoznali njihove potrebe, ali je tuženi naveo da, zbog rada u bolnici u okolnostima pandemije, nije u mogućnosti da dođe i da će to uraditi čim prije, što se do momenta pisanja odgovora nije desilo.

21. Centar za socijalni rad u Novom Travniku u odgovoru na apelaciju hronološki je pobrojao aktivnosti tog organa u

konkretnom slučaju, navodeći, između ostalog, da se Centar nije odazvao pozivu Općinskog suda s obzirom na to da je u socijalnoj anamnezi sačinjen 18. oktobra 2019. godine dostavio sudu mišljenje stručnog tima u pogledu povjeravanja i brige o mlđb. djeci. Centar je, na kraju, skrenuo pažnju da nije imao saznanja da će sud obaviti razgovor sa mlđb. I.S., te da bi u suprotnom, da je imao saznanja, prisustvovao zakazanom ročištu radi zaštite najboljeg interesa djece, ili bi, eventualno, djetetu imenovao privremenog staratelja.

V. Relevantni propisi

22. Porodični zakon Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH" br. 35/05, 41/05 - ispravka, 31/14 i 32/19 - OUSFBiH) u relevantnom dijelu glasi:

Član 271. st. (1) i (2)

(1) Dijete koje je navršilo 14 godina i osoba kojoj je ograničena poslovna sposobnost, za koje sud utvrdi da su sposobni shvatiti značenje i pravne posljedice svojih radnji, mogu kao stranka ili učesnik u postupku samostalno poduzimati parnične radnje.

(2) Tokom postupka u kojem odlučuje o tome sa kojim će roditeljem dijete živjeti, o osobnim odnosima i neposrednim kontaktima djeteta sa roditeljem sa kojim ne živi, te o roditeljskom staranju, sud mora na odgovarajući način obavijestiti dijete koje je sposobno shvatiti značenje i pravne posljedice odluke o vođenju postupka i o njegovom pravu da izrazi svoje mišljenje. Sudija obavlja neformalni razgovor sa djetetom na sudu, ili van suda, uz posredovanje organa starateljstva, o čemu sastavlja zapisnik.

Član 281.

(1) Kada se u postupku pred sudom odlučuje o tome sa kojim će roditeljem dijete živjeti i o osobnim odnosima i neposrednim kontaktima djeteta sa roditeljem sa kojim ne živi, o izdržavanju maloljetnog djeteta ili punoljetnog djeteta iz stava 2. član 216. ovog Zakona, te o drugim sadržajima roditeljskog staranja, sud poziva organ starateljstva da učestvuje u tom postupku radi zaštite interesa djeteta.

(2) Organ starateljstva učestvuje u postupku izvršenja i osiguranja koji se provodi radi ostvarivanja odluke donesene u postupku iz stava 1. ovog člana.

Član 282.

(1) Organ starateljstva dužan je odazvati se pozivu suda iz stava 1. član 281. ovog Zakona i učestvovati u postupku.

(2) Kada učestvuje u postupku iz stava 1. član 281. ovog Zakona, organ starateljstva ovlašten je podnijeti svoj prijedlog i poduzimati druge radnje u postupku radi zaštite prava i interesa djeteta, a naročito iznositi činjenice koje stranke nisu navele, predlagati izvođenje dokaza i ulagati pravne lijekove.

Član 283.

(1) Sud pred kojim se provodi postupak iz stava 1. član 281. ovog Zakona obavijestiti će organ starateljstva o pokretanju postupka, pozivati ga na ročišta i dostavljati mu podneske stranaka i odluke, bez obzira na to učestvuje li organ starateljstva u postupku.

(2) Sud će zatražiti od organa starateljstva da dijete, uzimajući u obzir njegov uzrast i zrelost, upozna sa mogućnošću učestvovanja u postupku iz stava 1. član 281. ovog Zakona.

(3) Odredbe iz stava 1. ovog člana primjenjivat će se na odgovarajući način i u vanparničnim postupcima u kojima, prema odredbama ovog Zakona, organ starateljstva može biti stranka, ako u njima ne učestvuje.

Član 284.

(1) Organ starateljstva dužan je na zahtjev suda prikupiti podatke o osobnim i porodičnim prilikama djeteta i stranaka u

postupku, kada sud smatra da je to potrebno za donošenje odluke.

(2) U postupku u kojem odlučuju o izdržavanju maloljetnog djeteta i punoljetnog djeteta iz stava 2. član 216. ovog Zakona, organ starateljstva dužan je na zahtjev suda prikupiti i ispitati podatke o osobnim i porodičnim prilikama djeteta i stranaka u postupku, te imovinske prilike stranaka, a naročito da li prikazani prihodi odgovaraju stvarnom stanju.

23. Zakon o parničnom postupku ("Službene novine Federacije BiH" br. 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15)

Za potrebe ove odluke koristi se neslužbeni prečišćeni tekst navedenog zakona, sačinjen u Ustavnom sudu BiH, koji u relevantnom dijelu glasi:

e) Granice ispitivanja prvostepene presude

Član 221.

Drugostepeni sud ispituje prvostepenu presudu u onom dijelu u kome se pobija žalbom, u granicama razloga navedenih u žalbi, pazeći po službenoj dužnosti na primjenu materijalnog prava i povrede odredaba parničnog postupka iz člana 209. stav 2. tač. 2), 3), 8), 9), 12) i 13) ovog zakona koje se odnose na stranačku sposobnost i zastupanje.

24. Konvencija o pravima djeteta [usvojena na Generalnoj skupštini Ujedinjenih naroda 20. novembra 1989. godine] ("Službeni list SFRJ - Međunarodni ugovori" broj 15/90, "Službeni list RBiH" broj 25/93 i Odluka o povlačenju rezerve na član 9. stav 1. Konvencije Ujedinjenih naroda o pravima djeteta, "Službeni glasnik BiH" broj 42/08)

Konvencija u izvorniku na engleskom jeziku i u prijevodu na hrvatski književni jezik, kako je objavljena u "Službenom listu", glasi:

Član 1.

U ovoj Konvenciji dijete znači svako ljudsko biće mlađe od 18 godina, osim ako se po zakonu koji se primjenjuje na dijete punoljetnost ne stječe ranije.

Član 3. st. 1. i 2.

1. U svim akcijama u vezi s djecom, bez obzira da li ih poduzimaju javne ili privatne društvene dobrotvorne institucije, sudovi, upravne vlasti ili zakonska tijela, najbolji interesi djeteta biće od prvenstvenog značaja.

2. Države-potpisnice uzimaju na sebe da osiguraju djetetu zaštitu i brigu koja je potrebna za njegovu dobrobit, uzimajući u obzir prava i dužnosti njegovih roditelja, zakonskih staratelja ili drugih pojedinaca zakonski odgovornih za njega, i da bi se ovo postiglo, preduzeće sve zakonske i upravne mjere.

Član 9. stav 1.

1. Države-potpisnice će se pobrinuti da dijete ne bude protiv svoje volje odvojeno od svojih roditelja, osim kada nadležne vlasti koje podliježu sudskom ispitivanju odluče, u skladu s odgovarajućim zakonima i procedurama, da je takvo odvajanje potrebno u najboljem interesu djeteta. Takva odluka može biti potrebna u određenim slučajevima kao što su zlostavljanje ili zanemarivanje djeteta od roditelja, ili gdje roditelji žive odvojeno i mora se donijeti odluka o djetetovom mjestu stanovanja.

Član 12.

1. Države stranke osigurati će djetetu koje je u stanju oblikovati vlastito mišljenje, pravo na slobodno izražavanje svojih stavova o svim stvarima koje se na njega odnose, te ih uvažavati u skladu s dobi i zrelošću djeteta.

2. U tu svrhu, djetetu se izravno ili preko posrednika, odnosno odgovarajuće službe, mora osigurati da bude saslušano u svakom sudbenom i upravnom postupku koji se na njega odnosi, na način koji je usklađen s proceduralnim pravilima nacionalnog zakonodavstva.

(Član 9. stav 1. objavljen je na bosanskom jeziku.)

VI. Dopustivost

25. U skladu sa članom VI/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine, Ustavni sud, također, ima apelacionu nadležnost u pitanjima koja su sadržana u ovom ustavu kada ona postanu predmet spora zbog presude bilo kojeg suda u Bosni i Hercegovini.

26. U skladu sa članom 18. stav (1) Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud može razmatrati apelaciju samo ako su protiv presude, odnosno odluke koja se njome pobija, iscrpljeni svi djelotvorni pravni lijekovi mogući prema zakonu i ako se podnese u roku od 60 dana od dana kada je podnosilac apelacije primio odluku o posljednjem djelotvornom pravnom lijeku kojeg je koristio.

27. U konkretnom slučaju predmet osporavanja apelacijom je Presuda Kantonalnog suda broj 51 O P 162675 20 Gž od 1. jula 2020. godine protiv koje nema drugih djelotvornih pravnih lijekova mogućih prema zakonu. Zatim, osporenu presudu apelantici advokat je primio 19. augusta 2020. godine, a apelacija je podnesena 2. oktobra 2020. godine, tj. u roku od 60 dana, kako je propisano članom 18. stav (1) Pravila Ustavnog suda. Konačno, apelacija ispunjava i uvjete iz člana 18. st. (3) i (4) Pravila Ustavnog suda, jer ne postoji neki drugi formalni razlog zbog kojeg apelacija nije dopustiva, niti je očigledno (*prima facie*) neosnovana.

28. Imajući u vidu odredbe člana VI/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine, člana 18. st. (1), (3) i (4) Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud je utvrdio da predmetna apelacija ispunjava uvjete u pogledu dopustivosti.

VII. Meritum

29. Apelantica pobija presude redovnih sudova u dijelu odluke o povjeravanju djece, te se poziva na kršenje člana II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. stav 1. Evropske konvencije, člana II/3.h) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 10. Evropske konvencije, te na relevantne odredbe Konvencije o pravima djeteta.

Pravo na pravično suđenje

30. Član II/3. Ustava Bosne i Hercegovine u relevantnom dijelu glasi:

Sva lica na teritoriji Bosne i Hercegovine uživaju ljudska prava i slobode iz stava 2. ovog člana, što uključuje:

e) Pravo na pravično saslušanje u građanskim i krivičnim stvarima i druga prava u vezi sa krivičnim postupkom.

31. Član 6. Evropske konvencije u relevantnom dijelu glasi:

1. Prilikom utvrđivanja njegovih građanskih prava i obaveza ili krivične optužbe protiv njega, svako ima pravo na pravičnu i javnu raspravu u razumnom roku pred nezavisnim i nepristrasnim sudom ustanovljenim zakonom.

32. U konkretnom slučaju radilo se o postupku građanskopravne prirode, pa je član 6. Evropske konvencije primjenjiv. Stoga, Ustavni sud mora ispitati da li je postupak pred redovnim sudovima bio pravičan onako kako zahtijeva član 6. stav 1. Evropske konvencije.

33. Ustavni sud naglašava da je, prema praksi Evropskog suda za ljudska prava (u daljnjem tekstu: Evropski sud) koju podržava i Ustavni sud, usvojen stav da u postupcima u kojima se odlučuje o pravima djeteta "najbolji interesi djeteta bit će od prvenstvenog značaja" (vidi, *mutatis mutandis*, Ustavni sud, Odluka broj AP 3073/09 od 7. aprila 2011. godine, Odluka broj AP 4010/16 od 6. decembra 2016. godine, dostupne na web-stranici Ustavnog suda www.ustavnisud.ba).

34. U vezi s tim, Ustavni sud naglašava da jurisprudencija Evropskog suda brigu o djeci i njihovo povjeravanje jednom od roditelja ili u, izuzetnim slučajevima, nekoj ustanovi smatra

pitanjem široke slobode nadležnih organa u procjeni svih relevantnih činjenica u okvirima pozitivnog nacionalnog zakonodavstva. Šta je konkretan interes djece je uvijek primarna procjena. Evropski sud priznaje nadležnim vlastima pravo na slobodnu procjenu o tome kakva je odluka u interesu djece i ne smatra da je neophodno da mijenja odluke nacionalnih sudova, vodeći računa o prevladavajućim društvenim i kulturnim okolnostima. Sud je izrazito svjestan činjenice da su odluke o povjeravanju djece jednoj ili drugoj strani ne samo veoma osjetljive prirode nego s vremenom dovode i do uspostavljanja novih društvenih veza, koje se ne mogu prekinuti ni obnovljenim kontaktima s roditeljima. Zato sud u ovakvim slučajevima svoju ulogu vidi prvenstveno u nadgledanju zakonitosti u procesu odlučivanja i donošenja kvalitetnih odluka o povjeravanju djece na daljnu brigu i čuvanje (vidi, *inter alia*, Evropski sud za ljudska prava, *Olsson v. Švedska*, presuda od 27. novembra 1992. godine, Serija A broj 250, stav 90, i Evropski sud za ljudska prava, *Johansen v. Norveška*, presuda od 7. augusta 1996. godine, 23 EHRR 33, stav 64).

35. Ustavni sud ukazuje da je Evropski sud u predmetu *Jeuness protiv Holandije*, također, izrazio stav da se, kada se radi o djeci, u obzir moraju uzeti njihovi najbolji interesi. U citiranom predmetu je, između ostalog, istaknuto da je Komitet za prava djeteta – tijelo nezavisnih stručnjaka koje prati provođenje Konvencije o pravima djeteta od država ugovornica - u svom Općem komentaru broj 7 (2005. god.) o provođenju prava djeteta u ranom djetinjstvu naveo sljedeće: " Najbolji interesi djeteta - Član 3 [Konvencije o pravima djeteta] uspostavlja princip da su najbolji interesi djeteta od prvenstvenog značaja u svim aktivnostima koje se tiču djece. S obzirom na njihovu relativnu nezrelost, mlađa djeca se oslanjaju na odgovorne vlasti u ocjeni i zastupanju njihovih prava i najboljih interesa u odnosu na odluke i radnje koje utječu na njihovu dobrobit, pritom vodeći računa o njihovim stavovima i razvojnim mogućnostima. Princip najboljih interesa pojavljuje se uzastopno unutar Konvencije (uključujući i čl. 9, 18, 20. i 21, koji su najrelevantniji za rano djetinjstvo). Princip najboljih interesa primjenjuje se na sve aktivnosti koje se tiču djece, te zahtijeva aktivne mjere za zaštitu njihovih prava i unapređenje njihovog opstanka, rasta i dobrobiti, kao i mjere kojima se pružaju podrška i pomoć roditeljima i drugima koji imaju svakodnevnu odgovornost za ostvarivanje prava djece..." (vidi, Evropski sud, *Jeuness protiv Holandije*, presuda od 3. oktobra 2014. godine, aplikacija broj 12738/10).

36. Ustavni sud, prije svega, zapaža da apelantica osporava samo dio osporenih presuda kojima je odlučeno da se mldb. djeca povjere na odgoj i brigu tuženom (stav II izreke prvostepene presude), pa će se osporene odluke ispitati samo u tom dijelu. Shodno tome, Ustavni sud, s obzirom na apelacione prigovore, ima obavezu da ispita zakonitost odluka redovnih sudova u spornom dijelu odluke o povjeravanju djece, odnosno da ispita da li su taj zakon (odredba člana 271. stav 2) redovni sudovi primijenili u najboljem interesu mldb. djece i u skladu sa iznesenim principima.

37. Dakle, apelantica ukazuje na proizvoljnu primjenu člana 271. stav (2) Porodičnog zakona (vidi Relevantne propise) koja je sud obavezivala da prilikom neformalnog razgovora sa mldb. I.S. pozove nadležni centar za socijalni rad radi posredovanja prilikom tog razgovora. Apelantica uz apelaciju dostavlja zapisnik sa ročišta kojim potkrepljuje svoje tvrdnje. Ustavni sud zapaža da je apelantica identičan prigovor iznijela u žalbi, ali da je Kantonalni sud prigovor odbio uz obrazloženje da je razgovor sa mldb. djetetom obavljen bez posredovanja Centra za socijalni rad u Travniku, koji se nije odazvao pozivu suda iako je bio uredno pozvan (vidi tačku 12. ove odluke). Iz odgovora Centra za socijalni rad u Travniku proizlazi da taj centar uopće nije bio pozvan na sud (vidi tačku 19. ove odluke), dok, sa druge strane,

Centar za socijalni rad u Novom Travniku u odgovoru na apelaciju navodi da ga je pozvao sud, ali da se nije odazvao pozivu jer je ranije dostavio sudu relevantne podatke, a da nije znao da će sud obaviti neformalni razgovor sa djetetom, jer bi se, u suprotnom, odazvao pozivu, ili bi djetetu postavio privremenog staratelja (vidi tačku 21. ove odluke).

38. U vezi sa navedenim, Ustavni sud podsjeća da u njegovoj nadležnosti nije da utvrđuje činjenično stanje, niti da ulazi u razloge zbog kojih nadležni centri nisu posredovali prilikom neformalnog razgovora suda i mlđb. I.S., odnosno da ispituje koga je sud pozvao na ročište, odnosno koga nije i zbog kog razloga, već da ispita "zakonitost u procesu odlučivanja i donošenja kvalitetnih odluka o povjeravanju djece na daljnju brigu i čuvanje", kako je to prethodno naglašeno u tački 34. ove odluke, u kontekstu prakse Evropskog suda.

39. Dakle, Ustavni sud podsjeća da odredba člana 271. stav (2) Porodičnog zakona, između ostalog, propisuje da sudija obavlja neformalni razgovor sa djetetom na sudu ili van suda, uz posredovanje organa starateljstva o čemu sastavlja zapisnik. Prema mišljenju Ustavnog suda, zakonodavac se prilikom donošenja citirane odredbe rukovodio interesom djece ocjenjujući da je u njihovom najboljem interesu da sud obavi neformalni razgovor sa djetetom uz posredovanje organa starateljstva.

40. U vezi sa primjenom člana 271. stav (2) Porodičnog zakona, Ustavni sud ukazuje da je u svojoj praksi u predmetu broj AP 620/19 razmatrao primjenu citiranog člana u tom konkretnom slučaju. Ustavni sud je u citiranom predmetu, između ostalog, naveo: "Razmatrajući apelantove tvrdnje kojima, u suštini, ukazuje na proizvoljnost u primjeni procesnog prava, Ustavni sud najprije u pogledu tvrdnji da je postupajući sudija trebalo da postupi u skladu sa članom 271. PZ i da obavijesti djecu o vođenju postupka i njihovom pravu da izraze svoje mišljenje zapaža da je, odgovarajući na taj procesni prigovor, prvostepeni sud dao jasno i detaljno obrazloženje koje se u konkretnom slučaju ni na koji način ne može smatrati proizvoljnim. Naime, Ustavni sud zapaža da je nesporno da je odredbom člana 271. stav 2. PZ propisano da sud mora na odgovarajući način izvijestiti dijete koje je sposobno shvatiti značenje i pravne posljedice odluke o vođenju postupka i o njegovom pravu da izrazi svoje mišljenje, te da sudija obavlja neformalni razgovor s djetetom o čemu sastavlja zapisnik. Međutim, kako to proizlazi iz okolnosti konkretnog predmeta, djeca su u dva navrata u toku postupka pred pedagogom i psihologom izrazila svoje mišljenje o tome sa kojim roditeljem žele živjeti, te da su psiholog i predstavnik stručnog tima Centra za socijalni rad smatrali da se djeca moraju poštediti dolaska pred još jednu instituciju, pa Ustavni sud smatra da su redovni sudovi jasno u konkretnom slučaju pošli od principa najboljeg interesa djeteta prilikom donošenja navedene odluke s obzirom na to da je u interesu djeteta i ustanovljena obaveza suda iz člana 271. stav 2. PZ" (vidi, Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj AP 620/19 od 10. aprila 2019. godine, dostupna na web-stranici Ustavnog suda www.ustavnisud.ba).

41. Ustavni sud iz citiranog predmeta zapaža da u tom slučaju nadležni sud nije obavio neformalni razgovor sa mlđb. djecom, ali da je sud prilikom odlučivanja imao u vidu da su djeca u dva navrata obavila razgovor sa psihologom i pedagogom u kom su izrazila svoje mišljenje o tome sa kojim od roditelja žele živjeti, te da je u tom slučaju u najboljem interesu bilo da se djeca poštede dolaska pred još jednu instituciju, odnosno sud. U tom predmetu Ustavni sud je utvrdio da je odredba člana 271. stav 2. Porodičnog zakona primijenjena u najboljem interesu djeteta.

42. Za razliku od tog predmeta u konkretnom slučaju Općinski sud je obavio neformalni razgovor sa mlđb. I.S., ali sam, bez posredovanja nadležnog centra za socijalni rad. Iz obrazloženja osporenih presuda ne proizlazi da je sličan razgovor

sa mlđb. I.S. prethodno obavljen sa psihologom ili pedagogom. Ustavni sud, također, zapaža da iz odgovora Centra za socijalni rad u Travniku proizlazi da je Centar bio uključen u predmetni postupak, da je, kao organ starateljstva, dao mišljenje i preporuku o povjeravanju djece, ali da iz odgovora ne proizlazi da je navedena preporuka utemeljena na razgovoru sa mlđb. djecom. Osim toga, i sam Centar za socijalni rad u Travniku u odgovoru na apelaciju navodi da je prekršen član 271. stav (2) Porodičnog zakona, odnosno da razgovor koji je obavio sud sa mlđb. I.S., bez posredovanja organa starateljstva, nije bio u najboljem interesu djece. Centar za socijalni rad u Novom Travniku je u odgovoru na apelaciju posebno naglasio da bi se pozivu suda odazvao da je imao saznanja da će se na ročištu obaviti neformalni razgovor sa djetetom. Ustavni sud, također, zapaža da je odredbom člana 281. stav (1) propisana obaveza suda da u ovakvim postupcima pozove organ starateljstva radi zaštite interesa djece, pri čemu je obaveza organa starateljstva da se odazove pozivu, kako je to propisano članom 282. stav (1) Porodičnog zakona.

43. Prema mišljenju Ustavnog suda, neformalni razgovor koji je u konkretnom slučaju obavio sud sa mlđb. I.S., bez posredovanja nadležnog organa starateljstva, nije bio usklađen sa proceduralnim pravilima člana 271. stav (2) Porodičnog zakona i kao takav nije bio u najboljem interesu mlđb. djece. U vezi s tim, Ustavni sud se poziva na član 12. stav 2. Konvencije o pravima djeteta koji propisuje: "U tu svrhu djetetu se direktno ili preko posrednika, odnosno odgovarajuće službe, mora osigurati da bude saslušano u svakom sudskom i upravnom postupku koji se na njega odnosi na način koji je usklađen s proceduralnim pravilima nacionalnog zakonodavstva."

44. Stoga, Ustavni sud zaključuje da je osporenim odlukama došlo do kršenja prava na pravično suđenje iz člana II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. stav 1. Evropske konvencije.

Ostali prigovori

45. S obzirom na prethodno izneseni zaključak o kršenju prava na pravično suđenje, Ustavni sud smatra da nije potrebno ispitivati ostale apelantice prigovore.

VIII. Zaključak

46. Ustavni sud zaključuje da je osporenim presudama u dijelu kojim je odlučeno da se mlđb. djeca povjere na brigu i odgoj tuženom prekršeno apelantino pravo na pravično suđenje iz člana II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. stav 1. Evropske konvencije kada je Općinski sud obavio neformalni razgovor sa mlđb. I.S. bez posredovanja nadležnog organa starateljstva, što nije u saglasnosti sa proceduralnim pravilima člana 271. stav (2) Porodičnog zakona, koji obavezuju sud da neformalni razgovor sa djetetom obavi uz posredovanje organa starateljstva, pa na taj način citirani član redovni sudovi nisu primijenili u najboljem interesu mlđb. djece.

47. Na osnovu člana 59. st. (1) i (2) i člana 62. stav (1) Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud je odlučio kao u dispozitivu ove odluke.

48. Prema članu VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda su konačne i obavezujuće.

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Zlatko M. Knežević, s. r.

Ustavni sud Bosne i Hercegovine u Velikom vijeću, u predmetu broj **AP 3564/20**, rješavajući apelaciju **Valentine Sučić**, na temelju članka VI/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine, članka 57. stavak (2) točka b) i članka 59. st. (1) i (2) i članka 62. stavak (1) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine –

prečišćeni tekst ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" broj 94/14), u sastavu:

Zlatko M. Knežević, predsjednik

Mato Tadić, dopredsjednik

Mirsad Čeman, dopredsjednik

Valerija Galić, sutkinja

Miodrag Simović, sudac

Seada Palavrić, sutkinja

na sjednici održanoj 27. studenog 2020. godine donio je

ODLUKU O DOPUSTIVOSTI I MERITUMU

Usvaja se apelacija **Valentine Sučić**.

Utvrdjuje se povreda prava na pravično suđenje iz članka II/3.(e) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 6. stavak 1. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda.

Ukida se Presuda Kantonalnog suda u Novom Travniku broj 51 0 P 162675 20 Gž od 1. srpnja 2020. godine u dijelu kojim je potvrđen stavak II. izreke Presude Općinskog suda u Travniku broj 51 0 P 162675 19 P od 11. ožujka 2020. godine o povjeravanju mlđb. djece I.S. i E.S. na daljnji odgoj i skrb ocu Ivanu Sučiću.

Predmet se vraća Kantonalnom sudu u Novom Travniku, koji je dužan po žurnom postupku donijeti novu odluku u odnosu na ukinuti dio presude, sukladno članku II/3.(e) Ustava Bosne i Hercegovine i članku 6. stavak 1. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda.

Nalaže se Kantonalnom sudu u Novom Travniku da, sukladno članku 72. stavak (5) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, u roku od 90 dana od dana dostave ove odluke obavijesti Ustavni sud Bosne i Hercegovine o poduzetim mjerama s ciljem izvršenja ove odluke.

Odluku objaviti u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine", "Službenom glasniku Republike Srpske" i u "Službenom glasniku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine".

OBRAZLOŽENJE

I. Uvod

1. Valentina Sučić (u daljnjem tekstu: apelantica), koju zastupa Branka Praljak, odvjetnica iz Novog Travnika, podnijela je 2. listopada 2020. godine apelaciju Ustavnom sudu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ustavni sud) protiv Presude Kantonalnog suda u Novom Travniku (u daljnjem tekstu: Kantonalni sud) broj 51 0 P 162675 20 Gž od 1. srpnja 2020. godine i Presude Općinskog suda u Travniku (u daljnjem tekstu: Općinski sud) broj 51 0 P 162675 19 P od 11. ožujka 2020. godine.

2. Podneskom od 10. studenog 2020. godine apelantičin opunomoćenik je dostavio traženi dokument (kompletnu prvostupanjsku presudu).

II. Postupak pred Ustavnim sudom

3. Na temelju članka 23. Pravila Ustavnog suda, od Kantonalnog suda, Općinskog suda, tuženog Ivana Sučića (u daljnjem tekstu: tuženi ili apelantičin bivši suprug), te JU Centar za socijalni rad u Travniku i Novom Travniku (u daljnjem tekstu: Centar za socijalni rad Travnik, odnosno Novi Travnik) zatraženo je 26. listopada 2020. godine da dostave odgovore na apelaciju.

4. Kantonalni sud, Općinski sud, Centar za socijalni rad u Travniku i Centar za socijalni rad u Novom Travniku su dostavili odgovore na apelaciju u razdoblju od 3. do 16. studenog 2020. godine.

5. Tuženi u ostavljenom roku nije dostavio odgovor na apelaciju.

III. Činjenično stanje

6. Činjenice predmeta koje proizlaze iz apelacijskih navoda i dokumenata predloženih Ustavnom sudu mogu se sumirati na sljedeći način:

7. Presudom Općinskog suda broj 51 0 P 162675 19 P od 11. ožujka 2020. godine, stavkom I. izreke, razveden je brak između parničnih stranaka, a zajednička malodobna djeca I.S. (16. svibanj 2009. godine) i E.S. (28. veljača 2014. godine) su stavkom II. izreke povjerena na daljnji odgoj, skrb i čuvanje tuženom uz, kako je precizirano u stavku III. izreke, obvezivanje apelantice da za izdržavanje malodobne djece mjesečno doprinosi po 150,00 KM, odnosno 300,00 KM. Istom presudom je stavkom IV. izreke određen kontakt sa djecom na način da će djeca kod apelantice boraviti svaki drugi vikend, od subote poslijepodne, pa do nedjelje poslijepodne, svaki drugi dan vjerskog, odnosno državnog blagdana, a za vrijeme zimskog raspusta djeca će provesti kod apelantice osam dana, a za vrijeme ljetnog raspusta 15 dana neprekidno. Stavkom V. izreke presude apelantica je obvezana nadoknaditi troškove postupka (sve preciznije navedeno u izreci presude).

8. Tijekom postupka među parničnim strankama nije bilo prijeporno da su bračni odnosi parničnih stranaka teško i trajno poremećeni, te da ne postoji mogućnost da se ponovno uspostavi bračna zajednica, tako da je Općinski sud primjenom članka 41. Obiteljskog zakona FBiH (u daljnjem tekstu: Obiteljski zakon) odlučio kao u stavku I. izreke presude. Međutim, među strankama je prijeporno pitanje kome od stranaka treba povjeriti mlđb. djecu, jer je apelantica u tužbi tražila da se povjere djeca njoj na odgoj i skrb, jer su mlđb. djeca, nakon što je apelantica napustila bračnu zajednicu, ostala sa tuženim u njegovoj kući u Travniku.

9. U svezi sa prijepornim pitanjem, Općinski sud je, radi donošenja pravilne odluke o povjeravanju malodobne djece na odgoj i skrb, uvažavajući dob malodobne djece i stupanj mentalnog razvoja u kojem se nalaze, sukladno članku 271. stavak 2. Obiteljskog zakona a u svezi sa odredbama članka 3. stavak 1. i članka 9. stavak 1, te članka 12. Konvencije o pravima djeteta (u daljnjem tekstu: Konvencija), obavio neformalni razgovor sa mlđb. I.S. u prostorijama suda. Iz iskaza mlđb. I.S. proizlazi želja i volja da ne mijenja sredinu u kojoj sada živi i da želi nastaviti da živi sa ocem (tuženim). Općinski sud je naveo da je saslušao samo I.S., kao starije dijete, jer je on, obzirom na uzrast, sposoban dati iskaz i odgovoriti na postavljena pitanja, a što je sud utvrdio tijekom razgovora, jer je dijete emocionalno i socijalno zrelo sukladno svojem uzrastu i da je u mogućnosti adekvatno odgovoriti i opisati situaciju i svoje želje. S druge strane, Općinski sud je naveo da, uvažavajući činjenicu da je drugo dijete E.S. rođeno 2014. godine, odnosno da se radi o djetetu starosti od šest godina, s njim nije obavljen neformalni razgovor, jer je smatrao da, obzirom na uzrast djeteta, E.S. nije u mogućnosti iznijeti ništa bitno u svezi sa odlukom u ovoj pravnoj stvari, pri čemu je sud ocijenio da je osnovne podatke dao stariji brat I.S. Općinski sud je naveo da je, sukladno članku 271. stavak 2. Obiteljskog zakona, radi zaštite djeteta na adekvatan način obavio neformalni razgovor sa mlđb. I.S. i da je uzeo u obzir njegove želje i mišljenje, koje je sukladno preporuci i mišljenju Centra za socijalni rad Travnik, pa je, sukladno tome, u pogledu povjeravanja djece odlučio kao u izreci presude.

10. Općinski sud je prilikom odlučivanja imao u vidu da su oba roditelja sposobna skrbiti se o djeci na kvalitetan način, a što proizlazi iz kompletne socijalne anamneze oba centra za socijalni rad, imajući u vidu i iskaze parničnih stranaka, te razgovor koji je sud obavio sa mlđb. I.S. prema odredbi članka 271. stavak (2) Obiteljskog zakona, pri čemu je sud vodio računa o interesima mlđb. djece, te da tuženi, za razliku od apelantice, ima bolje

uvjete za skrb i smještaj djece (o čemu se sud detaljno izjasnio u obrazloženju presude).

11. Odlučujući o apelantičinom prizivu protiv prvostupanske presude, Kantonalni sud je Presudom broj 51 0 P 162675 20 Gž od 1. srpnja 2020. godine priziv djelomično uvažio i pobijanju presudu preinačio u dijelu kontaktiranja apelantice sa mldb. djecom na način da djeca kod apelantice borave svaki vikend od subote poslijepodne, pa do nedjelje poslijepodne, te u pogledu troškova postupka, tako da svaka stranka snosi svoje troškove postupka, dok je u preostalom dijelu priziv odbijen i prvostupanska presuda potvrđena.

12. U navodima priziva apelantica je istaknula da prvostupanski sud nije ispoštovao odredbu članka 271. stavak 2. Obiteljskog zakona, jer neformalni razgovor sa mldb. I.S. nije obavljen putem nadležnog Centra za socijalni rad u Travniku. Kantonalni sud je naveo da je točno da je prvostupanski sud obavio neformalni razgovor sa mldb. I.S. bez nazočnosti nadležnog centra za socijalni rad, ali ne zbog toga što je propustio pozvati ih, već zbog toga što se nadležni centar nije odazvao pozivu koji je uredno zaprimio. Potom je Kantonalni sud naveo da prvostupanski sud, uvažavajući činjenicu da je mldb. E.S. rođen 2014. godine, nije obavio neformalni razgovor sa njim zbog toga što je ocijenio da, obzirom na dob djeteta, nije u mogućnosti iznijeti ništa bitno u svezi sa odlukom u predmetnom slučaju. Stoga je prvostupanski sud, sukladno članku 271. stavak 2. Obiteljskog zakona, obavio neformalni razgovor sa djetetom, te uzeo u obzir želju i mišljenje djeteta koje je sukladno preporuci i mišljenju Centra za socijalni rad u Travniku.

13. Nakon što je Kantonalni sud odbio i ostale apelantičine prigovore kao neutemeljene, pa kako je, prema mišljenju tog suda, prvostupanski sud ispitao sve važne okolnosti bitne za donošenje odluke o povjeravanju djece, te kako je na temelju izvedenih dokaza i njihove ocjene, u smislu čl. 8. i 123. Zakona o parničnom postupku (u daljnjem tekstu: ZPP), potpuno i valjano utvrdio činjenično stanje, prigovori koji se odnose i na proizvoljnu ocjenu dokaza su neutemeljeni. Kantonalni sud je još naveo da žalbenim navodima nisu dovedene u sumnju odlučne činjenice kako ih je utvrdio prvostupanski sud koji je na tako utvrđeno činjenično stanje pravilno primijenio materijalno pravo.

IV. Apelacija

a) Navodi iz apelacije

14. Apelantica smatra da joj je pobijanim odlukama u dijelu odluke o povjeravanju djece na skrb i odgoj tuženom (stavak II. izreke prvostupanske presude) povrijeđeno pravo na pravično suđenje iz članka II/3.(e) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 6. stavak 1. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (u daljnjem tekstu: Europska konvencija) i pravo na slobodu izražavanja iz članka II/3.(h) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 10. Europske konvencije. U navodima apelacije se ističe da apelantica nije bila zadovoljna prvostupanskom odlukom, jer, prema njezinoj ocjeni, prvostupanskoj odluci nedostaju jasni razlozi kojima se prvostupanski sud rukovodio prilikom donošenja odluke o povjeravanju mldb. djece tuženom. U tom pravcu se ističe da je prvostupanski sud prilikom obavljanja "neformalnog" razgovora sa mldb. I.S. povrijedio odredbu članka 271. stavak (2) Obiteljskog zakona, te da nisu ispitani apelantičini navodi da je tuženi često bio nasilan prema njoj i djeci, te da zbog toga nije u najboljem interesu djece da se ona povjere tuženom. Sve navedeno apelantica je istaknula u prizivu Kantonalnom sudu, koji je preinačio presudu u dijelu koji se odnosi na kontaktiranje apelantice sa djecom i u dijelu troškova postupka, ali je u ključnom dijelu koji se odnosi na povjeravanje djece tuženom prvostupanska presuda ostala neizmijenjena, što je za apelanticu neprihvatljivo. Apelantica smatra da su odluke redovitih sudova

donesene protivno Konvenciji o pravima djeteta, i to čl. 3. stavak 1, članka 9. stavak 1. i članka 12. stavak 1. Kršenje odredaba navedene konvencije apelantica vidi u činjenici da je prvostupanski sud prilikom donošenja odluke o povjeravanju mldb. djece na skrb, odgoj i staranje povrijedio odredbu članka 271. stavak 2. Obiteljskog zakona, koja propisuje da će sudac obaviti neformalni razgovor sa djetetom na sudu ili izvan suda uz posredovanje tijela starateljstva o čemu će sastaviti zapisnik, kao i stavak 1. istog članka. Iako Kantonalni sud po službenoj dužnosti pazi na primjenu materijalnog prava, taj sud je u ovom dijelu odbio priziv. U svezi s tim, apelantica navodi da se iz zapisnika sa glavne rasprave, održane 5. ožujka 2020. godine, jasno vidi da u zapisniku nije konstatirano da su na glavnu raspravu uopće pozvani predstavnici tijela starateljstva iako je na tom ročištu bilo planirano da se obavi neformalni razgovor sa mldb. I.S., a koji je obavljen bez posredstva tijela starateljstva. Prema apelantičinoj ocjeni, ovakav način razgovora sa djetetom nije pouzdan, jer sudac nije stručna osoba koja bi bila sposobna na pravi način navesti dijete da slobodno izrazi svoju volju i želju. U tom pravcu apelantica ukazuje da je sudu ukazano da je tuženi doveo dijete, da mu je neposredno prije razgovora na hodniku davao upute o tome što da kaže sudu, ali da sud te primjedbe nije uvažio. Upravo navedeno opravdava dvojbu da je mldb. I.S. sudu iznio svoju volju slobodno. Osim toga, sud uopće nije ni pokušao obaviti razgovor sa mldb. E.S., koji je, prema apelantičinoj ocjeni, obzirom na uzrast (punih pet godina), bio sposoban na odgovarajući način izraziti svoje želje, odnosno dati svoje mišljenje, a što je bio obavezan, sukladno članku 271. stavak 1. Obiteljskog zakona, a na što upućuju navedene odredbe Konvencije. Apelantica smatra da je sud prije donošenja odluke o povjeravanju djece bio obavezan po službenoj dužnosti pribaviti nalaz i stručno mišljenje tijela starateljstva ili drugih specijaliziranih ustanova, te odgovarajućih stručnjaka – psihologa ili psihijata a, u konačnici, i mišljenje mldb. E.S. vodeći računa da se razgovor obavi na adekvatan način i uz pomoć stručnjaka. Sve navedeno sud nije učinio, već je odluku o povjeravanju djece donio isključivo na temelju "neformalnog" razgovora sa mldb. I.S., bez nazočnosti tijela starateljstva ili bilo koje stručne osobe. Navedeno stajalište je usvojio i Ustavni sud u Odluci broj AP 3012/13, točka 27.

15. Apelantica smatra da je sud bio obavezan obrazložiti svoju odluku i navesti razloge zbog kojih je utvrdio da je u najboljem interesu djece da budu povjerena na odgoj i staranje tuženom, a što redoviti sudovi nisu učinili. Da Kantonalni sud u postupku donošenja pobijane odluke nije postupao sukladno zakonu, dokazuje činjenica da je u drugim sličnim slučajevima taj sud donosio drugačije odluke o prizivima, pa je u tom pravcu apelantica dostavila presudu Kantonalnog suda od 9. veljače 2017. godine u kojoj je izneseno stajalište da je prvostupanski sud bio obavezan obaviti neformalni razgovor sa djetetom uz posredovanje tijela starateljstva, da je odredba Obiteljskog zakona obligatornog karaktera i da na pravilnu primjenu te odredbe sud pazi po službenoj dužnosti.

b) Odgovor na apelaciju

16. Kantonalni sud je u odgovoru na apelaciju, između ostalog, naveo da je vijeće tog suda u svezi sa povjeravanjem djece, te u svezi sa primjenom članka 271. stavak 2. Obiteljskog zakona prihvatilo obrazloženje prvostupanskog suda, te da je vijeće odgovorilo na apelantičine prizivne navode i jasno obrazložilo zbog čega ocjenjuje da je pri slobodno izraženoj volji i želji mldb. I.S. u najboljem interesu djece da se ona povjere na skrb, odgoj i čuvanje tuženom. Predloženo je da se apelacija odbije kao neutemeljena.

17. Općinski sud je u odgovoru na apelaciju, između ostalog, naveo da je postupak proveden sukladno odredbama

Obiteljskog zakona, te da je odluku tog suda potvrdio Kantonalni sud. Općinski sud je ponovio razloge koje je dao u prvostupanjskoj odluci, tvrdeći da je obavio neformalni razgovor za mlđb. I.S. jer je ocijenio da je dostatno zreo za tu vrstu razgovora, te da je odluka o povjeravanju djece ocu u najboljem interesu djece, kao i to da je odluka sukladna preporuci i mišljenju Centra za socijalni rad koji je nadležan prema prebivalištu mlđb. djece.

18. Centar za socijalni rad u Travniku (koji je nadležan sukladno prebivalištu mlđb. djece) u odgovoru na apelaciju naveo je da je taj centar, kao tijelo starateljstva, bio uključen u postupak rastave braka parničnih stranaka po zahtjevu Općinskog suda, a da je po zahtjevu suda prikupio i ispitao podatke o osobnim i obiteljskim prilikama stranaka u postupku, te da je dao svoj prijedlog u svezi sa povjeravanjem mlđb. djece. U prvobitnom postupku Centar za socijalni rad u Travniku je izašao na teren i obavio razgovor sa tuženim, kako bi se stekao uvid u stanje i potrebe djece. Za apelanticu, koja ima prebivalište u Novom Travniku, anamnezu je dostavio Centar za socijalni rad u Travniku.

19. U svezi sa navodima apelacije da je sud obavio neformalni razgovor sa mlđb. I.S. bez nazočnosti nadležnog Centra za socijalni rad, navedeno je da predstavnike Centra nije pozvao sud, kao u dosadašnjim slučajevima, kako bi oni pripremili dijete za izjašnjavanje pred sudom sukladno njegovom uzrastu, te da je na taj način prekršena odredba članka 271. Obiteljskog zakona. U tom pravcu je navedeno da Centar raspolaže stručnim kadrom koji bi na adekvatan način obavio pripremni razgovor sa djecom uz obveznu nazočnost navedenog centra.

20. Još je navedeno da se apelantica u posljednje vrijeme više puta obraćala Centru za socijalni rad u Travniku zbog nezadovoljstva u svezi sa duljinom i načinom kontaktiranja sa djecom, navodeći da su djeca trenutačno drugačijeg mišljenja, te da bi više vremena provodila sa njom. U tom pravcu je navedeno da su pozvali tuženog da dovede mlđb. djecu u Centar kako bi stručni radnici kroz rad sa djecom adekvatno prepoznali njihove potrebe, ali je tuženi naveo da, zbog rada u bolnici u okolnostima pandemije, nije u mogućnosti doći i da će to uraditi čim prije, što se do momenta pisanja odgovora nije desilo.

21. Centar za socijalni rad u Novom Travniku u odgovoru na apelaciju kronološki je pobrojao aktivnosti tog tijela u konkretnom slučaju, navodeći, između ostalog, da se Centar nije odazvao pozivu Općinskog suda obzirom na to da je u socijalnoj anamnezi sačinjen 18. listopada 2019. godine dostavio sudu mišljenje stručnog tima u pogledu povjeravanja i skrbi o mlđb. djeci. Centar je, na koncu, skrenuo pozornost da nije imao saznanja da će sud obaviti razgovor sa mlđb. I.S., te da bi u protivnom, da je imao saznanja, bio nazočan zakazanom ročištu radi zaštite najboljeg interesa djece, ili bi, eventualno, djetetu imenovao privremenog staratelja.

V. Relevantni propisi

22. **Porodični zakon Federacije Bosne i Hercegovine** ("Službene novine Federacije BiH" br. 35/05, 41/05 - ispravak, 31/14 i 32/19 - OUSFBiH) u relevantnom dijelu glasi:

Članak 271. st. (1) i (2)

(1) Dijete koje je navršilo 14 godina i osoba kojoj je ograničena poslovna sposobnost, za koje sud utvrdi da su sposobni shvatiti značenje i pravne posljedice svojih radnji, mogu kao stranka ili sudionik u postupku samostalno poduzimati parnične radnje.

(2) Tijekom postupka u kojem odlučuje o tome s kojim će roditeljem dijete živjeti, o osobnim odnosima i neposrednim kontaktima djeteta s roditeljem s kojim ne živi, te o roditeljskoj skrbi, sud mora na odgovarajući način izvijestiti dijete koje je sposobno shvatiti značenje i pravne posljedice odluke o vođenju

postupka i o njegovom pravu da izrazi svoje mišljenje. Sudac obavlja neformalni razgovor s djetetom na sudu, ili izvan suda, uz posredovanje organa skrbništva, o čemu sastavlja zapisnik.

Članak 281.

(1) Kada se u postupku pred sudom odlučuje o tome s kojim će roditeljem dijete živjeti i o osobnim odnosima i neposrednim kontaktima djeteta s roditeljem s kojim ne živi, o uzdržavanju malodobnog djeteta ili punoljetnog djeteta iz stavka 2. članka 216. ovog zakona, te o drugim sadržajima roditeljske skrbi, sud poziva organ skrbništva da sudjeluje u tome postupku radi zaštite interesa djeteta.

(2) Organ skrbništva sudjeluje u postupku ovrhe i osiguranja koji se provodi radi ostvarivanja odluke donesene u postupku iz stavka 1. ovog članka.

Članak 282.

(1) Organ skrbništva je dužan odazvati se pozivu suda iz stavka 1. članka 281. ovog zakona i sudjelovati u postupku.

(2) Kada sudjeluje u postupku iz stavka 1. članka 281. ovog zakona, organ skrbništva je ovlašten podnijeti svoj prijedlog i poduzimati druge radnje u postupku radi zaštite prava i interesa djeteta, a naročito iznositi činjenice koje stranke nisu navele, predlagati izvođenje dokaza i ulagati pravne lijekove.

Članak 283.

(1) Sud pred kojim se provodi postupak iz stavka 1. članka 281. ovog zakona izvijestit će organ skrbništva o pokretanju postupka, pozivati ga na ročišta i dostavljati mu podneske stranaka i odluke, bez obzira sudjeluje li organ skrbništva u postupku.

(2) Sud će zatražiti od organa skrbništva da dijete, uzimajući u obzir njegov uzrast i zrelost, upozna s mogućnošću sudjelovanja u postupku iz stavka 1. članka 281. ovog zakona.

(3) Odredbe iz stavka 1. ovog članka primjenjivat će se na odgovarajući način i u izvanparničnim postupcima u kojima, prema odredbama ovog zakona, organ skrbništva može biti stranka, ako u njima ne sudjeluje.

Članak 284.

(1) Organ skrbništva je dužan na zahtjev suda prikupiti podatke o osobnim i obiteljskim prilikama djeteta i stranaka u postupku, kada sud smatra da je to potrebno za donošenje odluke.

(2) U postupku u kojem odlučuju o uzdržavanju malodobnog djeteta i punoljetnog djeteta iz stavka 2. članka 216. ovog zakona, organ skrbništva je dužan na zahtjev suda prikupiti i ispitati podatke o osobnim i obiteljskim prilikama djeteta i stranaka u postupku, te imovinske prilike stranaka, a naročito da li prikazani prihodi odgovaraju stvarnom stanju.

23. **Zakon o parničnom postupku** ("Službene novine Federacije BiH" br. 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15)

Za potrebe ove odluke koristi se neslužbeni prečišćen tekst navedenog zakona, sačinjen u Ustavnom sudu, koji u relevantnom dijelu glasi:

e) *Granice ispitivanja prvostupanjske presude*

Članak 221.

Drugostupanjski sud ispituje prvostupanjsku presudu u onom dijelu u kojem se pobija žalбом, u granicama razloga navedenih u žalbi, pazeći po službenoj dužnosti na primjenu materijalnog prava i povrede odredaba parničnoga postupka iz članka 209. stavak 2. toč. 2), 3), 8), 9), 12) i 13) ovoga zakona koje se odnose na stranačku sposobnost i zastupanje.

24. **Konvencija o pravima djeteta** [usvojena na Generalnoj skupštini Ujedinjenih naroda 20. studenog 1989. godine] ("Službeni list SFRJ - Međunarodni ugovori" broj 15/90, "Službeni list RBiH" broj 25/93 i Odluka o povlačenju rezerve na članak 9. stavak 1. Konvencije Ujedinjenih naroda o pravima djeteta, "Službeni glasnik BiH" broj 42/08)

Konvencija u izvorniku na engleskom jeziku i u prijevodu na hrvatski književni jezik, kako je objavljena u "Službenom listu", glasi:

Član 1.

U ovoj Konvenciji dijete znači svako ljudsko biće mlađe od 18 godina, osim ako se po zakonu koji se primjenjuje na dijete punoljetnost ne stječe ranije.

Član 3. st. 1. i 2.

1. U svim akcijama u vezi s djecom, bez obzira da li ih poduzimaju javne ili privatne društvene dobrotvorne institucije, sudovi, upravne vlasti ili zakonska tijela, najbolji interesi djeteta biće od prvenstvenog značaja.

2. Države-potpisnice uzimaju na sebe da osiguraju djetetu zaštitu i brigu koja je potrebna za njegovu dobrobit, uzimajući u obzir prava i dužnosti njegovih roditelja, zakonskih staratelja ili drugih pojedinaca zakonski odgovornih za njega, i da bi se ovo postiglo, preduzeće sve zakonske i upravne mjere.

Članak 9. stavak 1.

1. Države potpisnice će se pobrinuti da dijete ne bude protiv svoje volje odvojeno od svojih roditelja, osim kada nadležne vlasti koje podliježu sudskom ispitivanju odluče, sukladno odgovarajućim zakonima i procedurama, da je takvo odvajanje potrebno u najboljem interesu djeteta. Takva odluka može biti potrebna u određenim slučajevima kao što su zlostavljanje ili zanemarivanje djeteta od roditelja ili gdje roditelji žive odvojeno i mora se donijeti odluka o djetetovom mjestu stanovanja.

Član 12.

1. Države stranke osigurati će djetetu koje je u stanju oblikovati vlastito mišljenje, pravo na slobodno izražavanje svojih stavova o svim stvarima koje se na njega odnose, te ih uvažavati u skladu s dobi i zrelošću djeteta.

2. U tu svrhu, djetetu se izravno ili preko posrednika, odnosno odgovarajuće službe, mora osigurati da bude saslušano u svakom sudbenom i upravnom postupku koji se na njega odnosi, na način koji je usklađen s proceduralnim pravilima nacionalnog zakonodavstva.

(Članak 9. stavak 1. objavljen je na hrvatskom jeziku.)

VI. Dopustivost

25. Sukladno članku VI/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine, Ustavni sud, također, ima apelacijsku nadležnost u pitanjima koja su sadržana u ovom ustavu kada ona postanu predmetom spora zbog presude bilo kojeg suda u Bosni i Hercegovini.

26. Sukladno članku 18. stavak (1) Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud može razmatrati apelaciju samo ako su protiv presude, odnosno odluke koja se njome pobija, iscrpljeni svi učinkoviti pravni lijekovi mogući prema zakonu i ako se podnese u roku od 60 dana od dana kada je podnositelj apelacije primio odluku o posljednjem učinkovitom pravnom lijeku kojeg je koristio.

27. U konkretnom slučaju predmet pobijanja apelacijom je Presuda Kantonalnog suda broj 51 0 P 162675 20 Gž od 1. srpnja 2020. godine protiv koje nema drugih učinkovitih pravnih lijekova mogućih prema zakonu. Potom, pobijanu presudu apelantičin odvjetnik je primio 19. kolovoza 2020. godine, a apelacija je podnesena 2. listopada 2020. godine, tj. u roku od 60 dana, kako je propisano člankom 18. stavak (1) Pravila Ustavnog suda. Konačno, apelacija ispunjava i uvjete iz članka 18. st. (3) i (4) Pravila Ustavnog suda, jer ne postoji neki drugi formalni razlog zbog kojeg apelacija nije dopustiva, niti je očigledno (*prima facie*) neutemeljena.

28. Imajući u vidu odredbe članka VI/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine, članka 18. st. (1), (3) i (4) Pravila Ustavnog suda,

Ustavni sud je utvrdio da predmetna apelacija ispunjava uvjete u pogledu dopustivosti.

VII. Meritum

29. Apelantica pobija presude redovitih sudova u dijelu odluke o povjeravanju djece, te se poziva na kršenje članka II/3.(e) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 6. stavak 1. Europske konvencije, članka II/3.(h) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 10. Europske konvencije, te na relevantne odredbe Konvencije o pravima djeteta.

Pravo na pravično suđenje

30. Članak II/3. Ustava Bosne i Hercegovine u relevantnom dijelu glasi:

Sve osobe na teritoriju Bosne i Hercegovine uživaju ljudska prava i temeljne slobode iz ovog članka stavak 2 što uključuje:

e) Pravo na pravično saslušanje u građanskim i krivičnim stvarima, i druga prava vezana za krivične postupke.

31. Članak 6. Europske konvencije u relevantnom dijelu glasi:

1. Prilikom utvrđivanja njegovih građanskih prava i obveza ili kaznene optužbe protiv njega, svatko ima pravo na pravičnu i javnu raspravu u razumnom roku pred neovisnim i nepristranim sudom ustanovljenim zakonom.

32. U konkretnom slučaju radilo se o postupku građanskopravne naravi, pa je članak 6. Europske konvencije primjenjiv. Stoga, Ustavni sud mora ispitati je li postupak pred redovitim sudovima bio pravičan onako kako zahtijeva članak 6. stavak 1. Europske konvencije.

33. Ustavni sud naglašava da je, prema praksi Europskog suda za ljudska prava (u daljnjem tekstu: Europski sud) koju podržava i Ustavni sud, usvojeno stajalište da u postupcima u kojima se odlučuje o pravima djeteta "najbolji interesi djeteta bit će od prvenstvenog značaja" (vidi, *mutatis mutandis*, Ustavni sud, Odluka broj AP 3073/09 od 7. travnja 2011. godine, Odluka broj AP 4010/16 od 6. prosinca 2016. godine, dostupne na web-stranici Ustavnog suda www.ustavnisud.ba).

34. U svezi s tim, Ustavni sud naglašava da jurisprudencija Europskog suda skrb o djeci i njihovo povjeravanje jednom od roditelja ili u, iznimnim slučajevima, nekoj ustanovi smatra pitanjem široke slobode nadležnih tijela u procjeni svih relevantnih činjenica u okvirima pozitivnog nacionalnog zakonodavstva. Što je konkretan interes djece je uvijek primarna procjena. Europski sud priznaje nadležnim vlastima pravo na slobodnu procjenu o tome kakva je odluka u interesu djece i ne smatra da je neophodno mijenjati odluke nacionalnih sudova, vodeći računa o prevladavajućim društvenim i kulturnim okolnostima. Sud je izrazito svjestan činjenice da su odluke o povjeravanju djece jednoj ili drugoj strani ne samo veoma osjetljive naravi nego s vremenom dovode i do uspostave novih društvenih veza, koje se ne mogu prekinuti ni obnovljenim kontaktima s roditeljima. Zato sud u ovakvim slučajevima svoju ulogu vidi prvenstveno u nadgledanju zakonitosti u procesu odlučivanja i donošenja kvalitetnih odluka o povjeravanju djece na daljnju skrb i čuvanje (vidi, *inter alia*, Europski sud za ljudska prava, *Olsson v. Švedska*, presuda od 27. studenog 1992. godine, Serija A broj 250, stavak 90, i Europski sud za ljudska prava, *Johansen v. Norveška*, presuda od 7. kolovoza 1996. godine, 23 EHRR 33, stavak 64).

35. Ustavni sud ukazuje da je Europski sud u predmetu *Jeuness protiv Nizozemske*, također, izrazio stajalište da se, kada se radi o djeci, u obzir moraju uzeti njihovi najbolji interesi. U citiranom predmetu je, između ostalog, istaknuto da je Komitet za prava djeteta – tijelo neovisnih stručnjaka koje prati provedbu Konvencije o pravima djeteta od država ugovornica - u svom Općem komentaru broj 7 (2005. god.) o provedbi prava djeteta u ranom djetinjstvu naveo sljedeće: " Najbolji interesi djeteta -

Članak 3 [Konvencije o pravima djeteta] uspostavlja načelo da su najbolji interesi djeteta od prvenstvenog značaja u svim aktivnostima koje se tiču djece. Obzirom na njihovu relativnu nezrelost, mlada djeca se oslanjaju na odgovorne vlasti u ocjeni i zastupanju njihovih prava i najboljih interesa u odnosu na odluke i radnje koje utječu na njihovu dobrobit, pritom vodeći računa o njihovim stajalištima i razvojnim mogućnostima. Načelo najboljih interesa pojavljuje se uzastopno unutar Konvencije (uključujući i čl. 9, 18, 20. i 21, koji su najrelevantniji za rano djetinjstvo). Načelo najboljih interesa primjenjuje se na sve aktivnosti koje se tiču djece, te zahtijeva aktivne mjere za zaštitu njihovih prava i unapređenje njihovog opstanka, rasta i dobrobiti, kao i mjere kojima se pružaju potpora i pomoć roditeljima i drugima koji imaju svakodnevnu odgovornost za ostvarivanje prava djece..." (vidi, Europski sud, *Jeunesse protiv Nizozemske*, presuda od 3. listopada 2014. godine, aplikacija broj 12738/10).

36. Ustavni sud, prije svega, zapaža da apelantica pobija samo dio osporenih presuda kojima je odlučeno da se mldb. djeca povjere na odgoj i skrb tuženom (stavak II. izreke prvostupajnske presude), pa će se pobijane odluke ispitati samo u tom dijelu. Sukladno tome, Ustavni sud, obzirom na apelacijske prigovore, ima obvezu ispitati zakonitost odluka redovitih sudova u prijedpornom dijelu odluke o povjeravanju djece, odnosno ispitati jesu li taj zakon (odredba članka 271. stavak 2) redoviti sudovi primijenili u najboljem interesu mldb. djece i sukladno iznesenim načelima.

37. Dakle, apelantica ukazuje na proizvoljnu primjenu članka 271. stavak (2) Obiteljskog zakona (vidi Relevantne propise) koja je sud obvezivala da prilikom neformalnog razgovora sa mldb. I.S. pozove nadležni centar za socijalni rad radi posredovanja prilikom tog razgovora. Apelantica uz apelaciju dostavlja zapisnik sa ročišta kojim potkrepljuje svoje tvrdnje. Ustavni sud zapaža da je apelantica identičan prigovor iznijela u prizivu, ali da je Kantonalni sud prigovor odbio uz obrazloženje da je razgovor sa mldb. djetetom obavljen bez posredovanja Centra za socijalni rad u Travniku, koji se nije odazvao pozivu suda iako je bio uredno pozvan (vidi točku 12. ove odluke). Iz odgovora Centra za socijalni rad u Travniku proizlazi da taj centar uopće nije bio pozvan na sud (vidi točku 19. ove odluke), dok, sa druge strane, Centar za socijalni rad u Novom Travniku u odgovoru na apelaciju navodi da ga je pozvao sud, ali da se nije odazvao pozivu jer je ranije dostavio sudu relevantne podatke, a da nije znao da će sud obaviti neformalni razgovor sa djetetom, jer bi se, u protivnom, odazvao pozivu, ili bi djetetu postavio privremenog staratelja (vidi točku 21. ove odluke).

38. U svezi sa navedenim, Ustavni sud podsjeća da u njegovoj nadležnosti nije da utvrđuje činjenično stanje, niti da ulazi u razloge zbog kojih nadležni centri nisu posredovali prilikom neformalnog razgovora suda i mldb. I.S., odnosno da ispituje koga je sud pozvao na ročište, odnosno koga nije i zbog kojeg razloga, već da ispita "zakonitost u procesu odlučivanja i donošenja kvalitetnih odluka o povjeravanju djece na daljnju skrb i čuvanje", kako je to prethodno naglašeno u točki 34. ove odluke, u kontekstu prakse Europskog suda.

39. Dakle, Ustavni sud podsjeća da odredba članka 271. stavak (2) Obiteljskog zakona, između ostalog, propisuje da sudac obavlja neformalni razgovor sa djetetom na sudu ili izvan suda, uz posredovanje tijela starateljstva o čemu sastavlja zapisnik. Prema mišljenju Ustavnog suda, zakonodavac se prilikom donošenja citirane odredbe rukovodio interesom djece ocjenjujući da je u njihovom najboljem interesu da sud obavi neformalni razgovor sa djetetom uz posredovanje tijela starateljstva.

40. U svezi sa primjenom članka 271. stavak (2) Obiteljskog zakona, Ustavni sud ukazuje da je u svojoj praksi u

predmetu broj AP 620/19 razmatrao primjenu citiranog članka u tom konkretnom slučaju. Ustavni sud je u citiranom predmetu, između ostalog, naveo: "Razmatrajući apelantove tvrdnje kojima, u biti, ukazuje na proizvoljnost u primjeni procesnog prava, Ustavni sud najprije u pogledu tvrdnji da je postupajući sudac trebao postupiti sukladno članku 271. PZ i obavijestiti djecu o vođenju postupka i njihovom pravu da izraze svoje mišljenje zapaža da je, odgovarajući na taj procesni prigovor, prvostupajnski sud dao jasno i detaljno obrazloženje koje se u konkretnom slučaju ni na koji način ne može smatrati proizvoljnim. Naime, Ustavni sud zapaža da je nepobitno da je odredbom članka 271. stavak 2. OZ propisano da sud mora na odgovarajući način izvijestiti dijete koje je sposobno shvatiti značenje i pravne posljedice odluke o vođenju postupka i o njegovom pravu da izrazi svoje mišljenje, te da sudac obavlja neformalni razgovor s djetetom o čemu sastavlja zapisnik. Međutim, kako to proizlazi iz okolnosti konkretnog predmeta, djeca su u dva navrata u tijeku postupka pred pedagogom i psihologom izrazila svoje mišljenje o tome sa kojim roditeljem žele živjeti, te da su psiholog i predstavica stručnog tima Centra za socijalni rad smatrali da se djeca moraju poštediti dolaska pred još jednu instituciju, pa Ustavni sud smatra da su redoviti sudovi jasno u konkretnom slučaju pošli od načela najboljeg interesa djeteta prilikom donošenja navedene odluke obzirom na to da je u interesu djeteta i ustanovljena obveza suda iz članka 271. stavak 2. OZ" (vidi, Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj AP 620/19 od 10. travnja 2019. godine, dostupna na web-stranici Ustavnog suda www.ustavnisud.ba).

41. Ustavni sud iz citiranog predmeta zapaža da u tom slučaju nadležni sud nije obavio neformalni razgovor sa mldb. djecom, ali da je sud prilikom odlučivanja imao u vidu da su djeca u dva navrata obavila razgovor sa psihologom i pedagogom u kojem su izrazila svoje mišljenje o tome sa kojim od roditelja žele živjeti, te da je u tom slučaju u najboljem interesu bilo da se djeca poštede dolaska pred još jednu instituciju, odnosno sud. U tom predmetu Ustavni sud je utvrdio da je odredba članka 271. stavak 2. Obiteljskog zakona primijenjena u najboljem interesu djeteta.

42. Za razliku od tog predmeta u konkretnom slučaju Općinski sud je obavio neformalni razgovor sa mldb. I.S., ali sam, bez posredovanja nadležnog centra za socijalni rad. Iz obrazloženja pobijanih presuda ne proizlazi da je sličan razgovor sa mldb. I.S. prethodno obavljen sa psihologom ili pedagogom. Ustavni sud, također, zapaža da iz odgovora Centra za socijalni rad u Travniku proizlazi da je Centar bio uključen u predmetni postupak, da je, kao tijelo starateljstva, dao mišljenje i preporuku o povjeravanju djece, ali da iz odgovora ne proizlazi da je navedena preporuka utemeljena na razgovoru sa mldb. djecom. Osim toga, i sam Centar za socijalni rad u Travniku u odgovoru na apelaciju navodi da je prekršen članak 271. stavak (2) Obiteljskog zakona, odnosno da razgovor koji je obavio sud sa mldb. I.S., bez posredovanja tijela starateljstva, nije bio u najboljem interesu djece. Centar za socijalni rad u Novom Travniku je u odgovoru na apelaciju posebice naglasio da bi se pozivu suda odazvao da je imao saznanja da će se na ročištu obaviti neformalni razgovor sa djetetom. Ustavni sud, također, zapaža da je odredbom članka 281. stavak (1) propisana obveza suda da u ovakvim postupcima pozove tijelo starateljstva radi zaštite interesa djece, pri čemu je obveza tijela starateljstva da se odazove pozivu, kako je to propisano člankom 282. stavak (1) Obiteljskog zakona.

43. Prema mišljenju Ustavnog suda, neformalni razgovor koji je u konkretnom slučaju obavio sud sa mldb. I.S., bez posredovanja nadležnog tijela starateljstva, nije bio usklađen sa proceduralnim pravilima članka 271. stavak (2) Obiteljskog zakona i kao takav nije bio u najboljem interesu mldb. djece. U

svezi s tim, Ustavni sud se poziva na članak 12. stavak 2. Konvencije o pravima djeteta koji propisuje: "U tu svrhu djetetu se izravno ili preko posrednika, odnosno odgovarajuće službe, mora osigurati da bude saslušano u svakom sudskom i upravnom postupku koji se na njega odnosi na način koji je usklađen s proceduralnim pravilima nacionalnog zakonodavstva."

44. Stoga, Ustavni sud zaključuje da je pobijanim odlukama došlo do kršenja prava na pravično suđenje iz članka II/3.(e) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 6. stavak 1. Europske konvencije.

Ostali prigovori

45. Obzirom na prethodno izneseni zaključak o kršenju prava na pravično suđenje, Ustavni sud smatra da nije potrebno ispitivati ostale apelantičine prigovore.

VIII. Zaključak

46. Ustavni sud zaključuje da je pobijanim presudama u dijelu kojim je odlučeno da se mldb. djeca povjere na skrb i odgoj tuženom prekršeno apelantičino pravo na pravično suđenje iz članka II/3.(e) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 6. stavak 1. Europske konvencije kada je Općinski sud obavio neformalni razgovor sa mldb. I.S. bez posredovanja nadležnog tijela starateljstva, što nije u suglasnosti sa proceduralnim pravilima članka 271. stavak (2) Obiteljskog zakona, koji obvezuju sud da neformalni razgovor sa djetetom obavi uz posredovanje tijela starateljstva, pa na taj način citirani članak redoviti sudovi nisu primijenili u najboljem interesu mldb. djece.

47. Na temelju članka 59. st. (1) i (2) i članka 62. stavak (1) Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud je odlučio kao u dispozitivu ove odluke.

48. Prema članku VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda su konačne i obvezujuće.

Predsjednik

Ustavnog suda Bosne i Hercegovine

Zlatko M. Knežević, v. r.

Уставни суд Босне и Херцеговине у Великом вијећу, у предмету број **АП 3564/20**, рјешавајући апелацију **Валентине Сучић**, на основу члана VI/36) Устава Босне и Херцеговине, члана 57 став (2) тачка б) и члана 59 ст. (1) и (2) и члана 62 став (1) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине – пречишћени текст ("Службени гласник Босне и Херцеговине" број 94/14), у саставу:

Златко М. Кнежевић, председник

Мато Тадић, потпредседник

Мирсад Ђеман, потпредседник

Валерија Галић, судија

Миодраг Симовић, судија

Сеада Палаврић, судија

на сјединици одржаној 27. новембра 2020. године донио је

ОДЛУКУ О ДОПУСТИВОСТИ И МЕРИТУМУ

Усваја се апелација **Валентине Сучић**.

Утврђује се повреда права на правично суђење из члана II/3е) Устава Босне и Херцеговине и члана 6 став 1 Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода.

Укида се Пресуда Кантоналног суда у Новом Травнику број 51 0 П 162675 20 Гж од 1. јула 2020. године у дијелу којим је потврђен став II изреке Пресуде Општинског суда у Травнику број 51 0 П 162675 19 П од 11. марта 2020. године о повјеравању мldb. дјеце И.С. и Е.С. на даље васпитање и бригу оцу Ивану Сучићу.

Предмет се враћа Кантоналном суду у Новом Травнику, који је дужан да по хитном поступку донесе нову одлуку у

односу на укинати дио пресуде, у складу са чланом II/3е) Устава Босне и Херцеговине и чланом 6 став 1 Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода.

Налаже се Кантоналном суду у Новом Травнику да, у складу са чланом 72 став (5) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине, у року од 90 дана од дана достављања ове одлуке обавијести Уставни суд Босне и Херцеговине о предузетим мјерама с циљем извршења ове одлуке.

Одлуку објавити у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине", "Службеним новинама Федерације Босне и Херцеговине", "Службеном гласнику Републике Српске" и у "Службеном гласнику Брчко дистрикта Босне и Херцеговине".

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. Увод

1. Валентина Сучић (у даљем тексту: апеланткиња), коју заступа Бранка Праљак, адвокат из Новог Травника, поднијела је 2. октобра 2020. године апелацију Уставном суду Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Уставни суд) против Пресуде Кантоналног суда у Новом Травнику (у даљем тексту: Кантонални суд) број 51 0 П 162675 20 Гж од 1. јула 2020. године и Пресуде Општинског суда у Травнику (у даљем тексту: Општински суд) број 51 0 П 162675 19 П од 11. марта 2020. године.

2. Поднеском од 10. новембра 2020. године апеланткињин пуномоћник је доставио тражени докуменат (комплетну првостепену пресуду).

II. Поступак пред Уставним судом

3. На основу члана 23 Правила Уставног суда, од Кантоналног суда, Општинског суда, туженог Ивана Сучића (у даљем тексту: тужени или апеланткињин бивши супруг), те ЈУ Центар за социјални рад у Травнику и Новом Травнику (у даљем тексту: Центар за социјални рад Травник, односно Нови Травник) затражено је 26. октобра 2020. године да доставе одговоре на апелацију.

4. Кантонални суд, Општински суд, Центар за социјални рад у Травнику и Центар за социјални рад у Новом Травнику су доставили одговоре на апелацију у периоду од 3. до 16. новембра 2020. године.

5. Тужени у остављеном року није доставио одговор на апелацију.

III. Чињенично стање

6. Чињенице предмета које произилазе из апелационих навода и докумената предочених Уставном суду могу да се сумирају на сљедећи начин:

7. Пресудом Општинског суда број 51 0 П 162675 19 П од 11. марта 2020. године, ставом I изреке, разведен је брак између парничних странака, а заједничка малодобна дјеца И.С. (16. мај 2009. године) и Е.С. (28. фебруар 2014. године) су ставом II изреке повјерена на даље васпитање, бригу и чување туженом уз, како је прецизирано у ставу III изреке, обавезивање апеланткиње да за издржавање малодобне дјеце мјесечно доприноси по 150,00 КМ, односно 300,00 КМ. Истом пресудом је ставом IV изреке одређен контакт са дјецом на начин да ће дјеца код апеланткиње боравити сваки други викенд, од суботе послјеподне, па до недјеље послјеподне, сваки други дан вјерског, односно државног празника, а за вријеме зимског распуста дјеца ће провести код апеланткиње осам дана, а за вријеме љетног распуста 15 дана непрекидно. Ставом V изреке пресуде апеланткиња је обавезана да надокнади трошкове поступка (све прецизније наведено у изреци пресуде).

8. Током поступка међу парничним странкама није било спорно да су брачни односи парничних странака тешко

и трајно поремећени, те да не постоји могућност да се поново успостави брачна заједница, тако да је Општински суд примјеном члана 41 Породичног закона ФБиХ (у даљњем тексту: Породични закон) одлучио као у ставу 1 изреке пресуде. Међутим, међу странкама је спорно питање коме од странака треба повјерити млдб. дјецу, јер је апеланткиња у тужби тражила да се повјере дјеца њој на васпитање и бригу, јер су млдб. дјеца, након што је апеланткиња напустила брачну заједницу, остала са туженим у његовој кући у Травнику.

9. У вези са спорним питањем, Општински суд је, ради доношења правилне одлуке о повјеравању малодобне дјеце на васпитање и бригу, уважавајући доб малодобне дјеце и степен менталног развоја у којем се налазе, у складу са чланом 271 став 2 Породичног закона а у вези са одредбама члана 3 став 1 и члана 9 став 1, те члана 12 Конвенције о правима дјетета (у даљњем тексту: Конвенција), обавио неформални разговор са млдб. И.С. у просторијама суда. Из исказа млдб. И.С. произилази жеља и воља да не мијења средину у којој сада живи и да жели да настави да живи са оцем (туженим). Општински суд је навео да је саслушао само И.С., као старије дијете, јер је он, с обзиром на узраст, способан дати исказ и одговорити на постављена питања, а што је суд утврдио током разговора, јер је дијете емоционално и социјално зрело сходно свом узрасту и да је у могућности да адекватно одговори и опише ситуацију и своје жеље. С друге стране, Општински суд је навео да, уважавајући чињеницу да је друго дијете Е.С. рођено 2014. године, односно да се ради о дјетету старости од шест година, с њим није обављен неформални разговор, јер је сматрао да, с обзиром на узраст дјетета, Е.С. није у могућности да изнесе ништа битно у вези са одлуком у овој правној ствари, при чему је суд оцијенио да је основне податке дао старији брат И.С. Општински суд је навео да је, у складу са чланом 271 став 2 Породичног закона, ради заштите дјетета на адекватан начин обавио неформални разговор са млдб. И.С. и да је узео у обзир његове жеље и мишљење, које је у складу са препоруком и мишљењем Центра за социјални рад Травник, па је, сходно томе, у погледу повјеравања дјеце одлучио као у изреци пресуде.

10. Општински суд је приликом одлучења имао у виду да су оба родитеља способна да се брину о дјеци на квалитетан начин, а што произилази из комплетне социјалне анамнезе оба центра за социјални рад, имајући у виду и исказе парничних странака, те разговор који је суд обавио са млдб. И.С. према одредби члана 271 став (2) Породичног закона, при чему је суд водио рачуна о интересима млдб. дјеце, те да тужени, за разлику од апеланткиње, има боље услове за бригу и смјештај дјеце (о чему се суд детаљно изјаснио у образложењу пресуде).

11. Одлучујући о апеланткињиној жалби против првостепене пресуде, Кантонални суд је Пресудом број 51 0 П 162675 20 Гж од 1. јула 2020. године жалбу дјелимично уважио и оспорену пресуду преиначио у дијелу контактирања апеланткиње са млдб. дјецом на начин да дјеца код апеланткиње бораве сваки викенд од суботе послеподне, па до недеље послеподне, те у погледу трошкова поступка, тако да свака странка сноси своје трошкове поступка, док је у преосталом дијелу жалба одбијена и првостепена пресуда потврђена.

12. У наводима жалбе апеланткиња је истакла да првостепени суд није испоштовао одредбу члана 271 став 2 Породичног закона, јер неформални разговор са млдб. И.С. није обављен путем надлежног Центра за социјални рад у Травнику. Кантонални суд је навео да је тачно да је првостепени суд обавио неформални разговор са млдб. И.С.

без присуства надлежног центра за социјални рад, али не због тога што је пропустио да их позове, већ због тога што се надлежни центар није одазвао позиву који је уредно запримио. Потом је Кантонални суд навео да првостепени суд, уважавајући чињеницу да је млдб. Е.С. рођен 2014. године, није обавио неформални разговор са њим због тога што је оцијенио да, с обзиром на доб дјетета, није у могућности да изнесе ништа битно у вези са одлуком у предметном случају. Стога је првостепени суд, сходно члану 271 став 2 Породичног закона, обавио неформални разговор са дјететом, те узео у обзир жељу и мишљење дјетета које је у складу са препоруком и мишљењем Центра за социјални рад у Травнику.

13. Након што је Кантонални суд одбио и остале апеланткињине приговоре као неосноване, па како је, према мишљењу тог суда, првостепени суд испитао све важне околности битне за доношење одлуке о повјеравању дјеце, те како је на основу изведених доказа и њихове оцјене, у смислу чл. 8 и 123 Закона о парничном поступку (у даљњем тексту: ЗПП), потпуно и ваљано утврдио чињенично стање, приговори који се односе и на произвољну оцјену доказа су неосновани. Кантонални суд је још навео да жалбеним наводима нису доведене у сумњу одлучне чињенице како их је утврдио првостепени суд који је на тако утврђено чињенично стање правилно примијенио материјално право.

IV. Апелација

а) Наводи из апелације

14. Апеланткиња сматра да јој је оспореним одлукама у дијелу одлуке о повјеравању дјеце на бригу и васпитање туженом (став II изреке првостепене пресуде) повријеђено право на правично суђење из члана II/3е) Устава Босне и Херцеговине и члана 6 став 1 Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода (у даљњем тексту: Европска конвенција) и право на слободу изражавања из члана II/3х) Устава Босне и Херцеговине и члана 10 Европске конвенције. У наводима апелације се истиче да апеланткиња није била задовољна првостепеном одлуком, јер, према њеној оцјени, првостепеној одлуци недостају јасни разлози којима се првостепени суд руководио приликом доношења одлуке о повјеравању млдб. дјеце туженом. У том правцу се истиче да је првостепени суд приликом обављања "неформалног" разговора са млдб. И.С. повриједио одредбу члана 271 став (2) Породичног закона, те да нису испитани апеланткињини наводи да је тужени често био насилан према њој и дјеци, те да због тога није у најбољем интересу дјеце да се она повјере туженом. Све наведено апеланткиња је истакла у жалби Кантоналном суду, који је преиначио пресуду у дијелу који се односи на контактирање апеланткиње са дјецом и у дијелу трошкова поступка, али је у кључном дијелу који се односи на повјеравање дјеце туженом првостепена пресуда остала неизмијењена, што је за апеланткињу неприхватљиво. Апеланткиња сматра да су одлуке редовних судова донесене супротно Конвенцији о правима дјетета, и то чл. 3 став 1, члана 9 став 1 и члана 12 став 1. Кршење одредаба наведене конвенције апеланткиња види у чињеници да је првостепени суд приликом доношења одлуке о повјеравању млдб. дјеце на бригу, васпитање и старање повриједио одредбу члана 271 став 2 Породичног закона, која прописује да ће судија обавити неформални разговор са дјететом на суду или ван суда уз посредовање органа старатељства о чему ће саставити записник, као и став 1 истог члана. Иако Кантонални суд по службеној дужности пази на примјену материјалног права, тај суд је у овом дијелу одбио жалбу. У вези с тим, апеланткиња наводи да се из записника са главне

расправе, одржане 5. марта 2020. године, јасно види да у записнику није констатовано да су на главну расправу уопште позвани представници органа старатељства иако је на том рочишту било планирано да се обави неформални разговор са млдб. И.С., а који је обављен без посредства органа старатељства. Према апеланткињиној оцјени, овакав начин разговора са дјететом није поуздан, јер судија није стручно лице које би било способно да на прави начин наведе дијете да слободно изрази своју вољу и жељу. У том правцу апеланткиња указује да је суду указано да је тужени довео дијете, да му је непосредно прије разговора на ходнику давао упутства о томе шта да каже суду, али да суд те примједбе није уважио. Управо наведено оправдава сумњу да је млдб. И.С. суду изнио своју вољу слободно. Осим тога, суд уопште није ни покушао да обави разговор са млдб. Е.С., који је, према апеланткињиној оцјени, с обзиром на узраст (пуних пет година), био способан да на одговарајући начин изрази своје жеље, односно да да своје мишљење, а што је био обавезан, сходно члану 271 став 1 Породичног закона, а на шта упућују наведене одредбе Конвенције. Апеланткиња сматра да је суд прије доношења одлуке о повјеравању дјете био обавезан да по службеној дужности прибави налаз и стручно мишљење органа старатељства или других специјализованих установа, те одговарајућих стручњака – психолога или психијатара а, у коначници, и мишљење млдб. Е.С. водећи рачуна да се разговор обави на адекватан начин и уз помоћ стручњака. Све наведено суд није учинио, већ је одлуку о повјеравању дјете донио искључиво на основу "неформалног" разговора са млдб. И.С., без присуства органа старатељства или било којег стручног лица. Наведено становиште је усвојио и Уставни суд у Одлуци број *АП 3012/13*, тачка 27.

15. Апеланткиња сматра да је суд био обавезан да образложи своју одлуку и наведе разлоге због којих је утврдио да је у најбољем интересу дјете да буду повјерена на васпитање и старање туженом, а што редовни судови нису учинили. Да Кантонални суд у поступку доношења оспорене одлуке није поступао у складу са законом, доказује чињеница да је у другим сличним случајевима тај суд доносио другачије одлуке о жалбама, па је у том правцу апеланткиња доставила пресуду Кантоналног суда од 9. фебруара 2017. године у којој је изнесено становиште да је првостепени суд био обавезан да обави неформални разговор са дјететом уз посредовање органа старатељства, да је одредба Породичног закона облигаторног карактера и да на правилну примјену те одредбе суд пази по службеној дужности.

б) Одговор на апелацију

16. Кантонални суд је у одговору на апелацију, између осталог, навео да је вијеће тог суда у вези са повјеравањем дјете, те у вези са примјеном члана 271 став 2 Породичног закона прихватило образложење првостепеног суда, те да је вијеће одговорило на апеланткињине жалбене наводе и јасно образложило због чега оцјењује да је при слободно израженој вољи и жељи млдб. И.С. у најбољем интересу дјете да се она повјере на бригу, васпитање и чување туженом. Предложено је да се апелација одбије као неоснована.

17. Општински суд је у одговору на апелацију, између осталог, навео да је поступак спроведен у складу са одредбама Породичног закона, те да је одлуку тог суда потврдио Кантонални суд. Општински суд је поновио разлоге које је дао у првостепеној одлуци, тврдећи да је обавио неформални разговор за млдб. И.С. јер је оцјенио да је довољно зрео за ту врсту разговора, те да је одлука о

повјеравању дјете оцу у најбољем интересу дјете, као и то да је одлука у складу са препоруком и мишљењем Центра за социјални рад који је надлежан према пребивалишту млдб. дјете.

18. Центар за социјални рад у Травнику (који је надлежан сходно пребивалишту млдб. дјете) у одговору на апелацију навео је да је тај центар, као орган старатељства, био укључен у поступак развода брака парничних странака по захтјеву Општинског суда, а да је по захтјеву суда прикупио и испитао податке о личним и породичним приликама странака у поступку, те да је дао свој приједлог у вези са повјеравањем млдб. дјете. У првобитном поступку Центар за социјални рад у Травнику је изашао на терен и обавио разговор са туженим, како би се стекао увид у стање и потребе дјете. За апеланткињу, која има пребивалиште у Новом Травнику, анамнезу је доставио Центар за социјални рад у Травнику.

19. У вези са наводима апелације да је суд обавио неформални разговор са млдб. И.С. без присуства надлежног Центра за социјални рад, наведено је да представнике Центра није позвао суд, као у досадашњим случајевима, како би они припремили дијете за изјашњавање пред судом у складу са његовим узрастом, те да је на тај начин прекршена одредба члана 271 Породичног закона. У том правцу је наведено да Центар располаже стручним кадром који би на адекватан начин обавио припремни разговор са дјецом уз обавезно присуство наведеног центра.

20. Још је наведено да се апеланткиња у последње вријеме више пута обраћала Центру за социјални рад у Травнику због незадовољства у вези са дужином и начином контактирања са дјецом, наводећи да су дјеца тренутно другачијег мишљења, те да би више времена проводила са њом. У том правцу је наведено да су позвали туженог да доведе млдб. дјецу у Центар како би стручни радници кроз рад са дјецом адекватно препознали њихове потребе, али је тужени навео да, због рада у болници у околностима пандемије, није у могућности да дође и да ће то урадити чим прије, што се до момента писања одговора није десило.

21. Центар за социјални рад у Новом Травнику у одговору на апелацију хронолошки је побројао активности тог органа у конкретном случају, наводећи, између осталог, да се Центар није одазвао позиву Општинског суда с обзиром на то да је у социјалној анамнези сачињеној 18. октобра 2019. године доставио суду мишљење стручног тима у погледу повјеравања и бриге о млдб. дјети. Центар је, на крају, скренуо пажњу да није имао сазнања да ће суд обавити разговор са млдб. И.С., те да би у супротном, да је имао сазнања, присуствовао заказаном рочишту ради заштите најбољег интереса дјете, или би, евентуално, дјетету именовао привременог старатеља.

V. Релевантни прописи

22. **Породични закон Федерације Босне и Херцеговине** ("Службене новине Федерације БиХ" бр. 35/05, 41/05 - исправка, 31/14 и 32/19 - ОУСФБиХ) у релевантном дијелу гласи:

Члан 271. ст. (1) и (2)

(1) Дијете које је навршило 14 година и лице којем је ограничена пословна способност, за које суд утврди да су способни схватити значење и правне посљедице својих радњи, могу као странка или учесник у поступку самостално предузимати парничне радње.

(2) Током поступка у којем одлучује о томе с којим ће родитељем дијете живјети, о личним односима и непосредним контактима дјетета са родитељем са којим не живи, те о родитељском старању, суд мора на одговарајући начин

обавијестити дијете које је способно схватити значење и правне посљедице одлуке о вођењу поступка и о његовом праву да изрази своје мишљење. Судија обавља неформални разговор са дјететом на суду, или ван суда, уз посредовање органа старатељства о чему саставља записник

Члан 281.

(1) Када се у поступку пред судом одлучује о томе са којим ће родитељем дијете живјети и о личним односима и непосредним контактима дјетета са родитељем са којим не живи, о издржавању малолетног дјетета или пунолетног дјетета из става 2. члана 216. овог закона, те о другим садржајима родитељског старања, суд позива орган старатељства да учествује у том поступку ради заштите интереса дјетета.

(2) Орган старатељства учествује у поступку извршења и осигурања који се спроводи ради остваривања одлуке донесене у поступку из става 1. овог члана.

Члан 282.

(1) Орган старатељства је дужан одазвати се позиву суда из става 1. члана 281. овог закона и учествовати у поступку.

(2) Када учествује у поступку из става 1. члана 281. овог закона, орган старатељства је овлашћен поднијети свој приједлог и предузимати друге радње у поступку ради заштите права и интереса дјетета, а нарочито износити чињенице које странке нису навеле, предлагати извођење доказа и улагати правне лијекове.

Члан 283.

(1) Суд пред којим се спроводи поступак из става 1. члана 281. овог закона обавијестиће орган старатељства о покретању поступка, позивати га на рочишта и достављати му поднеске странака и одлуке, без обзира учествује ли орган старатељства у поступку.

(2) Суд ће затражити од органа старатељства да дијете, узимајући у обзир његову узраст и зрелост, упозна са могућношћу учествовања у поступку из става 1. члана 281. овог закона.

(3) Одредбе из става 1. овог члана примјењиваће се на одговарајући начин и у ванпарничним поступцима у којима, према одредбама овог закона, орган старатељства може бити странка, ако у њима не учествује.

Члан 284.

(1) Орган старатељства је дужан на захтјев суда прикупити податке о личним и породичним приликама дјетета и странака у поступку, када суд сматра да је то потребно за доношење одлуке.

(2) У поступку у којем одлучују о издржавању малолетног дјетета и пунолетног дјетета из става 2. члана 216. овог закона, орган старатељства је дужан на захтјев суда прикупити и испитати податке о личним и породичним приликама дјетета и странака у поступку, те имовинске прилике странака, а нарочито да ли приказани приходи одговарају стварном стању.

23. Закон о парничном поступку ("Службене новине Федерације БиХ" бр. 53/03, 73/05, 19/06 и 98/15)

За потребе ове одлуке користи се неслужбени пречишћени текст наведеног закона, сачињен у Уставном суду БиХ, који у релевантном дијелу гласи:

е) Границе испитивања првостепене пресуде

Члан 221.

Другостепени суд испитује првостепену пресуду у оном дијелу у коме се побија жалбом, у границама разлога наведених у жалби, пажећи по службеној дужности на примјену материјалног права и повреде одредаба парничног

поступка из члана 209. став 2. тач. 2., 3., 8., 9., 12. и 13. овог закона које се односе на страначку способност и поступање.

24. Конвенција о правима дјетета [усвојена на Генералној скупштини Уједињених нација 20. новембра 1989. године] ("Службени лист СФРЈ - Међународни уговори" број 15/90, "Службени лист РБиХ" број 25/93 и Одлука о повлачењу резерве на члан 9 став 1 Конвенције Уједињених нација о правима дјетета, "Службени гласник БиХ" број 42/08)

Конвенција у оригиналу на енглеском језику и у преводу на хрватски књижевни језик, како је објављена у "Службеном листу", гласи:

Члан 1.

У овој Конвенцији дијете значи свако људско биће млађе од 18 година, осим ако се по закону који се примјењује на дијете пунолетност не стјече раније.

Члан 3. ст. 1. и 2.

1. У свим акцијама у вези с дјецом, без обзира да ли их подузимају јавне или приватне друштвене добротворне институције, судови, управне власти или законска тијела, најбољи интереси дјетета биће од првенственог значаја.

2. Државе-потписнице узимају на себе да осигурају дјетету заштиту и бригу која је потребна за његову добробит, узимајући у обзир права и дужности његових родитеља, законских старатеља или других појединаца законски одговорних за њега, и да би се ово постигло, предузеће све законске и управне мјере.

Члан 9. став 1.

1. Државе потписнице ће се побринути да дијете не буде против своје воље одвојено од својих родитеља, осим када надлежне власти које подлијежу судском испитивању одлуче, у складу са одговарајућим законима и процедурама, да је такво одвајање потребно у најбољем интересу дјетета. Таква одлука може бити потребна у одређеним случајевима као што су злостављање или занемаривање дјетета од родитеља или гдје родитељи живе одвојено и мора се донијети одлука о дјететовом мјесту становања.

Члан 12.

1. Државе странке осигураће дјетету које је у стању обликовати властито мишљење, право на слободно изражавање својих ставова о свим стварима које се на њега односе, те их уважавати у складу с доби и зрелошћу дјетета.

2. У ту сврху, дјетету се изравно или преко посредника, односно одговарајуће службе, мора осигурати да буде саслушано у сваком судбеном и управном поступку који се на њега односи, на начин који је усклађен с процедуралним правилима националног законодавства.

(Члан 9 став 1 објављен је на српском језику.)

VI. Допустивост

25. У складу са чланом VI/36) Устава Босне и Херцеговине, Уставни суд, такође, има апелациону надлежност у питањима која су садржана у овом уставу када она постану предмет спора због пресуде било којег суда у Босни и Херцеговини.

26. У складу са чланом 18 став (1) Правила Уставног суда, Уставни суд може да разматра апелацију само ако су против пресуде, односно одлуке која се њоме побија, исцрпљени сви дјелотворни правни лијекови могући према закону и ако се поднесе у року од 60 дана од дана када је подносилац апелације примио одлуку о посљедњем дјелотворном правном лијеку којег је користио.

27. У конкретном случају предмет оспоравања апелацијом је Пресуда Кантоналног суда број 51 0 П 162675 20 Гж од 1. јула 2020. године против које нема других дјелотворних правних лијекова могућих према закону. Затим, оспорену пресуду апеланткињин адвокат је примио 19. августа 2020. године, а апелација је поднесена 2. октобра 2020. године, тј. у року од 60 дана, како је прописано чланом 18 став (1) Правила Уставног суда. Коначно, апелација испуњава и услове из члана 18 ст. (3) и (4) Правила Уставног суда, јер не постоји неки други формални разлог због којег апелација није допуштена, нити је очигледно (*prima facie*) неоснована.

28. Имајући у виду одредбе члана VI/36) Устава Босне и Херцеговине, члана 18 ст. (1), (3) и (4) Правила Уставног суда, Уставни суд је утврдио да предметна апелација испуњава услове у погледу допуштивости.

VII. Меритум

29. Апеланткиња побија пресуде редовних судова у дијелу одлуке о повјеравању дјете, те се позива на кршење члана II/3е) Устава Босне и Херцеговине и члана 6 став 1 Европске конвенције, члана II/3х) Устава Босне и Херцеговине и члана 10 Европске конвенције, те на релевантне одредбе Конвенције о правима дјетета.

Право на правично суђење

30. Члан II/3 Устава Босне и Херцеговине у релевантном дијелу гласи:

Сва лица на територији Босне и Херцеговине уживају људска права и основне слободе из става 2 овог члана, а она обухватају:

е) Право на правичан поступак у грађанским и кривичним стварима и друга права у вези са кривичним поступком.

31. Члан 6 Европске конвенције у релевантном дијелу гласи:

1. Приликом утврђивања његових грађанских права и обавеза или кривичне оптужбе против њега, свако има право на правичну и јавну расправу у разумном року пред независним и непристрасним судом установљеним законом.

32. У конкретном случају радило се о поступку грађанскоправне природе, па је члан 6 Европске конвенције примјенив. Стога, Уставни суд мора да испита да ли је поступак пред редовним судовима био правичан онако како захтијева члан 6 став 1 Европске конвенције.

33. Уставни суд наглашава да је, према пракси Европског суда за људска права (у даљњем тексту: Европски суд) коју подржава и Уставни суд, усвојено становиште да у поступцима у којима се одлучује о правима дјетета "најбољи интереси дјетета биће од првенственог значаја" (види, *mutatis mutandis*, Уставни суд, Одлука број АП 3073/09 од 7. априла 2011. године, Одлука број АП 4010/16 од 6. децембра 2016. године, доступне на web-страници Уставног суда www.ustavnisud.ba).

34. У вези с тим, Уставни суд наглашава да јуриспуденција Европског суда бригу о дјети и њихово повјеравање једном од родитеља или у, изузетним случајевима, некој установи сматра питањем широке слободе надлежних органа у процјени свих релевантних чињеница у оквирима позитивног националног законодавства. Шта је конкретан интерес дјете је увијек примарна процјена. Европски суд признаје надлежним властима право на слободну процјену о томе каква је одлука у интересу дјете и не сматра да је неопходно да мијења одлуке националних судова, водећи рачуна о превладавајућим друштвеним и културним околностима. Суд је изразио свјестан чињенице да су одлуке о повјеравању дјете једној или другој страни не само веома осјетљиве природе него с временом доводе и до

успостављања нових друштвених веза, које не могу да се прекину ни обновљеним контактима с родитељима. Зато суд у оваквим случајевима своју улогу види првенствено у надгледању законитости у процесу одлучивања и доношења квалитетних одлука о повјеравању дјете на даљњу бригу и чување (види, *inter alia*, Европски суд за људска права, *Olsson v. Шведска*, пресуда од 27. новембра 1992. године, Серија А број 250, став 90, и Европски суд за људска права, *Johansen v. Норвешка*, пресуда од 7. августа 1996. године, 23 EHRR 33, став 64).

35. Уставни суд указује да је Европски суд у предмету *Jeuness против Холандије*, такође, изразио становиште да се, када се ради о дјети, у обзир морају да узму њихови најбољи интереси. У цитираном предмету је, између осталог, истакнуто да је Комитет за права дјетета – тијело независних стручњака које прати спровођење Конвенције о правима дјетета од држава уговорница - у свом Општем коментару број 7 (2005. год.) о спровођењу права дјетета у раном дјетињству навео следеће: "Најбољи интереси дјетета - Члан 3 [Конвенције о правима дјетета] успоставља принцип да су најбољи интереси дјетета од првенственог значаја у свим активностима које се тичу дјете. С обзиром на њихову релативну незрелост, млађа дјеца се ослањају на одговорне власти у оцјени и заступању њихових права и најбољих интереса у односу на одлуке и радње које утичу на њихову добробит, притом водећи рачуна о њиховим становиштима и развојним могућностима. Принцип најбољих интереса појављује се узастопно унутар Конвенције (укључујући и чл. 9, 18, 20 и 21, који су најрелевантнији за рано дјетињство). Принцип најбољих интереса примјењује се на све активности које се тичу дјете, те захтијева активне мјере за заштиту њихових права и унапређење њиховог опстанка, раста и добробита, као и мјере којима се пружају подршка и помоћ родитељима и другима који имају свакодневну одговорност за остваривање права дјете..." (види, Европски суд, *Jeuness против Холандије*, пресуда од 3. октобра 2014. године, апликација број 12738/10).

36. Уставни суд, прије свега, запажа да апеланткиња оспорава само дио оспорених пресуда којима је одлучено да се млдб. дјеца повјере на васпитање и бригу туженом (став II изреке првостепене пресуде), па ће се оспорене одлуке испитати само у том дијелу. Сходно томе, Уставни суд, с обзиром на апелационе приговоре, има обавезу да испита законитост одлука редовних судова у спорном дијелу одлуке о повјеравању дјете, односно да испита да ли су тај закон (одредба члана 271 став 2) редовни судови примијенили у најбољем интересу млдб. дјете и у складу са изнесеним принципима.

37. Дакле, апеланткиња указује на произвољну примјену члана 271 став (2) Породичног закона (види Релевантне прописе) која је суд обавезивао да приликом неформалног разговора са млдб. И.С. позове надлежни центар за социјални рад ради посредовања приликом тог разговора. Апеланткиња уз апелацију доставља записник са рочишта којим поткрепљује своје тврдње. Уставни суд запажа да је апеланткиња идентичан приговор изнијела у жалби, али да је Кантонални суд приговор одбио уз образложење да је разговор са млдб. дјететом обављен без посредовања Центра за социјални рад у Травнику, који се није одазвао позиву суда иако је био уредно позван (види тачку 12 ове одлуке). Из одговора Центра за социјални рад у Травнику произилази да тај центар уопште није био позван на суд (види тачку 19 ове одлуке), док, са друге стране, Центар за социјални рад у Новом Травнику у одговору на апелацију наводи да га је позвао суд, али да се није одазвао позиву јер је раније доставио суду релевантне податке, а да

није знао да ће суд обавити неформални разговор са дјететом, јер би се, у супротном, одазвао позиву, или би дјетету поставио привременог старатеља (види тачку 21 ове одлуке).

38. У вези са наведеним, Уставни суд подсјећа да у његовој надлежности није да утврђује чињенично стање, нити да улази у разлоге због којих надлежни центри нису посредовали приликом неформалног разговора суда и млдб. И.С., односно да испитује кога је суд позвао на рочиште, односно кога није и због ког разлога, већ да испита "законитост у процесу одлучивања и доношења квалитетних одлука о повјеравању дјецe на даљњу бригу и чување", како је то претходно наглашено у тачки 34 ове одлуке, у контексту праксе Европског суда.

39. Дакле, Уставни суд подсјећа да одредба члана 271 став (2) Породичног закона, између осталог, прописује да судија обавља неформални разговор са дјететом на суду или ван суда, уз посредовање органа старатељства о чему саставља записник. Према мишљењу Уставног суда, законодавац се приликом доношења цитиране одредбе руководио интересом дјецe оцјењујући да је у њиховом најбољем интересу да суд обави неформални разговор са дјететом уз посредовање органа старатељства.

40. У вези са примјеном члана 271 став (2) Породичног закона, Уставни суд указује да је у својој пракси у предмету број АП 620/19 разматрао примјену цитираног члана у том конкретном случају. Уставни суд је у цитираном предмету, између осталог, навео: "Разматрајући апелантове тврдње којима, у суштини, указује на произвољност у примјени процесног права, Уставни суд најприје у погледу тврдњи да је поступајући судија требало да поступи у складу са чланом 271 ПЗ и да обавијести дјецу о вођењу поступка и њиховом праву да изразе своје мишљење запажа да је, одговарајући на тај процесни приговор, првостепени суд дао јасно и детаљно образложење које у конкретном случају ни на који начин не може да се сматра произвољним. Наиме, Уставни суд запажа да је неспорно да је одредбом члана 271 став 2 ПЗ прописано да суд мора на одговарајући начин да изијести дијете које је способно да схвати значење и правне последице одлуке о вођењу поступка и о његовом праву да изрази своје мишљење, те да судија обавља неформални разговор с дјететом о чему саставља записник. Међутим, како то произилази из околности конкретног предмета, дјеца су у два наврата у току поступка пред педагогом и психологом изразила своје мишљење о томе са којим родитељем желе да живе, те да су психолог и представница стручног тима Центра за социјални рад сматрали да дјеца морају да се поштеде доласка пред још једну институцију, па Уставни суд сматра да су редовни судови јасно у конкретном случају пошли од принципа најбољег интереса дјетета приликом доношења наведене одлуке с обзиром на то да је у интересу дјетета и установљена обавеза суда из члана 271 став 2 ПЗ" (види, Уставни суд, Одлука о допуствости и меритуму број АП 620/19 од 10. априла 2019. године, доступна на веб-страници Уставног суда www.ustavnisud.ba).

41. Уставни суд из цитираног предмета запажа да у том случају надлежни суд није обавио неформални разговор са млдб. дјецом, али да је суд приликом одлучења имао у виду да су дјеца у два наврата обавила разговор са психологом и педагогом у ком су изразила своје мишљење о томе са којим од родитеља желе да живе, те да је у том случају у најбољем интересу било да се дјеца поштеде доласка пред још једну институцију, односно суд. У том предмету Уставни суд је утврдио да је одредба члана 271 став 2 Породичног закона примијењена у најбољем интересу дјетета.

42. За разлику од тог предмета у конкретном случају Општински суд је обавио неформални разговор са млдб. И.С., али сам, без посредовања надлежног центра за социјални рад. Из образложења оспорених пресуда не произилази да је сличан разговор са млдб. И.С. претходно обављен са психологом или педагогом. Уставни суд, такође, запажа да из одговора Центра за социјални рад у Травнику произилази да је Центар био укључен у предметни поступак, да је, као орган старатељства, дао мишљење и препоруку о повјеравању дјецe, али да из одговора не произилази да је наведена препорука утемељена на разговору са млдб. дјецом. Осим тога, и сам Центар за социјални рад у Травнику у одговору на апелацију наводи да је прекршен члан 271 став (2) Породичног закона, односно да разговор који је обавио суд са млдб. И.С., без посредовања органа старатељства, није био у најбољем интересу дјецe. Центар за социјални рад у Новом Травнику је у одговору на апелацију посебно нагласио да би се позиву суда одазвао да је имао сазнања да ће се на рочишту обавити неформални разговор са дјететом. Уставни суд, такође, запажа да је одредбом члана 281 став (1) прописана обавеза суда да у оваквим поступцима позове орган старатељства ради заштите интереса дјецe, при чему је обавеза органа старатељства да се одазове позиву, како је то прописано чланом 282 став (1) Породичног закона.

43. Према мишљењу Уставног суда, неформални разговор који је у конкретном случају обавио суд са млдб. И.С., без посредовања надлежног органа старатељства, није био усклађен са процедуралним правилима члана 271 став (2) Породичног закона и као такав није био у најбољем интересу млдб. дјецe. У вези с тим, Уставни суд се позива на члан 12 став 2 Конвенције о правима дјетета који прописује: "У ту сврху дјетету директно или преко посредника, односно одговарајуће службе, мора да се обезбиједи да буде саслушано у сваком судском и управном поступку који се на њега односи на начин који је усклађен с процедуралним правилима националног законодавства."

44. Стога, Уставни суд закључује да је оспореним одлукама дошло до кршења права на правично суђење из члана II/3е) Устава Босне и Херцеговине и члана 6 став 1 Европске конвенције.

Остали приговори

45. С обзиром на претходно изнесени закључак о кршењу права на правично суђење, Уставни суд сматра да није потребно испитивати остале апеланткињине приговоре.

VIII. Закључак

46. Уставни суд закључује да је оспореним пресудама у дијелу којим је одлучено да се млдб. дјеца повјере на бригу и васпитање туженом прекршено апеланткињино право на правично суђење из члана II/3е) Устава Босне и Херцеговине и члана 6 став 1 Европске конвенције када је Општински суд обавио неформални разговор са млдб. И.С. без посредовања надлежног органа старатељства, што није у сагласности са процедуралним правилима члана 271 став (2) Породичног закона, који обавезују суд да неформални разговор са дјететом обави уз посредовање органа старатељства, па на тај начин цитирани члан редовни судови нису примијенили у најбољем интересу млдб. дјецe.

47. На основу члана 59 ст. (1) и (2) и члана 62 став (1) Правила Уставног суда, Уставни суд је одлучио као у диспозитиву ове одлуке.

48. Према члану VI/5 Устава Босне и Херцеговине, одлуке Уставног суда су коначне и обавезујуће.

Предсједник
Уставног суда Босне и Херцеговине
Златко М. Кнежевић, с. р.

SADRŽAJ

VIJEĆE MINISTARA
BOSNE I HERCEGOVINE

- 914 Rješenje o izmjeni i dopuni Rješenja o imenovanju koordinatora procjene uticaja propisa u institucijama Bosne i Hercegovine (bosanski jezik)
Rješenje o izmjeni i dopuni Rješenja o imenovanju koordinatora procjene učinka propisa u institucijama Bosne i Hercegovine (hrvatski jezik)
Рјешење о измјени и допуни Рјешења о именовању координатора процјене утицаја прописа у институцијама Босне и Херцеговине (српски jezik)

MINISTARSTVO CIVILNIH POSLOVA
BOSNE I HERCEGOVINE

- 915 Odluka o dodjeli zvanja zaslužnog sportiste Bosne i Hercegovine i vrhunskog sportiste međunarodnog razreda za 2020. godinu (bosanski jezik)
Odluka o dodjeli zvanja zaslužnog sportaša Bosne i Hercegovine i vrhunskog sportaša međunarodnog razreda za 2020. godinu (hrvatski jezik)
Одлука о додјели звања заслужног спортисте Босне и Херцеговине и врхунског спортисте међународног разреда за 2020. годину (српски jezik)

CENTRALNA IZBORNA KOMISIJA
BOSNE I HERCEGOVINE

- 916 Odluka o utvrđivanju izvoda iz Centralnog biračkog spiska za birače koji će glasati putem mobilnog tima za Lokalne izbore 2020. godine za Grad Mostar (bosanski jezik)
Odluka o utvrđivanju izvotka iz Središnjeg biračkog popisa za birače koji će glasovati putem mobilnog tima za Lokalne izbore 2020. godine za Grad Mostar (hrvatski jezik)
Одлука о утврђивању извода из Централног бирачког списка за бираче који ће гласати путем мобилног тима за Локалне изборе 2020. године за Град Мостар (српски jezik)

KOMISIJA ZA IZBJEGLICE I RASELJENA LICA BIH

- 917 Odluka o izboru projekata obnove i izgradnje komunalne i socijalne infrastrukture i elektrifikacije na prostorima gdje žive raseljene osobe i povratnici za 2019. i 2020. godinu (bosanski jezik)
Odluka o izboru projekata obnove i izgradnje komunalne i socijalne infrastrukture i elektrifikiranja na prostorima gdje žive raseljene osobe i povratnici za 2019. i 2020. godinu (hrvatski jezik)

Одлука о избору пројеката обнове и изградње комуналне и социјалне инфраструктуре и електрификације на просторима гдје живе расељена лица и повратници за 2019. и 2020. годину (српски jezik)

DRŽAVNA REGULATORNA KOMISIJA ZA
ELEKTRIČNU ENERGIJU - DERK

- 1 918 Odluka o izdavanju licence za djelatnost međunarodne trgovine električnom energijom (bosanski jezik)
Odluka o izdavanju licence za djelatnost međunarodne trgovine električnom energijom (hrvatski jezik)
Одлука о издавању лиценце за дјелатност међународне трговине електричном енергијом (српски jezik)

AGENCIJA ZA STATISTIKU
BOSNE I HERCEGOVINE

- 919 Saopćenje o prosječnoj isplaćenoj mjesečnoj neto plaći zaposlenih u Bosni i Hercegovini za oktobar 2020. godine (bosanski jezik)
Priopćenje o prosječnoj isplaćenoj mjesečnoj neto plaći zaposlenih u Bosni i Hercegovini za listopad 2020. godine (hrvatski jezik)
Саопштење о просјечној исплаћеној мјесечној нето плати запослених у Босни и Херцеговини за октобар 2020. године (српски jezik)
920 Saopćenje o prosječnoj mjesečnoj bruto plaći zaposlenih u Bosni i Hercegovini za oktobar 2020. godine (bosanski jezik)
Priopćenje o prosječnoj mjesečnoj bruto plaći zaposlenih u Bosni i Hercegovini za listopad 2020. godine (hrvatski jezik)
Саопштење о просјечној мјесечној бруто плати запослених у Босни и Херцеговини за октобар 2020. године (српски jezik)

VISOKO SUDSKO I TUŽILAČKO VIJEĆE
BOSNE I HERCEGOVINE

- 921 Odluka o prestanku mandata (bosanski jezik)
Odluka o prestanku mandata (hrvatski jezik)
Одлука о престанку мандата (српски jezik)
922 Odluka o imenovanju vršioca dužnosti glavnog tužioca Okružnog javnog tužilaštva u Banja Luci (bosanski jezik)
Odluka o imenovanju vršioca dužnosti glavnog tužitelja Okružnog javnog tužiteljstva u Banja Luci (hrvatski jezik)

	Одлука о именовану вршиоца дужности главног тужиоца Окружног јавног тужилаштва у Бања Луци (српски језик)	20		Одлука о именовању тужитеља Републичког јавног тужитељства Републике Српске (хрватски језик)	24
923	Одлука о престанку мандата (bosanski jezik)	21		Одлука о именовању тужиоца Републичког јавног тужилаштва Републике Српске (српски језик)	24
	Одлука о престанку мандата (hrvatski jezik)	21	927	Одлука о именовању тужиоца Републичког јавног тужилаштва Републике Српске (bosanski jezik)	24
924	Одлука о престанку мандата (српски језик)	21		Одлука о именовању тужитеља Републичког јавног тужитељства Републике Српске (хрватски језик)	25
	Одлука о престанку мандата (српски језик)	22		Одлука о именовању тужиоца Републичког јавног тужилаштва Републике Српске (српски језик)	25
925	Одлука о именовању тужиоца у Окружном јавном тужилашству у Источној Сарајеву (bosanski jezik)	22			
	Одлука о именовању тужитеља у Окружном јавном тужитељству у Источној Сарајеву (хрватски језик)	23		USTAVNI SUD	
	Одлука о именовању тужиоца у Окружном јавном тужилашству у Источној Сарајеву (српски језик)	23		BOSNE I HERCEGOVINE	
926	Одлука о именовању тужиоца Републичког јавног тужилаштва Републике Српске (bosanski jezik)	23	928	Одлука број АП 3564/20 (bosanski jezik)	25
				Одлука број АП 3564/20 (hrvatski jezik)	30
				Одлука број АП 3564/20 (српски језик)	36

dr. NERMIN HALILAGIĆ

POSEBNE ISTRAŽNE RADNJE KAO ODGOVOR NA ORGANIZOVANI KRIMINAL

Sarajevo, 2019.

MATO TADIĆ

Sarajevo, 2020.

PRIVREDNO PRAVO

PREMA PROGRAMU
PRAVOSUDNOG ISPITA

(četvrto dopunjeno i izmijenjeno izdanje)

MATO TADIĆ

**UPRAVNO I RADNO
PRAVO PREMA PROGRAMU
PRAVOSUDNOG ISPITA**

ČETVRTO IZMIJENJENO I DOPUNJENO IZDANJE

Sarajevo, 2020.

[←](#)
[→](#)
[↺](#)

sluzbenonovine.ba

SLUŽBENI LIST BIH
 JP NIO Službeni List
 Bosne i Hercegovine

Jezik ▾ Službena glasila ▾ Oglašavanje Izdavaštvo Pretraga Info Kontakti Vijesti

Naslovna stranica

Naslovna stranica

> Pretplata
 > Cjenovnik
 > Izdavaštvo
 > Info - historijat
 > Kontakt
 > Međun. saradnja
 > Korisni linkovi
 > Oglasni dio

BAZA PRAVNIH AKATA

Službeni glasnik BiH
 broj 54/20
VIJEĆE MINISTARA BOSNE I HERCEGOVINE
 PRAVILNIK O IZMJENI I DOPUNI PRAVILNIKA O USLOVIMA
 NABAVKE I NAČINU KORIŠTENJA SLUŽBENIH VOZILA U
 INSTITUCIJAMA BOSNE I HERCEGOVINE
**MINISTARSTVO FINANSIJA I TREZORA BOSNE I
 HERCEGOVINE**
 STANJE VANJSKOG DUGA BOSNE I HERCEGOVINE NA DAN
 31.12.2019. GODINE

Službene novine Federacije BiH
 broj 61/20
VLADA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
 ODLUKU O DAVANJU PRETHODNE SAGLASNOSTI ZA
 IMENOVANJE DIREKTORA USTANOVE IZ DJELOKRUGA
 SOCIJALNE ZAŠTITE - LJUBUŠKI
VLADA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
 ODLUKU O DAVANJU SAGLASNOSTI NA RJEŠENJE O
 RAZRJEŠENJU I PRIVREMENOM IMENOVANJU
 PREDSEDNIKA I ČLANOVA UPRAVNOG ODBORA ZAVODA

JP NIO
Službeni list BiH
 Dž. Bijedića 39/III
 71000 Sarajevo, BiH
 tel/fax:
 +387 33 72 20 30
 e-pošta:
[Službeni list BiH](#)

BAZA PRAVNIH AKATA

→ Prijava
 → Registracija
 → Zaboravljena šifra

Službene novine Kantona Sarajevo
 broj 35/20
VLADA KANTONA SARAJEVO
 ODLUKU O DAVANJU SAGLASNOSTI NA TEKST PROTOKOLA
 O SARADNJI IZMEĐU VLADE KANTONA SARAJEVO I VLADE
 BOSANSKO-PODRINJSKOG KANTONA GORAŽDE I O
 OVLAŠTENJU PREMIJERA KANTONA SARAJEVO ZA
 POTPISIVANJE ISTOG
VLADA KANTONA SARAJEVO
 RJEŠENJE O IMENOVANJU KOMISIJE ZA IMENOVANJE

Međunarodni ugovori
 broj 14/20
PREDSEDNIŠTVO BOSNE I HERCEGOVINE
 ODLUKU O RATIFIKACIJI KONVENCIJE O UZAJAMNOJ
 ADMINISTRATIVNOJ POMOĆI U POREZNIM STVARIMA
 (MAC)
PREDSEDNIŠTVO BOSNE I HERCEGOVINE
 ODLUKU O RATIFIKACIJI SPORAZUMA O FINANSIRANJU
 PROGRAMA AKTIVNOSTI PREKOGRANIČNE SARADNJE
 SRBIJA - BOSNA I HERCEGOVINA ZA 2018. GODINU IZMEĐU

Stara web stranica
[www.slist.ba](#)

Objava poziva za
 dostavljanje ponuda i
 dodjeljenih ugovora

Pozivi za stručno
 usavršavanje - Anex 2
 dio B

Arhiva dokumenata

Izdavač: Ovlaštena služba Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, Trg BiH 1, Sarajevo - Za izdavača: sekretarka Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine Gordana Živković - Priprema i distribucija: JP NIO Službeni list BiH Sarajevo, Džemala Bijedića 39/III - Direktor: Dragan Prusina - Telefoni: Centrala: 722-030 - Direktor: 722-061 - Pretplata: 722-054, faks: 722-071 - Oglasni odjel: 722-049, 722-050, faks: 722-074 - Služba za pravne i opće poslove: 722-051 - Računovodstvo: 722-044 722-046 - Komerijala: 722-042 - Pretplata se utvrđuje polugodišnje, a uplata se vrši UNAPRIJED u korist računa: UNICREDIT BANK d.d. 338-320-22000052-11, VAKUFSKA BANKA d.d. Sarajevo 160-200-00005746-51, HYPO-ALPE-ADRIA-BANK A.D. Banja Luka, filijala Brčko 552-000-00000017-12, RAIFFEISEN BANK d.d. BiH Sarajevo 161-000-00071700-57 - Štampa: "Unioninvestplastika" d.d. Sarajevo - Za štampariju: Jasmin Muminović - Reklamacije za neprimljene brojeve primaju se 20 dana od izlaska glasila.

"Službeni glasnik BiH" je upisan u evidenciju javnih glasila pod rednim brojem 731.

Upis u sudski registar kod Kantonalnog suda u Sarajevu, broj UF/I - 2168/97 od 10.07.1997. godine. - Identifikacijski broj 4200226120002. - Porezni broj 01071019. - PDV broj 200226120002. Molimo pretplatnike da obavezno dostave svoj PDV broj radi izdavanja poreske fakture.

Pretplata za II polugodište 2020. za "Službeni glasnik BiH" i "Međunarodne ugovore" 120,00 KM, "Službene novine Federacije BiH" 110,00 KM.

Web izdanje: <http://www.sluzbenilist.ba> - godišnja pretplata 240,00 KM